

ΡΗΜΑΤΑ

α') Όρισμός και παρεπόμενα του ῥήματος

Γενικά τινὰ περὶ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν

§ 169. Ῥήματα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ ἢ πάσχει κατὰ τι ἢ εὐρίσκεται εἰς μίαν κατάστασιν.

§ 170. Πᾶν ῥήμα ἔχει πολλοὺς καὶ διαφόρους τύπους καὶ μὲ αὐτοὺς δηλοῦνται τὰ **παρεπόμενα** τοῦ ῥήματος, ἢ **διάθεσις**, ἢ **συζυγία**, ἢ **φωνή**, ὁ **χρόνος**, ἢ **ἔγκλισις**, τὸ **πρόσωπον** καὶ ὁ **ἀριθμὸς** αὐτοῦ (πρβλ. § 41, 3, Σημ.).

§ 171. Διάθεσις ῥήματος λέγεται ἡ σημαυνομένη ὑπ' αὐτοῦ **κατάστασις** τοῦ ὑποκειμένου. Εἶναι δὲ αἱ διαθέσεις τῶν ῥημάτων τέσσαρες: **ἐνεργητικὴ**, **μέση**, **παθητικὴ** καὶ **οὐδέτερα**.

1) Ῥήματα ἐνεργητικῆς διαθέσεως ἢ ἐνεργητικὰ λέγονται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ: **ὁ παῖς χορεύει· κρούει τὴν θύραν**.

2) Ῥήματα μέσης διαθέσεως ἢ μέσα λέγονται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ, ἢ δὲ ἐνέργειά του ἐπιστρέφει εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον: **ὁ παῖς ἐνδύεται** (= ἐνδύει τὸν ἑαυτὸν του).

3) Ῥήματα παθητικῆς διαθέσεως ἢ παθητικὰ λέγονται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει: **ὁ παῖς λούεται ὑπὸ τῆς μητρὸς**.

4) Ῥήματα οὐδετέρας διαθέσεως λέγονται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει τι, ἀλλ' ἀπλῶς εὐρίσκεται εἰς μίαν κατάστασιν: **ὁ παῖς καθεύδει** (κοιμᾶται).

§ 172. Συζυγία ῥημάτων λέγεται ὁ τρόπος τῆς κλίσεως αὐτῶν. Εἶναι δὲ αἱ συζυγίαι τῶν ῥημάτων δύο, ἥτοι ἡ συζυγία τῶν εἰς **-ω (-ομαι)** καὶ ἡ συζυγία τῶν εἰς **-μι (-μαι)**: **λύ-ω (λύ-ομαι)**, **δείκνυ-μι (δείκνυ-μαι)**.

§ 173. Φωνὴ ῥήματος λέγεται ἐν σύνολον τῶν τύπων αὐτοῦ. Πᾶν δὲ ῥήμα ἔχει δύο φωνὰς ἢ δύο σύνολα τύπων, ἥτοι

1) τὴν ἐνεργητικὴν φωνήν, ἥτοι ἐν σύνολον τύπων, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει μὲ τὴν κατάληξιν **-ω** ἢ **-μι**: **λύ-ω**, **λύ-εις** κτλ., **δείκνυ-μι**, **δείκνυ-ς** κτλ.

2) τὴν μέσην φωνήν, ἥτοι ἕτερον σύνολον τύπων, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει μὲ τὴν κατάληξιν **-ομαι** ἢ **-μαι**: **λύ-ομαι**, **λύ-η**, **λύ-εται** κτλ., **δείκνυ-μαι**, **δείκνυ-σαι** κτλ.

§ 174. Χρόνος ῥήματος λέγεται ὁ τύπος αὐτοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον δηλοῦται πότε γίνεται ἡ πρᾶξις.

Οἱ χρόνοι τοῦ ῥήματος τῆς ἀρχαίας γλώσσης εἶναι ἑπτὰ, οἱ ἐξῆς:

1) ὁ ἐνεστώς, ὁ ὁποῖος δηλοῖ ὅτι ἡ πρᾶξις γίνεται **τώρα**, ἤτοι καθ' ὄν χρόνον ὁμιλεῖ ὁ λέγων: *ὁ μαθητῆς γράφει*.

2) ὁ παρατατικός, ὁ ὁποῖος δηλοῖ ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγένετο (διαρκῶς ἢ ἐπανειλημμένως) εἰς τὸ παρελθόν: *ὁ μαθητῆς ἔγραφεν*.

3) ὁ μέλλων (ὁ ἀπλοῦς), ὁ ὁποῖος δηλοῖ ὅτι ἡ πρᾶξις **θα γίνη** ἢ **θα γίνεται** εἰς τὸ μέλλον: *ὁ μαθητῆς γράψει* (θα γράψῃ ἢ θα γράφῃ).

4) ὁ ἀόριστος, ὁ ὁποῖος δηλοῖ ἀπλῶς ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγένετο εἰς τὸ παρελθόν: *ὁ παῖς ἔγραψε* τὴν ἐπιστολήν.

5) ὁ παρακείμενος, ὁ ὁποῖος δηλοῖ ὅτι ἡ πρᾶξις ἔχει γίνει, ἤτοι εἶναι τετελεσμένη: *ὁ παῖς γέγραφε* τὴν ἐπιστολήν (= τὴν ἔχει γραμμένην).

6) ὁ ὑπερσυντέλικος, ὁ ὁποῖος δηλοῖ ὅτι ἡ πρᾶξις εἶχε γίνει, ἤτοι ἦτο τετελεσμένη κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον τοῦ παρελθόντος: *ὁ παῖς ἐγεγράφε* τὴν ἐπιστολήν (= τὴν εἶχε γραμμένην).

7) ὁ τετελεσμένος μέλλων, ὁ ὁποῖος δηλοῖ ὅτι ἡ πρᾶξις **θα ἔχη γίνει**, ἤτοι **θα εἶναι τετελεσμένη** κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον τοῦ μέλλοντος: *γεγραφῶς ἔσομαι* τὴν ἐπιστολήν (= **θα ἔχω γράψῃ** τὴν ἐπιστολήν). ἢ *ἐπιστολή γεγράψεται* (= **θα ἔχη γραφῆ** ἢ **θα εἶναι γραμμένη**).

Σημείωσις 1. Ἡ σημασία ἐκάστου χρόνου εἶναι οἷα ἐδηλώθη ἀνωτέρω μόνον εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν. Περὶ τῆς σημασίας δὲ τῶν χρόνων εἰς τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις ἰδὲ τὸ Συντακτικόν.

Σημείωσις 2. Ὁ ἐνεστώς, ὁ μέλλων (ἀπλοῦς καὶ τετελεσμένος) καὶ ὁ παρακείμενος λέγονται χρόνοι **ἀρκητικοί**, ὁ δὲ παρατατικός, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος λέγονται χρόνοι **παραγόμενοι** (ἢ **ἱστορικοί** ἢ **παρωχημένοι**).

Ὁ παρακείμενος, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων λέγονται προσέτι χρόνοι **συντελικοί**.

§ 175. Ἐγκλισις ῥήματος λέγεται ὁ τύπος αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος δηλοῖ **τὴν ψυχικὴν διάθεσιν τοῦ ὁμιλοῦντος**. Εἶναι δὲ αἱ ἐγκλίσεις τοῦ ῥήματος τῆς ἀρχαίας γλώσσης τέσσαρες, ἤτοι ἡ **ὀριστική**, ἡ **ὑποτακτική**, ἡ **προστακτική** καὶ ἡ **εὐκτική**.

1) Ὁριστικὴ λέγεται ἡ ἔγκλισις τοῦ ῥήματος, ἡ ὁποία παριστᾶ τὴν πρᾶξιν ὡς βεβαίαν: *προσέχομεν*.

2) Ὑποτακτικὴ λέγεται ἡ ἔγκλισις, ἡ ὁποία παριστᾶ τὴν πρᾶξιν ὡς ἐπιθυμητὴν ἢ προσδοκωμένην: *προσέχωμεν* (= ἄς προσέχωμεν). *ἐὰν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις*.

3) Προστακτικὴ λέγεται ἡ ἔγκλισις, ἡ ὁποία παριστᾶ τὴν πρᾶξιν ὡς ἀξίωσιν ἢ προσταγὴν τοῦ ὁμιλοῦντος: *προσέχετε*.

4) Εὐκτική λέγεται ἡ ἔγκλισις, ἡ ὁποία παριστᾶ τὴν προᾶξιν ὡς εὐχὴν τοῦ ὀμιλοῦντος: *ὕγιαίνετε* (= εἶθε νὰ ὑγιαίνετε).

Σημείωσις 1. Ἡ εὐκτική μετὰ τοῦ (δυνητικοῦ) μορίου ἂν κανονικῶς παριστᾶ τὴν προᾶξιν ὡς δυνατὴν: *λέγοιτε ἂν* (= θὰ ἐλέγατε, ἤμπορεῖτε νὰ λέγετε).

Σημείωσις 2. Ἡ σημασία ἐκάστης ἐγκλίσεως εἶναι οἷα ἀνωτέρω ἐδηλώθη εἰς τὰς ἀνεξαρτήτους προτάσεις. Τίνας δὲ σημασίας λαμβάνει ἐκάστη ἔγκλισις εἰς τὰς δευτερευούσας προτάσεις, διδάσκει τὸ Συντακτικόν.

§ 176. Πρόσωπον ῥήματος λέγεται τύπος αὐτοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον δηλοῦται τίνος προσώπου εἶναι τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦ, ἥτοι ἂν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος εἶναι **πρώτου προσώπου** ἢ **δευτέρου** ἢ **τρίτου**: *λέγω* (ἐγώ), *λέγεις* (σύ), *λέγει* (ἐκεῖνος) (βλ. § 148).

§ 177. Ἀριθμὸς ῥήματος λέγεται τύπος αὐτοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον δηλοῦται, ἂν τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦ περιλαμβάνη ἓν ἢ πολλὰ πρόσωπα ἢ ζῶα ἢ πράγματα: *παίζω* (ἐγώ, **εἷς**), *παίζομεν* (ἡμεῖς, **πολλοί**), *παίζει* (ὁ παῖς, **εἷς**), *παίζουνσιν* (οἱ παῖδες, **πολλοί**).

§ 178. Ἐκτὸς τῶν τεσσάρων ἐγκλίσεων τὸ ῥῆμα ἔχει προσέτι δύο ὀνομαστικoὺς τύπους, ἥτοι τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχήν.

1) Τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι ῥηματικὸν **οὐσιαστικόν**, τὸ ὁποῖον ὅμως δηλοῖ συγχρόνως διάθεσιν καὶ χρόνον: *λύει*, *λύεσθαι* – *λυσαί*, *λυθῆναι*. Καλεῖται δὲ ἀπαρέμφατον, διότι εἰς πάντα χρόνον ἔχει μίαν μόνον κατάληξιν καὶ μόνον του δὲν (παρεμφαίνει, ἥτοι δὲν) δηλοῖ ὠρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμόν: *βούλομαι λέγειν* (= θέλω νὰ λέγω)· *βουλόμεθα λέγειν* (= θέλομεν νὰ λέγωμεν)· *βούλονται λέγειν* (= θέλουν νὰ λέγουν).

2) Ἡ μετοχὴ εἶναι ῥηματικὸν **ἐπίθετον**, τὸ ὁποῖον ὅμως δηλοῖ συγχρόνως διάθεσιν καὶ χρόνον (βλ. § 132 κ. ἐ.): *γράφων*, *γράφουσα*, *γράφον* — *γραφόμενος*, *γραφομένη*, *γραφόμενον* — *γράψας*, *γράψασα*, *γράψαν*, — *γραφείς*, *γραφεῖσα*, *γραφέν*. Καλεῖται δὲ μετοχή, διότι μετέχει τῶν παρεπομένων καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος.

§ 179. Πᾶσαι αἱ ἐγκλίσεις καὶ οἱ χρόνοι τοῦ ῥήματος τῆς ἀρχαίας γλώσσης, ἐξαιρέσει ὠρισμένων τύπων αὐτῶν, σχηματίζονται μονολεκτικῶς. Πρβλ. *ὕγιαίνετε* (= εἶθε νὰ ὑγιαίνετε), *λεγέτω* (= ἄς λέγη), *κόψω* (= θὰ κόψω ἢ θὰ κόπτω), *κέκοφα* (= ἔχω κόψει), *ἐκεκόφειν* (= εἶχον κόψει), *κοπήσομαι* (= θὰ κοπῶ), *κέκομμαι* (= ἔχω κοπῆ), *ἐκεκόμην* (= εἶχον κοπῆ) κτλ.

§ 180. Τοῦ ῥήματος τῆς ἀρχαίας γλώσσης

1) ὁ ἀπλοῦς μέλλων δὲν ἔχει δύο τύπους ὅπως εἰς τὴν νέαν γλῶσσαν, ἀλλὰ ἓνα μόνον τύπον, μὲ αὐτὸν δὲ δηλοῦται ἢ μέλλουσα πρῶξις εἴτε ἀπλῶς ἐν **συνόψει** εἴτε **κατὰ διάρκειαν** ἢ **ἐπανάληψιν**: **γράφω** (= θὰ γράψω ἢ θὰ γράφω).

2) ὁ τετελεσμένος μέλλων

α') τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς ἐν γένει σχηματίζεται περιφραστικῶς μὲ τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ τὸν μέλλοντα τοῦ ῥήματος **εἰμί**: (λύω) **λελυκῶς ἔσομαι** (= θὰ ἔχω λύσει).

β') τῆς μέσης φωνῆς ἐν γένει σχηματίζεται καὶ μονολεκτικῶς καὶ περιφραστικῶς μὲ τὴν μετοχὴν τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ τὸν μέλλοντα τοῦ ῥήματος **εἰμί**: (λύομαι) **λελύσομαι** καὶ **λελυμένος ἔσομαι** (= θὰ ἔχω λυθῆ ἢ θὰ εἶμαι λυμένος).

β') Συστατικὰ μέρη τοῦ ῥήματος, θέμα, χαρακτήρ

§ 181. Εἰς τοὺς ῥηματικούς τύπους κανονικῶς διακρίνομεν δύο θέματα, τὸ **χρονικὸν** θέμα καὶ τὸ **ῥηματικὸν** θέμα.

1) Χρονικὸν θέμα λέγεται ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον σχηματίζονται οἱ τύποι ἑνὸς ὠρισμένου χρόνου ἢ ὠρισμένων χρόνων τοῦ ῥήματος. Κανονικῶς δὲ ἔχουν κοινὸν τὸ χρονικὸν θέμα ὁ ἐνεστῶς μὲ τὸν παρατατικόν, ὁ ἀπλοῦς μέλλων μὲ τὸν ἀόριστον καὶ ὁ παρακειμένος μὲ τὸν ὑπερσυντέλικον (καὶ τὸν τετελεσμένον μέλλοντα). Πρβλ. **κόπτ-ω**, **ἔ-κοπτ-ον** — **κόψ-ω**, **ἔ-κοψ-α** — **κέκοφ-α**, **ἐ-κεκόφ-ειν** (κεκοφ-ῶς ἔσομαι) κτλ.

2) Ῥηματικὸν θέμα λέγεται τὸ ἀρχικὸν θέμα τοῦ ῥήματος, ἥτοι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἢ βᾶσις τοῦ σχηματισμοῦ πάντων τῶν χρονικῶν θεμάτων αὐτοῦ. Οὕτω τὸ ῥηματικὸν θέμα τοῦ ρ. **κόπτ-ω** εἶναι **κοπ-**, ἐξ αὐτοῦ δὲ ἐσχηματίσθη τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα **κόπ-τ-**, τὸ τοῦ μέλλοντος **κοψ** = **κοπ-σ-** καὶ τὸ τοῦ παρακειμένου **κε-κοφ-**, ἐκ τοῦ **κε-κοπ-** κτλ.

Σημείωσις. Τὸ ῥηματικὸν θέμα ἐνίοτε μὲν εἶναι τὸ ἴδιον μὲ τὸ θέμα τοῦ ἐνεστῶτος (**λύ-ω**, **λέγ-ω**, **μέν-ω**), συνήθως ὅμως εὐρίσκεται ἀπὸ τὸν ἀόριστον β' (ὡς τοῦ **βάλλω**, ῥηματικὸν θ. **βάλ-**, ἀόρ. β' **ἔ-βαλ-ον**), καὶ συνηθέστερον ἀπὸ κάποιαν λέξιν ἐτυμολογικῶς συγγενῆ πρὸς τὸ ῥῆμα (**βλάπατ-ω** — **βλάβ-η**, **τύπτ-ω** — **τύπ-ος**, **ράπτ-ω** — **ράφ-ή**, **ἀγγέλλω** — **ἄγγελ-ος**, **αἶρω** — **ἄρ-σις** κτλ.).

§ 182. Ὁ χαρακτήρ ἑνὸς χρονικοῦ θέματος λέγεται **χρονικὸς** χαρακτήρ, ὁ δὲ χαρακτήρ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος λέγεται **ῥηματικὸς** χαρακτήρ.

§ 183. Κατὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ ῥηματικοῦ θέματος αὐτῶν τὰ ῥήματα διαιροῦνται εἰς **φωνηεντόληκτα** καὶ **συμφωνόληκτα**: **λύ-ω**, **χρί-ω** — **γράφ-ω**, **κόπτ-ω** (βλ. § 66).

Ὑποδιαιροῦνται δὲ

1) τὰ μὲν φωνηεντόληκτα ῥήματα εἰς **ἀσυναίρετα** (κωλύ-ω, βασιλεύ-ω, κρού-ω) καὶ εἰς **συνηρημένα** (τιμάω-ῶ, φιλέω-ῶ, πληρώω-ῶ).

2) τὰ δὲ συμφωνόληκτα εἰς **ἄφωνόληκτα** (ἄγ-ω, βλέπ-ω, πείθ-ω) καὶ εἰς **ἐνρινόληκτα** ἢ **ὕγρόληκτα** (μέν-ω, ἀγγέλλ-ω, καθαίρ-ω).

§ 184. Κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων τύπων ἐνὸς ῥήματος τὸ ῥηματικὸν θέμα αὐτοῦ ὑφίσταται διαφόρους μετασχηματισμούς, ἄλλους μὲν εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ἄλλους δὲ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ πρὸ τῶν ῥηματικῶν καταλήξεων. Πρὸβλ. ῥηματικὸν θέμα **ταγ-**, ἐξ οὗ τάσσ-ω, ἔ-τασσ-ον, τάξ-ω, ἔ-ταξ-α, τέ-ταχ-α, ἐ-τε-τάχ-ειν, ταχ-θή-σομαι, ἐ-τάχ-θην, τέ-τακ-ται κτλ.

γ') Αὐξησις καὶ ἀναδιπλασιασμός

1. Αὐξησις

§ 185. Οἱ παραγόμενοι χρόνοι τῶν ῥημάτων εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔχουν αὐξησιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἕκαστος ἐξ αὐτῶν σχηματίζεται. Ἡ αὐξησις δηλοῖ τὸ παρελθόν, εἶναι δὲ δύο εἰδῶν, **συλλαβικὴ** καὶ **χρονικὴ**.

1) Συλλαβικὴν αὐξησιν ἔχουν οἱ παραγόμενοι χρόνοι τῶν ῥημάτων, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ σύμφωνον. Εἶναι δὲ ἡ συλλαβικὴ αὐξησις ἐν **ε** **ψιλούμενον**, τὸ ὁποῖον προτάσσεται* τοῦ θέματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον σχηματίζεται ἕκαστος ἐκ τῶν παραγομένων χρόνων:

πιστεύ-ω — ἐ-πίστευ-ον, ἐ-πίστευ-σα, ἐ-πεπιστεύ-κειν
ρίπτ-ω — ἔ-ρριπτ-ον, ἔ-ρριψ-α, ἐ-ρρίφ-ειν (§ 34, 1).

2) Χρονικὴν αὐξησιν ἔχουν οἱ παραγόμενοι χρόνοι τῶν ῥημάτων, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν. Εἶναι δὲ ἡ χρονικὴ αὐξησις **ἐκτασις** τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήεντος τοῦ θέματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου σχηματίζεται ἕκαστος ἐκ τῶν παραγομένων χρόνων (§ 32, 6).

Κατὰ τὴν χρονικὴν αὐξησιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος
τὸ **α** ἢ **ε** γίνεται **η**: ἀγοράζω, ἡγόραζον — ἐλπίζω, ἡλπιζον.
τὸ **ο** γίνεται **ω**: ὀδύρομαι, ὠδυρόμην.
τὸ **ι** γίνεται **υ**: ὑβρίζω, ὕβριζον.
τὸ **αι** ἢ **ει** γίνεται **η**: αἰσθάνομαι, ἡσθανόμην — εἰκάζω, ἡκαζον.

* Τὸ ἐ δηλαδὴ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως ἀρχήθεν ἦτο ἐπίρρημα καὶ ἐσήμαινε τότε.

τὸ **αυ** ἢ **ευ** γίνεται **ηυ**: *αὐξάνω, ἠῦξανον* — *εὐρίσκω, ἠῦρισκον*.
τὸ **οι** γίνεται **ω**: *οἰκτίρω, ὦκτιρον*.

Σημείωσις 1. Τὸ ἀρκτικὸν **ει** γίνεται κατὰ τὴν αὐξησιν **η** προσέτι εἰς τὸν παρατατικὸν τοῦ ῥήματος **εἶμαι** — **ἦα** ἢ **ἦειν** καὶ εἰς τὸν ὑπερσεντέλικον τοῦ **οἶδα** (θ. *εἶδ-*) — **ἦδειν**. Εἰς τὰ ἄλλα ῥήματα μένει: **εἶκω** — **εἶκον**· **εἶργω** — **εἶργον**· **εἶρω** — **εἶρον**.

Τὸ ἀρκτικὸν **α** ἢ **α**, καίτοι εἶναι μακρόν, τρέπεται κατὰ τὴν αὐξησιν εἰς **η** ἢ **η** κατ' ἀναλογίαν: **ἄθλω** — **ἦθλουν**, **ἀργῶ** — **ἦργουν**, **ἄδω** — **ἦδον** (ὅπως **ἄγω** — **ἦγον**, **αἰτῶ** — **ἦτουν**).

Σημείωσις 2. Ὑπερσυντέλικοι ῥημάτων, τῶν ὁποίων ὁ παρακείμενος ἔχει ἀναδιπλασιασμὸν **ε**, δὲν ἔχουν αὐξησιν: **ἐστράτευκα** — **ἐστρατεύκειν**, **ἐζήτηκα** — **ἐζητήκειν**.

2. Ἀναδιπλασιασμός

§ 186. Οἱ συντελικοὶ χρόνοι (ἦτοι ὁ παρακείμενος, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων) ἔχουν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος ἀναδιπλασιασμὸν **εἰς πάσας τὰς ἐγκλίσεις** (καὶ εἰς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχὴν).

Ὁ ἀναδιπλασιασμός δηλοῖ τὸ τετελεσμένον τῆς πράξεως, εἶναι δὲ δύο εἰδῶν:

1) **ἐπανάληψις** τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος μὲ ἓν **ε** κατόπιν αὐτοῦ. Τοιοῦτον ἀναδιπλασιασμὸν λαμβάνουν τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουσι ἀπὸ ἓν ἀπλοῦν σύμφωνον ἐκτὸς τοῦ **ρ**, ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον καὶ τὸ δεύτερον ἔνρινον ἢ ὑγρόν:

<i>παιδεύω</i>	— <i>πε-παίδευ-κα</i>	<i>ἐ-πε-παιδεύ-κειν</i>
<i>θύω</i>	— <i>τέ-θυ-κα</i> (<i>θέ-θυ-κα</i>)	<i>ἐ-τε-θύ-κειν</i> (<i>ἐ-θε-θύ-κειν</i>)
<i>φυτεύω</i>	— <i>πε-φύτευ-κα</i> (<i>φε-φύτευ-κα</i>)	<i>ἐ-πε-φυτεύ-κειν</i> (<i>ἐ-φε-φυτεύ-κειν</i>)
<i>χορεύω</i>	— <i>κε-χόρευ-κα</i> (<i>χε-χόρευ-κα</i>)	<i>ἐ-κε-χορεύ-κειν</i> (<i>ἐ-χε-χορεύ-κειν</i>) (§ 37, 7)
<i>κάμνω</i> (θ. <i>κμη-</i>)	— <i>κέ-κμη-κα</i>	
<i>πνέω</i> (θ. <i>πνευ-</i>)	— <i>πέ-πνευ-κα</i>	
<i>δρῶ</i> (<i>δρά-ω</i>)	— <i>δέ-δρα-κα</i>	
<i>γράφομαι</i>	— <i>γέ-γραμ-μαι</i>	<i>ἐ-γε-γράμ-μην, γε-γράψ-ομαι</i>

3) **ὄ,τι καὶ ἡ αὐξησις**. Λαμβάνουν δὲ

α) συλλαβικήν αύξησιν ὡς ἀναδιπλασιασμὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ σύμφωνον διπλοῦν ἢ ἀπὸ ρ ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνα, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν ἄφωνον καὶ τὸ δεύτερον ἔνρινον ἢ ὑγρόν, ἢ ὄσων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ τρία σύμφωνα:

ζητῶ	— ἐ-ζήτηκα	(ὅπως ἐ-ζήτησα)
ρίπτω	— ἔ-ρριφα	(ὅπως ἔ-ρριψα)
σπείρω (θ. σπερ-, σπαρ-)	— ἔ-σπαρκα	(ὅπως ἔ-σπειρα)
φθείρω (θ. φθερ-, φθαρ-)	— ἔ-φθαρκα	(ὅπως ἔ-φθειρα)
στρατεύω	— ἐ-στράτευκα	(ὅπως ἐ-στράτευσα)

β) χρονικήν αύξησιν ὡς ἀναδιπλασιασμὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν:

ἀδικῶ	— ἠδίκηκα	(ὅπως ἠδίκησα)
ἐρημῶ	— ἠρήμωκα	(ὅπως ἠρήμωσα)
ὁμολογῶ	— ὠμολόγηκα	(ὅπως ὠμολόγησα)
αἰτῶ	— ἤτηκα	(ὅπως ἤτησα)
οἰκῶ	— ὤκηκα	(ὅπως ὤκησα)

3. Αὐξήσεις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς τῶν συνθέτων ῥημάτων

§ 187. 1) Τὰ μετὰ προθέσεων σύνθετα (ἢ παρασύνθετα)* ῥήματα ἔχουν τὴν αύξησιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν μετὰ τὴν πρόθεσιν:

εἰσ-πέμπω	— εἰσ-έ-πεμπον	εἰσ-πέ-πομφα
συν-οικῶ	— συν-ὦ-κουν	συν-ὦ-κηκα
παρα-νομῶ	— παρ-ε-νόμουν	παρα-νε-νόμηκα
ἐγ-κωμιάζω	— ἐν-ε-κωμιάζον	ἐγ-κε-κωμιάκα
ἐγ-χειρίζω	— ἐν-ε-χείριον	ἐγ-κε-χείρικα (§ 37,7).

3) Τὰ παρασύνθετα ῥήματα, ὅσα ἔχουν πρῶτον συνθετικὸν ἄλλην λέξιν ἐκτὸς προθέσεως, ἔχουν τὴν αύξησιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν εἰς τὴν ἀρχήν, ὡς ἐὰν ἦσαν ἀπλᾶ ῥήματα:

(ἄ-δικος)	ἀδικῶ	— ἠδίκουν	ἠδίκηκα
(δυσ-τυχής)	δυστυχῶ	— ἐ-δυστύχουν	δε-δυστύχηκα
(μυθο-λόγος)	μυθολογῶ	— ἐ-μυθολόγουν	με-μυθολόγηκα
(οἰκο-δόμος)	οἰκοδομῶ	— ὠκοδόμουν	ὠκοδόμηκα.

* Τί λέγονται **παρασύνθετοι** λέξεις βλ. κατωτέρω, εἰς τὸ τέλος τοῦ περὶ συνθέσεως κεφαλαίου.

Σημείωσις. Τὰ παρασύνθετα ῥήματα, εἰς τὰ ὅποια τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι τὸ ἐπίρρημα εὖ, συνήθως δὲν λαμβάνουν αὐξησιν οὐδὲ ἀναδιπλασιασμόν:

εὐδοκιμῶ	εὐδοκίμουν	εὐδοκίμησα	εὐδοκίμηκα
εὐεργετῶ	εὐεργέτουν	εὐεργέτησα	εὐεργέτηκα
εὐτυχῶ	εὐτύχουν	εὐτύχησα	εὐτύχηκα
εὐωχοῦμαι	εὐωχούμην	εὐωχήθην.	

4. Ἀνωμαλίας αὐξήσεως

§ 188. 1) Τὰ ῥήματα **βούλομαι, δύναμαι** καὶ **μέλλω** ἔχουν αὐξησιν κανονικῶς ἔ καὶ ἀνωμάλως ἢ (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **ῥ**, **ἐθέλω** ἢ **θέλω** — ἤθελον).

ἐβουλόμην καὶ	ἤβουλόμην	— ἐβουλήθην	καὶ	ἤβουλήθην
ἐδυνάμην καὶ	ἠδυνάμην	— ἐδυνήθην	καὶ	ἠδυνήθην
ἔμελλον καὶ	ἤμελλον.			

3) Τὰ ῥήματα **(κατ)άγνυμι, ὠνούμαι** καὶ **ὠθῶ**, ἐνῶ τὸ θέμα των ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν, ἔχουν συλλαβικὴν αὐξησιν ἔ: κατ-έ-αξα, ἐ-ωνούμην, ἐ-ώθουν.

4) Τὰ ῥήματα **ἐθίζω, ἐλίπτω, ἔλκω, ἔπομαι, (περι)έπω, ἐργάζομαι, ἔρπω, ἐστιῶ, ἔχω** καὶ **ἐῶ** κατὰ τὴν αὐξησιν τρέπουν τὸ ἀρκτικὸν ε ὄχι εἰς **η** ἀλλὰ εἰς **ει** εἶθιζον, εἶλιπτον, εἶλκον, εἶπόμην, περι-εἶπον, εἶργαζόμην, εἶρπον, εἶστίων, εἶχον, εἶων.

Σημείωσις. Τοῦ **ῥ**. **ἐργάζομαι** ὁ παρατατικὸς καὶ ὁ ἀόριστος σχηματίζονται καὶ μὲ κανονικὴν αὐξησιν: ἠργαζόμην, ἠργασάμην.

5) Τὸ ῥῆμα **ἀν-οίγω** εἰς πάντας τοὺς παραγομένους χρόνους, τὸ **ῥ**. **ὄρω** εἰς τὸν παρατατικὸν καὶ τὸ **ῥ**. **ἀλίσκομαι** εἰς τὸν ἀόριστον ἔχουν καὶ συλλαβικὴν καὶ χρονικὴν αὐξησιν ὁμοῦ: ἀν-έωγον, ἀν-έωξα, ἐώρων, ἐάλων.

6) Τὸ ῥῆμα **ἐορτάζω** κατὰ τὴν αὐξησιν ἐκτείνει ὄχι τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν ἔ ἀλλὰ τὸ κατόπιν αὐτοῦ **ο**: ἐώρταζον, ἐώρτασα.

Σημείωσις. Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω ἀνωμαλίας τῆς αὐξήσεως εἶναι φαινομενικαὶ καὶ ὀφείλονται εἰς διαφόρους φθογγικὰς παθήσεις· π.χ. τὸ ῥῆμα **ἐργάζομαι** ἀρχῆθεν ἦτο **Ἐεργάζομαι** καὶ τὸ ῥῆμα **ἔχω** ἀρχῆθεν ἦτο **σέχω**, ὁ παρατατικὸς δὲ αὐτῶν ἀρχῆθεν ἦτο κανονικῶς **ἐ-Ἐεργαζόμην, ἔ-σεχον**, ἐκ τούτων δὲ κατόπιν προῆλθον οἱ τύποι **ἐεργαζόμην, ἔεχον** καὶ μετὰ συναίρεσιν τοῦ **εε** εἰς **ει** προῆλθον τέλος οἱ τύποι **εἶργαζόμην, εἶχον** (βλ. § 33, 3).

Ἐπίσης οἱ τύποι **ἐώρταζον, ἐώρτασα** προῆλθον ἐκ παλαιότερων κανονικῶν τύπων **ἠόρταζον, ἠόρτασα** δι' ἀντιμεταχωρήσεως (βλ. § 32, 4).

Όμοίως δὲ ἐκ τῶν παλαιότερων τύπων ἀν-ήφοιγον, ήφόρων (μὲ ἰσχυροτέραν συλλαβικὴν αὔξησιν η) προήλθον οἱ τύποι ἀν-έωγον, έώρων (μὲ δασείαν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δασυνόμενον ὀρω) (βλ. § 32, 4).

7) Ἐκ τῶν συνθέτων ἢ παρασυνθέτων ῥημάτων:

α') τὰ ῥήματα ἀμφι-έννυμι, έγγυῶ (ἐκ τῆς λ. ἐγ-γύη), ἐμπεδῶ (ἐκ τῆς λ. ἔμ-πεδος), ἐναντιοῦμαι (ἐκ τῆς λ. ἐν-αντίος), ἐπ-είγω, ἐπ-ίσταμαι καὶ καθ-έζομαι ἔχουν τὴν αὔξησιν ὅλως εἰς τὴν ἀρχὴν, ὡσὰν νὰ ἦσαν ἀπλᾶ: ἡμφιέννυν, ἡγγύων, ἡμπέδουν, ἡναντιούμην, ἡπειγον, ἡπιστάμην, ἐκαθεζόμην.

β') τὰ ῥήματα ἐκκλησιάζω (ἐκ τῆς λ. ἐκ-κλησία), καθ-εύδω, κάθ-ημαι καὶ καθ-ίζω διαφοροῦνται, ἦτοι ἔχουν τὴν αὔξησιν ἄλλοτε μὲν ὅλως εἰς τὴν ἀρχὴν ὡς ἀπλᾶ, ἄλλοτε δὲ μετὰ τὴν πρόθεσιν: ἡκκλησιάζον καὶ ἐξ-εκκλησιάζον, ἐκάθευδον καὶ καθ-ἠῦδον, ἐκαθήμην καὶ καθ-ήμεν, ἐκάθιζον, ἐκάθισα καὶ καθ-ῖσα.

γ') τὰ ῥήματα ἀν-έχομαι, ἀμφι-σβητῶ (ἀρχῆθεν ἀμφισ-βητῶ), ἐν-οχλῶ καὶ (ἐπ)αν-ορθῶ ἔχουν συγχρόνως δύο αὐξήσεις, ἦτοι ἡν-ειχόμεν, ἡμφ-εσβήτουν, ἡν-ώχλουν, (ἐπ)ην-ώρθουν.

5. Ἀνωμαλίας ἀναδιπλασιασμοῦ

§ 189. 1) Τὰ ῥ. γινώσκω καὶ γνωρίζω ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ β' εἶδους, ἀντιστρόφως δὲ τὰ ῥ. κτῶμαι, μιμνήσκομαι καὶ πίπτω ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ β' εἶδους, ἀντιστρόφως δὲ τὰ ῥ. κτῶμαι, μιμνήσκομαι καὶ πίπτω ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ α' εἶδους, παρὰ τὸν κανόνα (§ 186): ἔγνωκα (θ. γνω-), ἐγνώρικα (θ. γνωριδ-) — κέκτημαι (θ. κτα-), μέμνημαι (θ. μνη-), πέπτωκα (θ. πτω-).

3) τὰ ῥ. ἐθίζω, ἔλκω, ἐργάζομαι, ἐστιῶ καὶ ἐῶ καὶ τὸ ῥ. (ἀν)οίγω ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν ὅμοιον μὲ τὴν αὔξησιν των: εἶθικα, εἶλκυκα, εἶργασμαι, εἶστίακα, εἶακα, (ἀν)έωχα, (ἀν)έωγμα, (ἀν)εώξεται (βλ. § 188, 3 καὶ 4).

4) τὰ ῥ. (κατ)άγνυμι, ἀλίσκομαι, ὀρω, ὠθοῦμαι καὶ ὠνοῦμαι ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν ε, ἂν καὶ ἀρχίζουσιν ἀπὸ φωνῆεν: (κατ)έαγα, έάλωκα, έόρακα (καὶ έώρακα), έωσμαι, έώννυμαι.

5) τὰ ῥ. λαμβάνω, λαγάνω, λέγω, (συλ)λέγω καὶ (δια)λέγομαι ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν ει: εἶληφα, εἶληχα, εἶρηκα (θ. Feρ-, Feρε-), (συν)εἶλοχα, (δι)εἶλεγμα.

Όμοίως εἶωθα (= συνηθίζω), εἶμαρται (= εἶναι πεπρωμένον) τῶν ἀχρήστων εἰς τὸν ἐνεστώτα ῥημάτων ἔθω (θ. Feθ-, Feθ-) καὶ μείρομαι (θ. σμερ-, σμαρ-).

Σημείωσις. Καὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ἄλλαι μὲν ὀφείλονται εἰς φθογγικὰς παθήσεις, ἄλλαι δὲ εἰς ἀναλογίαν (πρβλ. § 188, 5, Σημ.).

§ 190. **Ἄπτικὸς ἀναδιπλασιασμός.** Εἰς μερικὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ **α** ἢ **ε** ἢ **ο**, κατὰ τὸν ἀναδιπλασιασμόν ἐπαναλαμβάνονται οἱ δύο ἀρκτικοὶ φθόγγοι τοῦ θέματος καὶ συγχρόνως ἐκτείνεται τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν αὐτοῦ. Ὁ τοιοῦτος ἀναδιπλασιασμός καλεῖται **Ἄπτικὸς** (πρβλ. § 59).

ἀκούω	(θ. ἀκο-)	ἀκ-ήκο-α
ἐλαύνω	(θ. ἐλα-)	ἐλ-ήλα-κα
ἐλέγχομαι	(θ. ἐλεγχ-)	ἐλ-ήλεγ-μαι (ἐκ τοῦ ἐλ-ήλεγγ-μαι)
ἐσθίω	(θ. ἐδε-, ἐδο-)	ἐδ-ήδο-κα
ἔρχομαι	(θ. ἐλυθ-)	ἐλ-ήλυθ-α
ὄμνυμι	(θ. ὄμο-)	ὄμ-ώμο-κα
(ἀπ)όλλυμι	(θ. ὄλε-)	(ἀπ)ὀλ-ώλε-κα
(ἀπ)όλλυμαι	(θ. ὄλ-)	(ἀπ)ὀλ-ὠλ-α
ὀρύττω	(θ. ὀρυχ-)	ὀρ-ώρυχ-α
φέρω	(θ. ἐνεκ-)	ἐν-ήνοχ-α
ἐγείρομαι	(θ. ἐγερ-)	ἐγ-ήγερ-μαι
ἐγείρομαι	(θ. ἐγορ-)	ἐγρ-ήγορ-α (μὲ ἐπανάληψιν ὄχι μόνον τῶν δύο ἀρκτικῶν φθόγγων ἐγ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ρ).

Σημείωσις 1. Ἐκ τῶν ῥημάτων τούτων αὐξῆσιν (χρονικὴν) εἰς τὸν ὑπερσυντέλικον ἔχουν μόνον ὅσα ἀρχίζουν ἀπὸ **α** ἢ **ο**:

ἀκήκοα	—	ἠκηκόειν
ὀμώμοκα	—	ὠμωμόκειν.

τὰ δὲ ἄλλα δὲν λαμβάνουν αὐξῆσιν εἰς τὸν ὑπερσυντέλικον:

ἐλήλακα	—	ἐληλάκειν
ἐλήλυθα	—	ἐληλύθειν

Σημείωσις 2. Ἀναδίπλωσις τοῦ ῥηματικοῦ θέματος συμβαίνει εἰς τινὰ ῥήματα καὶ κατὰ τὸν σχηματισμὸν δευτέρων χρόνων αὐτῶν ἢ παραγῶγων λέξεων ἐξ αὐτῶν: **ἄγ-ω**, ἤγ-αγ-ον (ἐκ τοῦ ἄγ-αγ-ον), **φέρω** (θ. ἐνεκ-), ἤν-εγκ-ον (ἐκ τοῦ ἐν-ἐνεκ-ον, ἔν-ενκ-ον) (βλ. § 32, 6) — **ἀγωγῆ** (ἐκ τοῦ ἀγ-αγ-ή), **ἐδωδῆ** (ἐκ τοῦ ἐδ-εδ-ή) (βλ. § 32, 1 καὶ 2).

β') Πάθη συμφώνων

1. Ἀποβολαὶ συμφώνων

§ 33. 1) Ἐκ τῶν συμφώνων (ληκτικά, ἤτοι) τελικὰ λέξεων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι μόνον τὸ **ν**, τὸ **ρ**, τὸ **ς**, τὸ **ξ** (= **κς**) καὶ τὸ **ψ** (= **πς**) (βλ. § 5, Σημ. 2): Ἑλλην, ῥήτωρ, θεός, κόραξ, Ἄραψ. Πᾶν ἄλλο σύμφωνον, ὅταν εὐρεθῆ εἰς τὸ τέλος μιᾶς λέξεως, ἀποβάλλεται: (τοῦ γέροντ-ος) ᾧ γέρον (ἀντὶ ᾧ γέροντ), (τοῦ γάλακτ-ος) τὸ γάλα (ἀντὶ τὸ γάλακ).

Σημείωσις. Ἡ πρόθεσις **ἐκ** καὶ τὸ μόριον **οὐκ** (ἢ **οὐχ**) προφέρονται μὲ τὴν ἐκάστοτε ἐπομένην λέξιν ὡς μία λέξις καὶ ἐπομένως εἰς αὐτὰ τὸ **κ** (ἢ τὸ **χ**) δὲν εἶναι κυρίως τελικὸν (πρβλ. § 31, 3).

2) Τὸ **σ** εὐρισκόμενον μεταξὺ δύο συμφώνων ἀποβάλλεται: (γέγραφ-σ-θε) γέγραφε, (ἐσπάρ-σ-θαι) ἐσπάρθαι.

Σημείωσις. Οὕτως ἀπὸ τὴν πρόθεσιν ἐξ (= ἐκς) προῆλθε κατόπιν ὁ ἕτερος τύπος αὐτῆς ἐκ πρὸ συμφώνου: (ἐξ Κορίνθου, ἤτοι ἐκς Κορίνθου) ἐκ Κορίνθου.

3) Τὸ **σ**, τὸ **ι** καὶ τὸ **φ** (§ 1, Σημ.) εἰς ἀρχαιότερους χρόνους, ὅταν εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀρχὴν λέξεως πρὸ φωνήεντος ἢ ἐντὸς λέξεων μεταξὺ δύο φωνηέντων, ἀπεβάλλοντο. Ἀπὸ τὸ **σ** καὶ τὸ **ι** κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν προέκυψε κανονικῶς δασὺ πνεῦμα (§ 12, Σημ.)· π.χ. (σέρπω) ἔρπω, (σέπομαι) ἔπομαι, (σίστημι) ἴστημι, (σέχω, ἔχω καὶ ἔπειτα) ἔχω, (ἵηπαρ) ἦπαρ, (Φοῖνος) οἶνος — (λέγοι-σο) λέγοι-ο, (τέλεσ-ος, τέλεος) τέλους (πρβλ. τελεσ-φόρος) — (τιμά-ιω) τιμάω-ῶ, (καλέ-ιω) καλέω-ῶ — πνεύω, πνέφ-ω) πνέω (πρβλ. πνεῦμα).

Σημείωσις. Τύποι ὡς οἱ **κρέασι**, **γένεσι**, **ἐτέλεσα** κ.τ.ῶ. προῆλθον ἀπὸ τοὺς ἀρχικοὺς τύπους **κρέασ-σι**, **γένεσ-σι**, **ἐτέλεσ-σα** δι' ἀπλοποιήσεως τοῦ (διπλοῦ) **σσ** εἰς ἓν **σ**.

4) Ὀδοντικὸν εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ **σ** ἀποβάλλεται: (τάπητ-ς) τάπης, (ἐπίεδ-σα) ἐπίεσα. Οὕτω καὶ (ἐκ τοῦ νύκτ-ς) νύξ, κ.ἄ.τ.

5) Ὀδοντικὸν μὲ **ν** πρὸ αὐτοῦ (ἤτοι **ντ**, **νδ**, **νθ**), εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ **σ**, ἀποβάλλεται, ἀλλὰ μὲ ἀντέκτασιν τοῦ προηγουμένου βραχέος φωνήεντος· (ιμάντ-σι) ἱμάσι, (ὀδόντ-ς) ὀδοῦς, (λυθέντ-ς) λυθείς, (σπένδ-ω, σπένδ-σω) σπείσω, (πάσχω, πένθ-σομαι) πείσομαι (= θὰ πάθω) (βλ. § 32, 6).

6) Τὸ **ν** εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ **σ** κανονικῶς ἀποβάλλεται ἢ μὲ ἀντέκτασιν τοῦ προηγουμένου βραχέος φωνήεντος (συνήθως εἰς τὴν ἐνικὴν ὀνομαστικὴν τῶν ὀνομάτων) ἢ χωρὶς ἀντέκτασιν (συνήθως εἰς τὴν δοτ. πληθυντικὴν τῶν ὀνομάτων): (τάλαν-ς) τάλας, (κτέν-ς) κτεῖς· ἀλλὰ (κτεν-σί) κτεσί, (γείτον-σι) γείτοσι (ιδ. καὶ τὸ προηγούμενον).

Σημειώσεις. Τῆς προθέσεως ἐν τῷ **ν** εἰς συνθέτους μὲ αὐτὴν λέξεις διατηρεῖται πρὸ τοῦ καθῶς καὶ πρὸ τοῦ **ζ** ἢ τοῦ **ρ**: ἐνσημαίνω, ἐνσκήπτω, ἐνζεύγνυμι, ἐνράπτω, ἐνρινος (ἀλλὰ καὶ ἔρρινος).

Τῆς δὲ προθέσεως **σύν** τῷ **ν** εἰς συνθέτους μὲ αὐτὴν λέξεις ἐὰν μὲν ἀκολουθῆ ἀπλοῦν **σ**, ἀφομοιοῦνται πρὸς αὐτό: (σύν-σιτος) σύσ-σιτος· ἐὰν δὲ ἀκολουθῆ ἢ **σ** μὲ ἄλλο σύμφωνον μαζί, ἀποβάλλεται: (σύν-ζυγος) σύζυγος, (συν-σκευάζω) συ-σκευάζω, (συν-στρέφω) συ-στρέφω.

7) Πᾶν σύμφωνον ἐν γένει ὅταν ὑπάρχη εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους συλλαβὰς μιᾶς λέξεως, δύναται νὰ ἀποβάλλεται χάριν ἀνομοιώσεως. Οὕτω προῆλθε τὸ γίνομαι ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ γίγνομαι, ἀγήροχα (πρὸς τοῦ ἄγω) ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ ἀγήροχα. (Πρὸς βλ. πενήντα ἐκ τοῦ πεντή-ντα, ἐκ τοῦ πενήκοντα).

Καὶ ὁλόκληρος συλλαβὴ μιᾶς λέξεως δύναται νὰ ἀποβάλλεται χάριν ἀνομοιώσεως, ὅταν ἡ ἀμέσως ἐπομένη συλλαβὴ τῆς λέξεως ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸ ἴδιον ἢ ἀπὸ ὁμοίον κάπως σύμφωνον: ἀμφορεὺς (ἐκ τοῦ ἀμφι-φορεὺς), σκίμπους (ἐκ τοῦ σκιμπό-πους). Πρὸς βλ. νῦν: ἀποφοιτήριον (ἀντὶ ἀποφοιτητήριον).

2. Ἀνάπτυξις συμφώνων

§ 34. 1) Τὸ ἀρκτικὸν **ρ** διπλασιάζεται

α') εἰς τὰ ῥήματα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουσιν ἀπὸ **ρ**, ὅταν ταῦτα λαμβάνουσιν αὐξησιν ἢ ἀναδιπλασιασμόν **ε**: ῥέω-ἔρρεον, ῥίπτω-ἔρριπτον-ἔρριφα·

β') εἰς πᾶσαν λέξιν, ἢ ὁποῖα ἀρχίζει ἀπὸ **ρ**, ὅταν ἐν συνθέσει αὐτῆς εὐρεθῆ πρὸ τοῦ **ρ** βραχὺ φωνῆεν: ῥητὸς-ἄρρητος-ἀπόρρητος, ῥωστός-ἄρρωστος· ἀλλά: εὐρωστός, εὐρυθμός.

1) Μεταξὺ ἐνρίνου καὶ ὑγροῦ (§ 5) ἀνεπτύχθη εἰς μερικὰς λέξεις εἰς βοηθητικὸς φθόγγος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς προφορᾶς. Οὕτω μεταξὺ τοῦ **μ** καὶ τοῦ **ρ** ἢ τοῦ **μ** καὶ τοῦ **λ** ἀνεπτύχθη ὁ φθόγγος **β**: μεσημ-**β**-ρία (ἐκ τοῦ μεσημ-ρία, ἐκ τοῦ μεσημερία), μέμ-**β**-λωκα (ἐκ τοῦ μέ-μλω-κα· πρὸς βλ. μολ-ὼν λαβέ). Ὁμοίως μεταξὺ τοῦ **ν** καὶ τοῦ **ρ** ἀνεπτύχθη ὁ φθόγγος **δ**: ὁ ἀνήρ, τοῦ ἀνδρὸς (ἐκ τοῦ ἀν-ρὸς, ἐκ τοῦ ἀνερὸς) (βλ. § 32, 1).

3. Μετάθεσις συμφώνων

§ 35. Τὸ ἡμίφωνον **j**, εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐντὸς λέξεως εὐρισκόμενον, κατόπιν τῶν συλλαβῶν **αν**, **αρ**, **ορ** ἔπαθεν ἐπένθεσιν, ἤτοι μετετέθη πρὸ τοῦ **ν** ἢ **ρ** καὶ ἠνώθη ἔπειτα μὲ τὸ **α** ἢ **ο** εἰς δίφθογγον **αι** ἢ **οι**

(ύφάν-ζω) ύφαίνω, (τάλαν-ζα) τάλαινα, (χαρ-ά, χάρ-ζω), χαίρω, (μόρα, μόρ-ζα) μοῖρα (πρβλ. χαμαίλι-χαϊμαλί).

4. Ἐνώσεις ἢ συγχωνεύσεις συμφώνων

§ 36. 1) Οὐρανικὸν (**κ, γ, χ**) εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ **σ** ἐνοῦται μὲ αὐτὸ εἰς **ξ**: (φύλακ-ς) φύλαξ, (λέγ-ω, ἔλεγ-σα) ἔλεξα, (ὄνυχ-ς) ὄνυξ.

2) Χειλικὸν (**π, β, φ**) εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ **σ** ἐνοῦται μὲ αὐτὸ εἰς **ψ**: (τρέπ-ω, τρέπ-σω) τρέψω, (Ἄραβ-ς) Ἄραψ, (γράφ-ω, γράφ-σω) γράψω (βλ. καὶ § 5, Σημ. 2).

3) Τὸ **σ** εἰς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ἐντὸς λέξεως εὐρισκόμενον, κατόπιν ἐνρίνου (μ, ν) ἢ ὑγροῦ (λ, ρ) ἀφωμοιώθη κατὰ πρῶτον πρὸς αὐτό, ἔπειτα δὲ ἔγεινεν ἀπλοποιήσις τῶν (δύο) ἐνρίνων (μμ, νν) ἢ ὑγρῶν (λλ, ρρ) εἰς ἓν ἐνρινον (μ, ν) ἢ ὑγρὸν (λ, ρ) καὶ ἀντέκτασις τοῦ προηγουμένου βραχέος φωνήεντος, ἦτοι τοῦ **α** εἰς **η** (ἢ **α**), τοῦ **ε** εἰς **ει**, τοῦ **ι** ἢ **υ** εἰς **ι** ἢ **υ**: (νέμ-ω, ἔνεμ-σα, ἔνεμμα) ἔνειμα, (φαίνω, ἔφαν-σα, ἔφαν-να) ἔφηνα, (ἀγγέλλω, ἠγγελ-σα, ἠγγελ-λα) ἠγγειλα, (φύρω, ἔφυρ-σα, ἔφυρρα) ἔφυρα.

Σημείωσις. Εἰς μερικὰς λέξεις δὲν ἀφωμοιώθη τὸ **σ** μὲ προηγουμένον ὑγρὸν (λ, ρ) ἢ μετὰ τὴν ἀφομοίωσιν διετηρήθησαν τὰ δύο ὑγρά: ἄλσος, Ἐρση, χέρσος, (θάρσος) θάρρος, (χερσόνησος) χερρόνησος.

2) Τὸ ἡμίφωνον **ι** εἰς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐντὸς λέξεως·

α') εὐρισκόμενον κατόπιν τοῦ **λ** ἀφωμοιώθη πρὸς αὐτό: (ἄγγελ-ος, ἀγγέλ-ζω) ἀγγέλλω, (ἔ-βαλ-ον, βάλ-ζω) βάλλω·

β') εὐρισκόμενον κατόπιν τοῦ **ν** ἢ τοῦ **ρ**, ὅταν δὲν ὑπῆρχε πρὸ αὐτῶν **α** ἢ **ο**, ἀφωμοιώθη κατὰ πρῶτον πρὸς αὐτά, ἔπειτα δὲ ἔγεινεν ἀπλοποιήσις τῶν (δύο) **νν** ἢ **ρρ** εἰς ἓν **ν** ἢ **ρ** καὶ ἀντέκτασις τοῦ προηγουμένου **ε** εἰς **ει** καὶ τοῦ **ι** ἢ **υ** εἰς **ι** ἢ **υ**: (τέν-ζω, τέννω) τείνω, (κλίν-ζω, κλίννω) κλίνω, (ἀμύν-ζω, ἀμύννω) ἀμύνω, (σπέρ-ζω, σπέρρω) σπείρω, (οἰκτίρ-ζω, οἰκτίρρω) οἰκτίρω, (φύρ-ζω, φύρρω) φύρω·

γ') εὐρισκόμενον κατόπιν τῶν οὐρανικῶν (**κ, γ, χ**) καὶ σπανιώτερον κατόπιν τῶν ὀδοντικῶν **τ** καὶ **θ**, συνεχωνεύθη μὲ αὐτὰ εἰς **σσ** ἢ **ττ**: (φυλάκ-ζω) φυλάσσω ἢ φυλάττω, (τάγ-ζω) τάσσω ἢ τάττω, (ταράχ-ζω) ταρασσω ἢ ταραττω — (χαρίετ-ζα) χαρίεσσα, (πλάτ-ζω ἢ πλάθ-ζω) πλάσσω.

Σημείωσις. Εἰς μερικὰς λέξεις τὸ **ι** μὲ τὸ πρὸ αὐτοῦ **γ** συνεχωνεύθη εἰς **ζ**: (οἰμωγ-ή, οἰμωγ-ζω) οἰμώζω.

δ') εὐρισκόμενον κατόπιν τοῦ ὀδοντικοῦ **δ** συνεχωνεύθη μὲ αὐτὸ εἰς **ζ**: (παίδ-ζω) παίζω, (ἐρίδ-ζω) ἐρίζω·

ε') εὐρισκόμενον κατόπιν ὀδοντικοῦ μὲ **ν** πρὸ αὐτοῦ (ἦτοι κατόπιν τοῦ **ντ**, **νδ** ἢ **νθ**) συνεχωνεύθη πρῶτον μὲ τὸ ὀδοντικὸν εἰς **σ** καὶ ἔπειτα ἔγεινε ἀποβολὴ τοῦ **ν**, μὲ ἀντέκτασιν τοῦ προηγουμένου βραχέος φωνήεντος:

(πάντ-ια, πάν-σα) πᾶσα, (λυθέντ-ια, λυθέν-σα) λυθειῖσα, (έκόντ-ια, έκόν-σα) έκούσα (πρβλ. § 33, 5).

5. Τροπαι συμφώνων

§ 37. Ἐντὸς μιᾶς λέξεως

1) οὐρανικὸν ἢ χειλικὸν εὐρισκόμενον πρὸ ὀδοντικοῦ, ἐὰν εἶναι ἑτερόπνουν (συμπνευματίζεται, ἦτοι) γίνεται ὁμόπνουν μὲ τὸ ἐπόμενον ὀδοντικὸν (§ 4, 2): ταγ-ὸς (ταγ-τὸς) τακ-τός, (ἐτάχ-θην) ἐτάχ-θην, κρύ-φα (κρυφ-τὸς) κρυπ-τός, (κρύφ-δην) κρύβ-δην. Οὕτω καὶ ἐπ-τὰ (ἀλλά: ἔβ-δομος), ὀκ-τῶ (ἀλλά: ὄγ-δοος).

Τὰ δυνατὰ δηλαδὴ συμπλέγματα οὐρανικῶν ἢ χειλικῶν μὲ ὀδοντικά εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν εἶναι κτ, γδ, χθ-πτ, βδ, φθ.

Σημείωσις. Τῆς προθέσεως ἐκ τὸ κ δὲν συμπνευματίζεται: ἐκδέρω, ἐκθέω, ἐκφέρω, ἐκχέω κτλ.

2) Οὐρανικὸν κ ἢ χ εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ μ γίνεται γ: διώκ-ω (διωκ-μὸς) διωγ-μὸς, βρέχ-ομαι (βεβρεχ-μένος) βεβρεγ-μένος.

Σημείωσις. Εἰς μερικὰς μεμονωμένας λέξεις διατηροῦνται τὰ συμπλέγματα κμ, χμ: ἀκμή, αἰχμή.

3) Χειλικὸν εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ μ (ἀφομοιοῦται μὲ αὐτό, ἦτοι) γίνεται καὶ αὐτὸ μ: κόπ-ος (κόπ-μα) κόμ-μα, τρίβ-ω (τριβ-μα) τριμ-μα, γράφω (γράφ-μα) γράμ-μα.

4) Ὀδοντικὸν εὐρισκόμενον πρὸ ὀδοντικοῦ ἢ πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς σ: ψεύδ-ομαι (ἐψεύδ-θην) ἐψεύσ-θην, ἄδ-ω (ἄδ-μα) ἄσ-μα, πιθ-ανός (πιθ-τὸς) πισ-τός.

Σημείωσις. Εἰς μερικὰς μεμονωμένας λέξεις διατηρεῖται τὸ ὀδοντικὸν πρὸ ἄλλου ὀδοντικοῦ ἢ πρὸ τοῦ μ: Ἀτθίς, Πιπθεύς, Κάδμος, πυθμῆν, ἀτμός. Ὅμοίως διατηρεῖται τὸ ττ, τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἀπὸ κῆ ἢ γῆ ἢ χῆ (βλ. κατωτέρω).

5) Τὸ τ τῆς συλλαβῆς τι εὐρισκόμενον κατόπιν φωνήεντος ἢ τοῦ ν εἰς πολλὰς λέξεις ἔχει τραπῆ εἰς σ: πλοῦτ-ος (πλούτ-ιος) πλούσ-ιος, ἀθανατ-ος (ἀθανατ-ία) ἀθανασία, ἐκόντ-ες (ἐκόντ-ιος, ἐκόνσ-ιος) ἐκούσιος. (Βλ. § 32, 6 καὶ 33, 5). (Ἀλλά: αἰτία, σκότιος, ἐναντίος κτλ.).

6) Τὸ ἔνρινον ν εὐρισκόμενον

α') πρὸ οὐρανικοῦ ἢ πρὸ τοῦ ξ τρέπεται εἰς ἔνρινον γ: (ἐν-κύπτω) ἐγκύπτω, (συν-γράφω) συγγράφω, (συν-χέω) συγχέω, (ἐν-ξύω) ἐγξύω.

β') πρὸ χειλικοῦ ἢ πρὸ τοῦ ψ τρέπεται εἰς μ (ἐν-πνέω) ἐμπνέω, (συν-βάλλω) συμβάλλω, (ἐν-φύομαι) ἐμφύομαι, (ἐν-ψυχος) ἔμψυχος·

γ') πρὸ τοῦ μ ἢ πρὸ τῶν ὑγρῶν λ, ρ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτά: (ἐν-μένω) ἐμμένω, (συν-λέγω) συλλέγω, (συν-ράπτω) συρράπτω.

Σημείωσις. Εἰς τὸν παθητικὸν παρακείμενον μερικῶν ἐνρινολήκτων ῥημάτων καὶ εἰς λέξεις συγγενεῖς ἐτυμολογικῶς μὲ αὐτόν, ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα νμ προέρχεται σμ ἀντὶ τοῦ μμ: *μιαίνομαι* (μεμίαν-μαι) *μεμίασμαι*, *μίασμα* — *ὑφαίνομαι* (ὑφαν-μαι) *ὑφασμαι*, *ὑφασμα*.

7) Ὄταν συμβῇ δύο ἀλλεπάλληλοι συλλαβαὶ τῆς λέξεως νὰ ἀρχίζουν ἀπὸ ἄφωνον δασύ, τότε γίνεται **ἀνομοίωσις**, ἥτοι τῆς πρώτης συλλαβῆς τὸ δασύ τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του ψιλόν (§ 5, 2): *χορεύω-κεχόρευκα* (ἐκ τοῦ χε-χόρευκα), *φύω-πέφυκα* (ἐκ τοῦ φέ-φυ-κα), *θύω-τέθυκα* (ἐκ τοῦ θέ-θυκα), *ἐτέθην* (ἐκ τοῦ ἐθέ-θην), *θρέμμα* (ἐκ τοῦ θρέφ-μα)· *τρέφω* (ἐκ τοῦ θρέφ-ω), καὶ *τροφή* (ἐκ τοῦ θροφ-ή)· ἢ *θρίξ*, *ταῖς θριξί*, ἀλλὰ *τριχ-ός*, *τριχ-ες* κτλ.

Σημείωσις. Πολλάκις παραμένει τὸ δασύ εἰς δύο ἀλλεπάλληλους συλλαβὰς μιᾶς λέξεως συμφώνως πρὸς ἄλλους συγγενεῖς τύπους αὐτῆς: *ὠρθώθην* (ὅπως ὀρθώσω, ὠρθωσα κτλ.), *ἐθέλχθην* (ὅπως θέλξω, ἔθελξα κτλ.), *φάθι* (ὅπως φάτω, φάτε κλπ.).

Εἰς δὲ τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου α' τρέπεται οὐχὶ τῆς πρώτης, ἀλλὰ τῆς δευτέρας συλλαβῆς τὸ δασύ εἰς ψιλόν: *ἐλύθην-λύθητι* (ἐκ τοῦ λύθητι).

ιβ') Ἀνώμαλα ῥήματα κατὰ τὸν σχηματισμὸν ἢ τὴν σημασίαν τῶν χρόνων

§ 245. Α') Πλείστων ῥημάτων τὸ ῥηματικὸν θέμα μεταβάλλεται ποικιλοτρόπως κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων χρόνων αὐτῶν. Οὕτω μερικῶν ῥημάτων

1) τὸ ῥηματικὸν θέμα ἐπαυξάνεται μὲ ἐν ε πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ ἢ μερικῶν ἢ πάντων τῶν ἄλλων χρόνων, π.χ.

α') ῥ. θ. *δοκ-*, ἐξ οὗ **δοκε-**. (*Δοκ-έ-ω*) *δοκῶ* (= φαίνομαι), *παρατ.* (*ἐδόκ-ε-ον*) *ἐδόκουν*, μέλλ. *δόξω*, ἀόρ. *ἔδοξα*, *παθ.* *πρκμ.* *δέδοκ-ται*, *ὑπερσ.* *ἐδέ-δοκ-το*.

β') ῥ. θ. *νεμ-*, ἐξ οὗ **νεμε-**. *Νέμ-ω* (= μοιράζω, βόσκω), *παρατ.* *ἔνεμ-ον*, μέλλ. *νεμ-ῶ* (ἐκ τοῦ *νεμ-έ-σω*), ἀόρ. *ἔνειμα*, *παρακ.* *νενέμη-κα* — *νέμ-ομαι*, *παρατ.* *ἔνεμ-όμην*, μέσ. μέλλ. *νεμοῦμαι* (ἐκ τοῦ *νεμ-έ-σομαι*), μέσ. ἀόρ. *ἔνειμάμην*, *παθ.* ἀόρ. *ἐνε-μή-θην*, *πρκμ.* *νενέμ-η-μαι* (βλ. § 235).

γ') ῥ. θ. βουλ-, ἐξ οὗ **βουλε-**. Βούλομαι (= θέλω), παρατ. ἐβουλ-όμην, μέσ. μέλλ. βουλ-ή-σομαι, παθ. ἀόρ. ἐβουλ-ή-θην, παρακμ. βεβού-η-μαι (βλ. § 188, 1).

2) Τὸ ῥηματικὸν θέμα ἐπαυξάνεται μὲ τὸ πρόσφυμα **σκ** ἢ **ισκ** πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ, πολλάκις δὲ συγχρόνως καὶ μὲ ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμὸν (§ 239, 1), π.χ.

α') ῥ. θ. γνω-, ἐξ οὗ **γι-γνω-σκ-**. Γινώσκ-ω (= γνωρίζω, φρονῶ), παρατ. ἐγίνωσκ-ον, μέσ. μέλλ. γνώ-σομαι, ἀόρ. β' ἔγνω-ν (§ 252), παρακμ. ἔγνω-κα, ὑπερσ. ἐγνώ-κειν — γινώσκ-ομαι, παρατ. ἐγίνωσκ-όμην, παθ. μέλλ. γνω-σ-θήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐγνώ-σ-θην, παρακμ. ἔγνω-σ-μαι, ὑπερσ. ἐγνώ-σ-μην.

β') ῥ. θ. εὐρ-, ἐξ οὗ **εὐρ-ισκ-**, **εὐρε-**. Εὐρίσκ-ω, παρατ. ἠύρι-σκ-ον, μέλλ. εὐρ-ή-σω, ἀόρ. β' ἠύρ-ον, παρακμ. ἠύρ-η-κα — εὐρίσκομαι, παρατ. ἠύρισκ-όμην, μέσ. μέλλ. εὐρ-ή-σομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἠύρ-όμην, παθ. μέλλ. εὐρ-ε-θήσομαι, παθ. ἀόρ. ἠύρ-έ-θην, παρακμ. ἠύρ-η-μαι, ὑπερσ. ἠύρ-ή-μην.

γ') ῥ. θ. μνη-, ἐξ οὗ **(μι-μνη-ισκ)** **μιμνησκ-**. Ἀνα-μιμνήσκ-ω (= ἐνθυμίζω), παρατ. ἀν-εμίμνησκ-ον, μέλλ. ἀνα-μνή-σω, ἀόρ. ἀν-έμνη-σα — ἀνα-μιμνήσκ-ομαι, παρατ. ἀν-ε-μιμνησκ-όμην, παθ. μέλλ. (ἀνα)-μνη-σ-θήσομαι, παθ. ἀόρ. ἀν-εμνή-σ-θην, παρακμ. μέ-μνη-μαι, ὑπερσ. ἐμε-μνή-μην, τετελ. μέλλ. με-μνή-σομαι.

3) Τὸ ῥηματικὸν θέμα ἐπαυξάνεται πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ

α') μὲ τὸ πρόσφυμα **ν**: ῥ. θ. καμ-, ἐκ τούτου δὲ **καμν-**. Κάμν-ω (= κοπιάζω, κουράζομαι), παρατ. ἔκαμν-ον, μέσ. μέλλ. καμοῦμαι (§ 217, 1), ἀόριστος β' ἔκαμ-ον, παρακμ. κέ-κμη-κα.

β') μὲ τὸ πρόσφυμα **αν** (πολλάκις συγχρόνως καὶ μὲ ἐν **ν** πρὸ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ): ῥ. θ. βλαστ-, ἐκ τούτου δὲ **βλαστ-αν-**. Βλαστάν-ω, παρατ. ἐβλάσταν-ον, ἀόρ. β' ἔβλαστ-ον, ὑπερσ. ἐβλαστ-ή-κειν. ῥ. θ. μαθ-, ἐκ τούτου δὲ **μα-ν-θ-αν-**. Μανθάν-ω, παρατ. ἐμάνθαν-ον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) μαθ-ή-σομαι, ἀόρ. β' ἔμαθ-ον, παρακμ. με-μάθ-η-κα, ὑπερσ. ἐμε-μαθ-ή-κειν — μανθάν-ομαι.

γ') μὲ τὸ πρόσφυμα **νε**: ῥ. θ. ἰκ-, ἐκ τούτου δὲ **ἰκ-νε-**. (Ἀφ-ικνέ-ομαι) ἀφικνοῦμαι (= φθάνω), παρατ. (ἀφ-ικ-νε-όμην) ἀφικνούμην, μέσ. μέλλ. ἀφ-ίξομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἀφ-ικ-όμην, παρακμ. ἀφ-ἰγ-μαι, ὑπερσυντ. ἀφ-ίγ-μην.

δ') μὲ τὸ πρόσφυμα **νι** ἢ **νυ** (μὲ μετάθεσιν τοῦ **ι** ἢ τοῦ **υ** τούτου πρὸ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ θέματος· πρβλ. § 35: ῥ. θ. βη-, βα-, ἐκ τούτου δὲ **βα-νι** καὶ ἐκ τούτου **βαιν-**. Βαίν-ω (= βαδίζω), παρατ. ἔ-βαίν-ον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) βή-σομαι, ἀόρ. β' ἔ-βη-ν (§ 252), παρακμ. βέ-βη-κα, ὑπερσ. ἐβε-βή-κειν — βαίνομαι, παθ. ἀόρ. (παρ)ε-βά-θην, παρακμ. βέ-βα-μαι. ῥ. ἐλα-, ἐκ τούτου δὲ **ἐλα-νυ-** καὶ ἐκ τούτου **ἐλαυν-**. Ἐλαύν-ω, παρατ. ἤλαυν-ον, μέλλ. (συννηρημένος) ἐλῶ (ἐλᾶς, ἐλᾶ κτλ., ἐκ τοῦ ἐλά-σω), ἀόρ. ἤλα-σα, παρακμ. ἐλήλα-κα — ἐλαύν-ομαι, παρακμ. ἐλήλα-μαι, ὑπερσ. ἐληλά-μην (βλ. § 190).

4) Οί χρόνοι δὲν σχηματίζονται πάντες ἀπὸ ἓν θέμα, ἀλλ' ἀπὸ διάφορα θέματα συγγενῆ κατὰ τὴν σημασίαν· π.χ. ἀγορεύ-ω, παρατ. ἠγόρευ-ον, μέλλ. ἀγορεύ-σω (καὶ (ἀπ-, συν-, προσ-) ἐρῶ, ἀόρ. ἠγόρευ-σα καὶ (ἀν-, ἀπ-, κατ-, προσ-) εἶπον, παρακα. (ἀν-, συν-, ἀπ-) εἶρηκα, ὑπερσ. εἰρήκειν — ἀγορεύ-ομαι, παρατ. ἠγορευ-όμεν, παθ. μέλλ. ἀνα-, προσ-) ῥηθήσομαι, παθ. ἀόρ. (ἀν-, ἀπ-) ἐρρήθην (θ. ἀγορευ-, ἐρε-, ῥε-, εἶπ-).

§ 255. Β') Πολλῶν ῥημάτων μερικοὶ χρόνοι δὲν ἔχουν σημασίαν σύμφωνα μὲ τὴν κατάληξιν αὐτῶν. Οὕτω μερικὰ ῥήματα ἔχουν

1) ἐνεργητικὸν ἀορίστον ἢ παρακείμενον μὲ σημασίαν μέσου ἢ παθητικοῦ ἀορίστου ἢ παρακειμένου·

ἴστημι — ἔστην (= ἐστάθην, ἐσταμάτησα), ἔστηκα (= στέκομαι)

φύω — ἔφυν (= ὑπῆρξα ἐκ φύσεως), πέφυκα (= εἶμαι ἐκ φύσεως)

2) μέσον μέλλοντα μὲ σημασίαν ἐνεργ. ἢ παθ. μέλλοντος: ἄδω — ἄσομαι (= θὰ τραγουδήσω), ἀδικῶ — ἀδικήσομαι (= θὰ ἀδικηθῶ ὑπ' ἄλλου)·

3) παθητικὸν μέλλοντα ἢ ἀορίστον μὲ σημασίαν μέσου μέλλοντος ἢ ἀορίστου: ἀπαλλάττω — ἀπαλλαγῆσομαι (= θὰ ἀπαλλάξω τὸν ἑαυτόν μου), ἀπηλλάγην (= ἀπήλλαξα τὸν ἑαυτόν μου), ἀνιῶ — ἠνιάθην (= ἐλύπησα τὸν ἑαυτόν μου).

Σημείωσις. Ὅπως βλέπομεν εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα (§ 253 κ. ἐ.), πολλὰ ῥήματα ἔχουν πολλὰς συγχρόνως ἀνωμαλίας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Ἄγαμαι. Βλ. σελ. 141, § 251.

Ἄγνυμι. βλ. Κατάγνυμι.

Ἀγορεύω. Βλ. σελ. 148, § 254, 3.

Ἄγω (= ὀδηγῶ, φέρω· θ. ἀγ-), παρατ. ἤγον, μέλλ. ἄξω, ἀόρ. β' ἤγαγον (§ 190, Σημ. 2), παρακμ. ἤχα ἢ ἀγήοχα (§ 33, 7). — **Ἄγομαι**, ἠγόμην, μέσ. μέλλ. ἄξομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἠγαγόμην, παθ. μέλλ. ἀχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤχθην, παρακμ. ἤγμαι, ὑπερσ. ἤγμην.

Ἄιδω (= τραγουδῶ, ψάλλω)· θ. ἀειδ-, ἀδ-), παρατ. ἤδον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν) ἄσομαι (= θὰ τραγουδήσω ἢ θὰ τραγουδῶ), ἀόρ. ἤσα. — **Ἄιδομαι**, παθ. ἀόρ. ἤσθην.

Ἀιδουῖμαι. Βλ. σελ. 130, § 236, 3.

Ἀίρέω-ῶ. Βλ. σελ. 130, § 236, 3. Βλ. καὶ Ἀλίσκομαι.

Ἀἶρω (= ὑψώνω, σηκώνω· θ. ἀρ-, ἐξ οὗ αἶρ-, § 216, 2), παρατ. ἤρον, μέλλ. ἀρῶ, ἀόρ. [ἤρα (ὑποτ. ἄρω, προστ. ἄρον κτλ. § 217, 2, Σημ. 2), παρακμ. ἤρκα.

— *Αἴρομαι*, παρατ. *ἤρόμην*, μέσ. μέλλ. *ἄροῦμαι*, μέσ. ἄορ. *ἤράμην*, παθ. ἄορ. *ἤρθην*, παρακμ. *ἤρμαι*.

Αἰσθάνομαι (ἀποθετικόν, = καταλαβαίνω· θ. αἰσθ-, ἐξ οὗ αἰσθαν-, § 254, 3, β', αἰσθε-), παρατ. *ἤσθανόμην*, μέσ. μέλλ. *αἰσθήσομαι*, μέσ. ἄορ. β' *ἤσθόμην*, παρακμ. *ἤσθημαι*, ὑπερσυντ. *ἤσθήμην*.

Ακοῦμαι (ἀποθετικόν, = θεραπεύω· θ. ἀκεσ-), μέλλ. (συνηρημένος) *ἀκοῦμαι*, μέσ. ἄορ. *ἤκεσάμην* (§ 236, 1).

Ακούω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Αλίσκομαι (ἀποθετικόν, παθητικὸν τοῦ αἰρέω-ῶ, = συλλαμβάνομαι, κυριεύομαι· θ. φαλ-, ἄλ-, ἐξ οὗ ἄλισκ-, ἄλω-, § 188, 4, § 189, 3, § 252, 3), παρατ. *ἤλισκόμην*, μέσ. μέλλων (μὲ παθητικὴν σημασίαν) *ἀλώσομαι*, ἐνεργ. ἄορ. β' (μὲ παθ. σημασίαν) *ἔάλων*, ἐνεργ. παρακμ. (μὲ παθ. σημασίαν) *ἔάλωκα*, ὑπερσ. *ἤλώκειν*.

Ἀμαρτάνω (= ἀποτυγχάνω· θ. ἀμαρτ-, ἐξ οὗ ἀμαρταν-, § 254, 3, β', ἀμαρτε-, § 254, 1), παρατ. *ἤμάρτανον*, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) *ἀμαρτήσομαι*, ἄορ. β' *ἤμαρτον*, παρακμ. *ἤμάρτηκα*. — Παθ. (ἀπροσώπως) *ἀμαρτάνεται*, παρατ. *ἤμαρτάνετο*, παθ. ἄορ. *ἤμαρτήθη*, παρακμ. *ἤμάρτηται*.

Ἀμφιέννυμι (ἀμφι-έννυμι = ἐνδύω· θ. φεσ-, ἐσ-, ἐξ οὗ ἐννυ- ἐκ τοῦ ἐσον-, § 239, 2, Σημ.), παρατ. *ἤμφιέννυν*, μέλλ. (συνηρημένος) *ἀμφιῶ*, -εῖς κτλ., ἄορ. *ἤμφιεσα*. — *Ἀμφιέννυμαι*, παρατ. *ἤμφιεννύμην*, μέσ. μέλλ. *ἀμφιέσομαι*, παρακμ. *ἤμφιέσμαι* (§ 186, 6).

Ἀναλίσκω ἢ *ἀναλόω* -ῶ (= ἐξοδεύω· θ. ἀν-αλ-, ἐξ οὗ ἀναλισκ-, § 254, 2, ἀν-αλο-), παρατ. *ἀνήλισκον* ἢ *ἀνήλουν*, μέλλ. *ἀναλώσω*, ἄορ. *ἀνήλωσα*, παρακμ. *ἀνήλωκα*. — *Ἀναλίσκομαι*, παρατ. *ἀνηλισκόμην* ἢ *ἀνηλούμην*, παθ. μέλλ. *ἀναλωθήσομαι*, παθ. ἄορ. *ἀνηλώθην*, παρακμ. *ἀνήλωμαι*.

Ἀνοίγω ἢ *ἀνοίγνυμι* (ἀνὰ-οἶγω· θ. Φοιγ-, οἶγ-, ἐξ οὗ οἶγνυ-, § 239, 2), παρατ. *ἀνέωγον*, μέλλ. *ἀνοίξω*, ἄορ. *ἀνέωξα*, παρακμ. *ἀνέωχα*. — *Ἀνοίγομαι*, παρατ. *ἀνεωγόμεν*, παθ. ἄορ. *ἀνέωχθην*, παρακμ. *ἀνέωγμαι*, τετελ. μέλλ. *ἀνεώξομαι* (= θὰ εἶμαι ἀνοικτός). Βλ. § 188, 4.

Ἀνύω ἢ *ἀνύτω* (= τελειώνω). Βλ. σελ. 130, § 236, 3.

Ἀπ-εχθάνομαι (ἀποθετικόν, = καθίσταμαι μισητός· θ. ἐχθ-, ἐξ οὗ ἐχθαν-, § 254, 3, β', ἐχθε-), παρατ. *ἀπηχθανόμην*, μέσ. μέλλ. (μὲ παθ. σημασίαν) *ἀπεχθθήσομαι*, μέσ. ἄορ. β' (μὲ παθ. σημασίαν) *ἀπηχθόμην*, παρακμ. *ἀπήχθημαι*.

Ἀπο-διδράσκω (= δραπετεύω· θ. δραῖ, ἐξ οὗ διδρασκ-, § 254, 2), παρατ. *ἀπ-εδίδρασκον*, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) *ἀπο-δράσομαι*, ἄορ. β' *ἀπ-έδραν* (§ 252, σελ. 143), παρακμ. *ἀπο-δέδρακα*.

Ἀπο-θνήσκω (θ. θαν-, θνη-, ἐξ οὗ θνησκ-, ἐκ τοῦ θνησκ-, § 254, 2), παρατ. *ἀπ-έθνησκον*, μέσ. μέλλ. (συνηρημένος) *ἀπο-θανοῦμαι*, ἄορ. β' *ἀπ-έθανον*, παρακμ. *τέθνηκα*, ὑπερσυντ. *έτεθνήκειν*, τετελ. μέλλ. *τεθνήξω* (§ 253, 4).

Απ-όλλυμι (= καταστρέφω, χάνω· θ. όλ-, ἐξ οὗ ὄλλυ-, ἐκ τοῦ ὄλνυ-, § 239, 2, Σημ.), παρατ. ἀπ-ώλλυν, μέλλ. (συνηρημένος) ἀπολώ, ἀόρ. ἀπ-ώλεσα, παρακμ. ἀπ-ολώλεκα. — Απ-όλλυμαι, παρατ. ἀπωλλύμην, μέσ. μέλλ. (συνηρημένος) ἀπ-ολοῦμαι, ἀόρ. β' ἀπ-ωλόμην, ἐνεργ. παρακμ. β' (μὲ παθ. σημασίαν) ἀπ-όλωλα (= ἔχω καταστραφῆ, εἶμαι χαμένος), ὑπερσ. ἀπ-ωλώλειν (§ 190).

Ἀρέσκω (θ. ἀρε-, ἀρε-, ἐξ οὗ ἀρεσκ-, § 254, 2), παρατ. ἤρεσκον, μέλλ. ἀρέσω, ἀόρ. ἤρεσα. — Ἀρέσκομαι, παρατ. ἤρεσκόμην, μέσ. ἀόρ. ἤρεσάμην.

Ἀρκέω -ῶ, ἀόρ. ἤρκεσα (§ 236, 1).

Ἀρόω -ῶ (= ἀροτριῶ· θ. ἀρο-), ἀόρ. ἤροσα (§ 236, 1).

Ἀφ-ίημι. βλ. Τημι.

Ἀφικνέομαι -οῦμαι (= φθάνω). Βλ. σελ. 148, § 254, 3, γ'.

Ἄχθομαι (ἀποθετικόν, = δυσαραεστοῦμαι, ἀγανακτῶ· θ. ἀχθ-, ἀχθεσ-), παρατ. ἤχθόμην, μέσ. μέλλ. ἀχθέσομαι, παθ. ἀόρ. (μὲ μέσην σημασίαν) ἤχθέσθην (§ 236, 2).

Βαίνω (= βαδίζω). Βλ. σελ. 148 (§ 254, 3, δ').

Βάλλω (= ῥίπτω, κτυπῶ· θ. βαλ-, ἐξ οὗ βαλλ-, § 216, βλη-), παρατ. ἔβαλλον, μέλλ. (συνηρημένος) βαλώ, ἀόρ. β' ἔβαλον, παρακμ. βέβληκα, ὑπερσ. ἐβεβλήκειν. — Βάλλομαι, παρατ. ἐβαλλόμην, μέσ. μέλλ. (περι)βαλοῦμαι, μέσ. ἀόρ. β' (περι)εβαλόμην, παθ. μέλλ. βληθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐβλήθην, παρακμ. βέβλημαι, ὑπερσ. ἐβεβλήμην.

Βιβάζω (εὐχρηστον σύνθετον: ἀναβιβάζω, διαβιβάζω κτλ.), παρατ. ἐβίβαζον, μέλλ. (συνηρημένος) βιβῶ, -ᾶς, -ᾶ κτλ., ἀόρ. ἐβίβασα. — Βιβάζομαι, μέσ. μέλλ. (συνηρημένος) βιβῶμαι, -ᾶ, -ᾶται κτλ., μέσ. ἀόρ. ἐβιβασάμην.

Βλαστάνω. Βλ. σελ. 148 (§ 254, 3, β').

Βούλομαι. Βλ. σελ. 147 (§ 254, 1, γ').

Γηράσκω (θ. γηρα-, ἐξ οὗ γηρασκ-, § 254, 2), παρατ. ἐγήρασκον, μέλλ. γηράσω καὶ μέσος (μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν) γηράσομαι, ἀόρ. ἐγήρασα καὶ ἀόρ. β' ἐγήραν (§ 252), παρακμ. γεγήρακα.

Γίγνομαι (ἀποθετικόν, θ. γεν-, ἐξ οὗ γι-, γεν-, γι-γν-, § 32, 6, γενε-), παρατ. ἐγίγνόμην, μέσ. μέλλ. γενήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐγενόμην, παρακμ. γεγένημαι καὶ ἐνεργ. παρακμ. β' (μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν) γέγονα, ὑπερσ. ἐγεγόνειν (πρβλ. § 239, 1).

Γιγνώσκω (= γνωρίζω, φρονῶ, ἀποφασίζω). Βλ. σελ. 147, § 254, 2, α'.

Δάκνω (= δαγκάνω· θ. δηκ-, δακ-, ἐξ οὗ δακν-, § 254, 3, α'), παρατ. ἔδακνον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν) δήξομαι (= θὰ δαγκάνω ἢ θὰ δαγκάσω), ἀόρ. β' ἔδακον. — Δάκνομαι, παρατ. ἔδακνόμην, παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσος) ἐδήχθην, παρακμ. δέδηγμαι.

Δέω, -ῶ (= δένω). Βλ. σελ. 130 καὶ § 232, Σημ.

Δέω (= ἔχω ἀνάγκην· θ. δε-, ἐξ οὗ δεε-, § 254, 1), παρατ. ἔδεον, μέλλ. δεήσω, ἀόρ. ἐδέησα· (συνήθως ὡς ἀπρόσωπον ῥῆμα: δεῖ, ἔδει, δεήσει, ἐδέησε, δεδέηκε). — Δέομαι (= ἔχω ἀνάγκην ἢ παρακαλῶ), παρατ. ἐδεόμην, μέσ. μέλλ. δεήσομαι, παθ. ἀόρ. (μὲ μέσην σημασίαν) ἐδεήθην (= ἔλαβον ἀνάγκην ἢ παρεκάλεσα), παρακμ. δεδέημαι (§ 235).

Διαλέγομαι (ἀποθετικόν, = συνομιλῶ, συζητῶ), παρατ. διελεγόμην, μέσ. μέλλ. διαλέξομαι, παθ. ἀόρ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) διελέχθην, παρακμ. διείλεγμαι. Βλ. Λέγω.

Δίδωμι. Βλ. σελ. 134, § 242 κ. ε'.

Δοκέω, -ῶ Βλ. σελ. 147, § 254, 1, α'.

Δράω, -ῶ. Βλ. σελ. 131, § 246, 3.

Δύναμαι. Βλ. σελ. 141, § 251.

Δύω. Βλ. σελ. 130, § 236, 3 καὶ § 252.

Ἐγείρω (= σηκώνω· θ. ἐγερ-, ἐξ οὗ ἐγειρ-, § 216, 2 καὶ ἐγρ-, § 32, 1), παρατ. ἤγειρον, μέλλ. (συνηρημένος) ἐγερώ, ἀόρ. ἤγειρα. — Ἐγείρομαι, παρατ. ἠγειρόμην, μέσ. ἀόρ. β' ἠγρόμην, παθ. ἀόρ. (καὶ ὡς μέσος) ἠγέρθην, παρακμ. ἐγήγερμαι (= ἔχω σηκωθῆ, εἶμαι σηκωμένος) καὶ ἐνεργ. παρακμ. β' (μὲ ἀμετάβατον σημασίαν) ἐγρήγορα, (= εἶμαι ξύπνιος, ἀγρυπνῶ, § 190).

Ἐθέλω ἢ (σπανιώτερον) θέλω (θ. ἐθελε-, ἐξ οὗ ἐθελε-, § 254, 1), παρατ. ἤθελον, μέλλ. ἐθελήσω, ἀόρ. ἠθέλησα, παρακμ. ἠθέληκα, ὑπερσ. ἠθελήκειν (§ 235).

Εἶμι (ἐνεστῶς μὲ σημασίαν μέλλοντος = θὰ πορευθῶ, θὰ πάω)· βλ. σελ. 144, § 253, 2.

Εἶμι. Βλ. σελ. 100, § 192.

Εἴωθα (παρακείμενος μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος = συνηθίζω· θ. φηθ-, φωθ-, ὦθ-), ὑπερσ. (μὲ σημασίαν παρατατικοῦ) εἴωθειν (= συνηθίζον, § 189, 4).

Ἐκ-πλήττω (= προξενῶ ἔκπληξιν), παρατ. ἐξ-ἐπληττον, μέλλ. ἐκ-πλήξω, ἀόρ. ἐξ-ἐπληξα. — Ἐκ-πλήττομαι, παρατ. ἐξ-επληττόμην, παθ. μέλλ. (μὲ μέσ. σημασίαν) ἐκ-πλαγήσομαι, παθ. ἀόρ. β' (καὶ ὡς μέσος) ἐξ-επλάγην, παρακμ. ἐκ-πέπληγμαι, ὑπερσ. ἐξ-επεπλήγγμην. Ὁμοίως σχηματίζονται οἱ χρόνοι τοῦ καταπλήττω· βλ. καὶ πλήττω.

Ἐλαύνω (= κτυπῶ νὰ πάη ἐμπρός). Βλ. σελ. 148, § 254, 3, δ'.

Ἐλκω (= σύρω, τραβῶ· θ. φελκ-, ἐλκυ-), παρατ. εἶλκον, μέλλ. ἔλξω, ἀόρ. εἶλκυσα, παρακμ. εἶλκυκα. — Ἐλκομαι, παρατ. εἶλκόμην, μέσ. ἀόρ. εἶλκυσάμην, παθ. ἀόρ. εἶλκύσθην, παρακμ. εἶλκυσμαι (§ 188, 3).

Ἐμέω, -ῶ (= κάμνω ἔμετον· θ. ἐμεσ-), ἀόρ. ἤμεσα (§ 236, 1).

Ἔοικα. Βλ. σελ. 145, § 253, 5.

Ἐπαινῶ. Βλ. σελ. 130, § 236, 3.

Ἐπιλανθάνομαι (ἀποθετικόν, = λησιμονῶ), παρατ. ἐπελανθανόμην, μέσ. μέλλ. ἐπιλήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐπελαθόμην, παρακμ. ἐπιλέλησμαι, ὑπερσ. ἐπελελήσμην. Βλ. Λανθάνω.

Ἐπιμελέομαι, -οῦμαι ἢ ἐπιμέλομαι (ἀποθετικόν, = φροντίζω· θ. ἐπι-μελ-, ἐπι-μελε-), παρατ. ἐπεμελούμην, μέσ. μέλλ. ἐπιμελήσομαι, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσος) ἐπεμελήθην, παρακμ. ἐπιμεμέλημαι.

Ἐπίσταμαι (= γνωρίζω καλῶς). Βλ. σελ. 141, § 251.

Ἐπομαι (ἀποθετικόν, = ἀκολουθῶ· θ. σεπ-, ἐπ-, σπ-), παρατ. εἰπόμην, μέσ. μέλλ. ἔπομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐσπόμην. (Βλ. § 32, 1, § 33, 3, § 188, 3 καὶ § 221, Σημ. 2).

Ἐρχομαι (ἀποθετικόν· ἐκ τοῦ θ. ἐρχ- σχηματίζεται μόνον ἡ ὀριστικὴ τοῦ ἐνεστώτος, οἱ δὲ ἄλλοι τύποι ἐκ τοῦ θέματος εἰ-, ι-, ἔλυθ-, ἔλθ-), παρατ. ἦα, μέλλ. εἶμαι (= θὰ ἔλθω ἢ θὰ πάω, § 253, 2, Σημ. 2), ἀόρ. β' ἦλθον, παρακμ. ἐλήλυθα, ὑπερσ. ἐληλύθειν (§ 190).

Ἐρωτῶ (θ. ἐρωτα-, ἐρ-, ἐρε-), παρατ. ἠρώτων, μέλλ. ἐρωτήσω καὶ μέσος (μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν) ἐρήσομαι, ἀόρ. ἠρώτησα καὶ μέσ. ἀόρ. β' (μὲ ἐνεργ. σημασ.) ἠρόμην, παρακμ. ἠρώτηκα. — Ἐρωτῶμαι, παρατ. ἠρωτώμην, παθ. ἀόρ. ἠρωτήθην, παρακμ. ἠρώτημαι.

Ἐσθίω (= τρώγω· θ. ἐδ-, ἐδε-, ἐσθι-, φαγ-), παρατ. ἦσθιον, μέσ. μέλλ. (ἄσιγμος, μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ἔδομαι (= θὰ φάγω ἢ θὰ τρώγω), ἀόρ. β' ἔφαγον, παρακμ. ἐδήδοκα, παθ. παρακμ. ἐδήδεσμαι (§ 190).

Εὐρίσκω. Βλ. σελ. 147, § 254, 2.

Ἐχω (θ. σεχ-, ἐχ-, ἐχ-, σχ-, σχε-), παρατ. εἶχον, μέλλ. ἔξω καὶ σχήσω, ἀόρ. β' ἔσχον (ὑποτ. σχῶ, σχῆς, σχῆ κτλ., εὐκτ. σχοίην, σχοίης, σχοίη, σχοῖμεν, κτλ., ἀλλὰ παράσχοιμι, παράσχοις κτλ., προστ. σχές, σχέτω κτλ., ἀπαρμφ. σχεῖν, μετχ. σχών), παρακμ. ἔσχηκα. — Ἐχομαι, παρατ. εἰχόμην, μέσ. μέλλ. ἔξομαι καὶ σχήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐσχόμην (ὑποτ. σχῶμαι, σχῆ, σχῆται κτλ.), παρακμ. ἔσχημαι (§ 32, 1, § 33, 3, § 188, 3).

Ἐψω (= βράζω· θ. ἐψ-, ἐψε-), παρατ. ἦψον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ἐψήσομαι (= θὰ βράζω ἢ θὰ βράσω), ἀόρ. ἦψησα. — Ἐψομαι.

Ζεύγνυμι (= ζευγνύω, ζεύω· θ. ζευγ-, ἐξ οὗ ζευγνυ-, § 239, 2, καὶ ζυγ-), παρατ. ἐζεύγνυν, ἀόρ. ἔζευξα. — Ζεύγνυμαι, μέσ. ἀόρ. ἐζευξάμην, παθ. ἀόρ. α' ἐζεύχθην καὶ β' ἐζύγην, παρακμ. ἔζευγμαι.

Ζῶ (θ. ζη-, βιω-, βιο-), παρατ. ἔζων, μέλλων ζήσω καὶ μέσ. (μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν) βιώσομαι, ἀόρ. β' ἐβίων, παρακμ. βεβίωκα. Παθ. παρακμ. βεβίωται, μετχ. τὰ βεβιωμένα (§ 252).

Ζώννυμι (= ζωννύω, ζώνω, θ. ζωσ-, ἐξ οὗ ζωννυ-, ἐκ τοῦ ζωσνυ-, § 239, 2, Σημ.), ἀόρ. ἔζωσα, παθ. παρακμ. ἔζωσμαι ἢ ἔζωμαι (§ 236, 2).

Ἡδομαι (ἀποθετικόν, = εὐχαριστοῦμαι· θ. ἦδ-), παθ. μέλλ. (ὡς μέσος) ἦσθήσομαι, παθ. ἀόρ. (ὡς μέσος) ἦσθην (§ 37, 4).

Θέω (= τρέχω, θ. θευ-, ἐξ οὗ θεF-, θε-), παρατ. ἔθειον, μέσος μέλλων (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) θεύσομαι (= θὰ τρέχω ἢ θὰ τρέξω). — Θέομαι (§ 33, 3). Βλ. καὶ Τρέχω.

Θιγγάνω (= ἐγγίζω, ψάύω· θ. θιγ-, ἐξ οὗ θιγγαν-), ἀόρ. β' ἔθιγον (§ 254, 3, β').

Θνήσκω. Βλ. Ἀποθνήσκω.

Θραύω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Θύω (= θυσιάζω). Βλ. σελ. 130, § 236, 3.

Ίζω. Βλ. Καθίζω.

Ίημι. Βλ. σελ. 134, § 242 κ. ἐ.

Ίκνέομαι, -οὔμαι. Βλ. Ἀφικνοῦμαι.

Ίλάσκομαι (ἀποθετικόν, = ἐξιλέωνω· θ. ἰλα-, ἐξ οὗ ἰλασκ-, § 254, 2), παρατ. ἰλασκόμην, μέσ. μέλλ. ἰλάσομαι, μέσ. ἀόρ. ἰλασάμην, παθ. ἀόρ. ἰλάσθην.

Ίστημι. Βλ. σελ. 134, § 242 κ. ἐ.

Καθέζομαι (ἀποθετικόν, =πηγαίνω νὰ καθίσω· θ. σεδ-, ἐδ-, ἐξ οὗ ἐζ- ἐκ τοῦ ἐδj-, § 210, 2, β', καὶ ἐδε-), παρατ. (μὲ σημασίαν ἀορίστου) ἐκαθεζόμην (= ἐκάθισα), μέσ. μέλλ. (συνηρημένος) καθεδοῦμαι.

Καθεύδω (= κοιμῶμαι· κατὰ+εὔδω, θ. εὔδ-), παρατ. ἐκάθευδον ἢ καθηῦδον, μέλλ. καθευδήσω (§ 188, 6, β').

Κάθημαι. Βλ. σελ. 146, § 253, 7.

Καθίζω (κατὰ+ἴζω = βάζω ἄλλον νὰ καθίση· θ. σιδ-, ιδ-, ἐξ οὗ ἰζ- ἐκ τοῦ ἰδj-, § 210, 2, β'), παρατ. ἐκάθιζον, μέλλων (συνηρημένος) καθιῶ, -εῖς κτλ., ἀόρ. ἐκάθισα ἢ καθίσα. — Καθίζομαι, παρατ. ἐκαθιζόμην, μέσ. μέλλ. καθιζήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκαθισάμην (§ 188, 6, β' καὶ § 211, 1).

Καλέω, -ῶ. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Κάμνω. Βλ. σελ. 147, § 254, 3.

Κατάγνυμι (κατὰ + ἄγνυμι = συντριβῶ, τσακίζω· θ. φαγ-, ἄγ-, ἐξ οὗ ἄγνυ-, § 239, 2), μέλλων κατ-άξω, ἀόρ. κατ-έαξα. — Κατάγνυμαι, μέσ. ἀόρ. β' κατ-εάγην, ἐνεργ. παρακμ. β' (μὲ παθητικὴν σημασίαν) κατ-εάγα (= εἶμαι τσακισμένος).

Κεῖμαι. Βλ. σελ. 146, § 253, 6.

Κελεύω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Κεράννυμι (= ἀνακατεύω, ἐπὶ ὑγρῶν· θ. κερασ-, ἐξ οὗ κεραννυ-, ἐκ τοῦ κερασνυ-, § 239, 2, Σημ., κρα-), ἀόρ. ἐκέρασα. — Κεράννυμαι, μέσ. ἀόρ. ἐκερασάμην, παθ. μέλλ. κραθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐκράθην, παρακμ. κέκραμαι, ὑπερσ. ἐκεκράμην.

Κλαίω ἢ κλάω (θ. κλαυ-, κλαF-, ἐξ οὗ κλαFj- = κλαι-, κλαε-), παρατ. ἔκλαιον ἢ ἔκλαον, μέλλ. κλαήσω ἢ (μέσος μὲ τὴν ἰδίαν σημασίαν) κλαύσομαι, ἀόρ. ἔκλαυσα. — Κλαίομαι, μέσ. ἀόρ. ἐκαλυσάμην.

Κλείω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Κράζω (θ. κραυγ-, κραγ-, ἐξ οὗ κραζ-, ἐκ τοῦ κραγj-, § 210, 2β', Σημ.), ἀόρ. β' ἔκραγον, παρακμ. (μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος) κέκραγα (= φωνάζω δυνατά), ὑπερσ. (μὲ σημασίαν παρατ.) ἐκεκράγειν (§ 222).

Κρεμάννυμι (= κρεμῶ, θ. κρεμασ-, ἐξ οὗ κρεμαννυ-, ἐκ τοῦ κρεμασνυ-, § 239, 2, Σημ.), ἀόρ. ἐκρέμασα. — Κρεμάννυμαι, παθ. ἀόρ. ἐκρεμάσθην, παρακμ. κρέμαμαι (ἐνεστῶς μὲ σημασίαν παρακμ.).

Λαγχάνω (= λαμβάνω διὰ κλήρου, θ. ληχ-, λαχ-, ἐξ οὗ λαγχαν-, § 254, 3, β'), παρατ. ἐλάγχανον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) λήξομαι (= θὰ λάβω διὰ κλήρου), ἀόρ. β' ἔλαχον, παρακμ. εἴληχα. — Λαγχάνομαι, παθ. ἀόρ. ἐλήχθην, παρακμ. εἴληγμαι (§ 189, 4).

Λαμβάνω (θ. ληβ-, λαβ-, ἐξ οὗ λαμβαν-, § 254, 3, β'), παρατ. ἐλάμβανον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) λήψομαι (= θὰ λαμβάνω ἢ θὰ λάβω), ἀόρ. β' ἔλαβον, παρακμ. εἴληφα, ὑπερσ. εἰλήφειν. — Λαμβάνομαι, παρατ. ἐλαμβανόμεν, μέσ. ἀόρ. ἐλαβόμεν, παθ. μέλλ. ληφθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐλήφθην, παρακμ. εἴλημμαι, ὑπερσ. εἰλήμμην (§189, 4).

Λανθάνω (= μένω ἀπαρατήρητος, διαφεύγω τὴν προσοχήν, θ. ληθ-, λαθ-, ἐξ οὗ λανθαν-, § 254, 3, β'), παρατ. ἐλάνθανον, μέλλ. λήσω, ἀόρ. β' ἔλαθον, παρακμ. λέληθα, ὑπερσ. ἐλελήθειν. Βλ. καὶ Ἐπιλανθάνομαι.

Λέγω (θ. λεγ-, φερε-, ἐρε-, ῥε-, εἶπ-), παρατ. ἔλεγον, μέλλ. λέξω ἢ ἐρῶ (συννηρημένος), ἀόρ. α' ἔλεξα ἢ εἶπα, ἀόρ. β' εἶπον, παρακμ. εἶρηκα, ὑπερσ. εἶρήκειν. — Λέγομαι, παρατ. ἐλεγόμεν, παθ. μέλλ. λεχθήσομαι ἢ ῥηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐλέχθην ἢ ἐρρήθην, παρακμ. λέλεγμαι ἢ εἶρημαι, ὑπερσ. εἶρήμην, τετελ. μέλλ. εἶρήσομαι (§ 188, 4). Βλ. καὶ διαλέγομαι καὶ συλλέγω.

Λεῖπω (= ἀφήνω, θ. λειπ-, λιπ-, λοιπ-), παρατ. ἔλειπον, μέλλ. λείψω, ἀόρ. β' ἔλιπον, παρακμ. λέλοιπα, ὑπερσ. ἐλελοίπειν (§ 222). — Λεῖπομαι, παρατ. ἐλειπόμην, μέσ. μέλλ. λείψομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐλιπόμην, παθ. μέλλ. λειφθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐλείφθην, παρακμ. λέλειμμαι, ὑπερσ. ἐλελείμμην, τετελ. μέλλ. λελείψομαι.

Λεύω (θ. λευ·· εὐχρηστον τὸ σύνθετον καταλεύω = λιθοβολῶ, φονεύω διὰ λιθοβολισμοῦ), παρατ. κατ-έλενον, ἀόρ. κατ-έλευσα. Παθητ. μέλλ. κατα-λευσθήσομαι, παθητ. ἀόρ. κατ-ελεύσθην (§ 236, 3).

Μανθάνω. Βλ. σελ. 148, § 254, 2, β'.

Μάχομαι (ἀποθετικόν, θ. μαχ-, μαχε-), παρατ. ἐμαχόμεν, μέσ. μέλλ. (συννηρημένος) μαχοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ἐμαχεσάμην, παρακμ. μεμάχημαι.

Μεῖγνυμι (= σμίγω, θ. μειγ-, ἐξ οὗ μειγνυ-, § 239, 2, καὶ μιγ-), παρατ. ἐμείγνυν, μέλλ. μείξω, ἀόρ. ἐμείξα. — Μεῖγνυμαι, παρατ. ἐμειγνύμην, μέσ. ἀόρ. ἐμειξάμην, παθ. μέλλ. μειχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμείχθην (καὶ β' ἐμίγην), παρακμ. μέμειγμαι, ὑπερσ. ἐμεμείγμην.

Μέλει (ἀπρόσωπον, = ὑπάρχει φροντίς, θ. μελ-, μελε-), παρατ. ἔμελε, μέλ. μελήσει, ἀόρ. ἐμέλησε, παρακμ. μεμέληκε, ὑπερσ. ἐμεμελήκει.

Μέλλω (= σκοπεύω, ἀναβάλλω, θ. μελλ-, μελλε-), παρατ. ἔμελλον ἢ ἤμελλον (§ 188, 1), μέλλ. μελλήσω, ἀόρ. ἐμέλλησα. — Μέλλεται.

Μένω (θ. μεν-, μενε-), παρατ. ἔμενον, μέλλ. (συνηρημένος) μενῶ, ἀόρ. ἔμεινα, παρακμ. μεμένηκα (§ 254, 1).

Μιμνήσκω (εὐχρηστα τὰ σύνθετα ἀναμιμνήσκω = θυμίζω, ὑπομιμνήσκω = ὑπενθυμίζω· θ. μνη-, ἐξ οὗ μιμνησκ-, ἐκ τοῦ μιμνησκ-, § 254, 2, γ'), παρατ. ἐμίμνησκον, μέλλ. μνήσω, ἀόρ. ἔμνησα. — *Ἀναμιμνήσκομαι*, παρατ. ἐμιμνησκόμην, μέσ. μέλλ. μνήσομαι, παθ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν, ἀπλοῦς) μνησθήσομαι, παθ. ἀόρ. (μὲ μέσσην σημασίαν, καὶ ἀπλοῦς) ἐμνήσθην, παρακμ. (μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος) μέμνημαι (= ἐνθυμοῦμαι), ὑπερσ. (μὲ σημασίαν παρατ.) ἐμεμνήμην (= ἐνεθυμούμην), τετελε. μέλλ. μεμνήσομαι.

Νέμω. Βλ. σελ. 147, § 254, 1.

Νέω (= πλέω, κολυμβῶ, θ. νευ-, νεF-, νε-), παρατ. ἔνεον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) νεύσομαι (= θὰ πλέω ἢ θὰ πλεύσω), ἀόρ. ἔνευσα, παρακμ. νένευκα (§ 33, 3).

Ξέω (= ξύνω, θ. ξεσ-), ἀόρ. ἔξεσα (§ 236, 1).

Οἶδα. βλ. σελ. 145, § 253, 3.

Οἶμαι ἢ *οἶμαι* (ἀποθετικόν, = νομίζω, θ. οἶ-, οἶε-), παρατ. ᾠόμην ἢ ᾠμην, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν) οἰήσομαι (= θὰ νομίζω ἢ θὰ νομίσω), παθ. ἀόρ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ᾠήθην (= ἐνόμισα).

Οἶχομαι (ἀποθετικόν· ἐνεστῶς μὲ σημασίαν παρακειμένου = ἔχω ἀπέλθει· θ. οἶχ-, οἶχε-), παρατ. (μὲ σημασίαν ἀορίστου) ᾠχόμην (= ἀπῆλθον), μέσ. μέλλ. οἰχήσομαι.

Ὀλλυμι. Βλ. *Ἀπόλλυμι*.

Ὀμνυμι (= ὀμνύω, ὀμόνω· θ. ὀμ-, ἐξ οὗ ὀμνυ-, § 239, 2, ὀμο-), παρατ. ᾠμνν, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ὀμοῦμαι (= θὰ ὀμνύω ἢ θὰ ὀμόσω), ἀόρ. ᾠμοσα, παρακμ. ὀμώμοκα, ὑπερσ. ὀμωμόκειν. — *Ὀμνυμαι*, παρατ. ᾠμνύμην, μέσ. ἀόρ. ὀμωσάμην, παθ. μέλλ. ὀμοσθήσομαι, παθ. ἀόρ. ὀμώσθην, παρακμ. ὀμώμοται, ὑπερσ. ὀμώμοτο, μετχ. ὀμωμοσμένος. (Βλ. § 190 καὶ § 236, 1).

Ὀνίημι. Βλ. σελ. 142, § 251.

Ὀράω -ᾶ (= βλέπω· θ. φορα-, ὄρα-, ὄπτ-, Φειδ-, Φιδ-, ιδ-), παρατ. ἔωρων, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ὄψομαι (= θὰ βλέπω ἢ θὰ ἴδω), ἀόρ. β' εἶδον (ὑποτ. ἴδω, εὐκτ. ἴδοιμι, προστ. ἰδέ, ἀπαρμφ. ἰδεῖν, μετχ. ἰδών), παρακμ. ἔώρακα ἢ ἔωρακα, ὑπερσ. ἔωράκειν. — *Ὀρᾶμαι*, παρατ. ἔωρώμην, μέσ. ἀόρ. β' εἰδόμην (ὑποτ. ἴδωμαι κτλ.), παθ. μέλλ. ὀφθήσομαι, παθ. ἀόρ. ᾠφθην, παρακμ. ἔώραμαι καὶ ᾠμμαι (§188, 5, Σημ.).

Ὀφείλω (= χρεωστῶ· θ. ὀφελ-, ἐξ οὗ ὀφειλ-, ἐκ τοῦ ὀφελν-, § 216, 2, Σημ., καὶ ὀφειλε-), παρατ. ᾠφειλον, μέλλ. ὀφειλήσω, ἀόρ. ᾠφειλήσα καὶ ἀόρ. β' ᾠφελον, παρακμ. ᾠφείληκα, ὑπερσ. ᾠφειλήκειν. — *Ὀφείλομαι*, παρατ. ᾠφειλόμην, παθ. ἀόρ. (ᾠφειλήθην), μετχ. ὀφειληθεῖσα.

Ὀφλισκάνω (= καταδικάζομαι νὰ πληρώσω πρόστιμον· θ. ὀφλ-, ἐξ οὗ ὀφλισκαν-, § 254, 3, β', καὶ ὀφλε-), παρατ. ὠφλίσκανον, μέλλ. ὀφλήσω, (ἀόρ. α' μτγν. ὠφλησα καὶ) ἀόρ. β' ὠφλον, παρακμ. ὠφληκα, ὑπερσ. ὠφλήκειν.

Παίζω (θ. παιδ-, ἐξ οὗ παιζ-, ἐκ τοῦ παιδῆ-, § 210, 2, β', καὶ παιγ-), παρατ. ἔπαιζον, μέσ. μέλλ. (δωρικὸς μὲ ἐνεργ. σημασίαν) παιξοῦμαι (= θὰ παίξω ἢ θὰ παίζω), ἀόρ. ἔπαισα. Παθ. παρακμ. πέπαισμαι.

Παίω (= κτυπῶ, θ. παι-), παρατ. ἔπαιον, μέλλ. παίσω, ἀόρ. ἔπαισα, παρακμ. πέπαικα. — Παθ. ἀόρ. ἐπαίσθην. βλ. καὶ τὰ συνώνυμα πατάσσω, πλήττω καὶ τύπτω.

Πάσχω (θ. πενθ-, παθ-, πασχ-, ἐκ τοῦ παθ-σκ-, § 254, 2), παρατ. ἔπασχον, μέσ. μέλλ. πείσομαι (ἐκ τοῦ πένθ-σομαι), ἀόρ. β' ἔπαθον, παρακμ. πέπονθα, ὑπερσ. ἐπεπόνθειν.

Πατάσσω (= κτυπῶ· θ. παταγ-), ἀόρ. ἐπάταξα. Βλ. καὶ τὰ συνώνυμα παίω, πλήττω, τύπτω.

Παύω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Πείθω (θ. πειθ-, πιθ-), παρατ. ἔπειθον, μέλλ. πείσω, ἀόρ. ἔπαισα, παρακμ. πέπεικα, ὑπερσ. ἐπεπείκειν. — Πείθομαι, παρατ. ἐπειθόμεν, μέσ. μέλλ. πείσομαι, ἀόρ. β' ἐπιθόμεν, παθ. μέλλ. πεισθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐπέισθην, παρακμ. πέπεισμαι, ἐνεργ. παρακμ. β' (μὲ μέσ. σημασίαν) πέποιθα (= ἔχω πεποιθήσιν, θαρρῶ), ὑπερσ. ἐπεποίθειν.

Πετάννυμι (= ἀνοίγω· εὐχρηστον σύνθετον ἀνα-πετάννυμι κτλ., θ. πετασ-, ἐξ οὗ πεταννυ-, ἐκ τοῦ πετασνυ-, § 239, 3, Σημ., καὶ πτα-), παρατ. ἐπετάννυν, ἀόρ. ἐπέτασα. — Πετάννυμαι, παρατ. ἐπεταννύμεν, παρακμ. πέπταμαι.

Πέτομαι (ἀποθετικόν, = πετῶ· θ. πετ-, πτε-, πτ-), μέσ. μέλλ. πτήσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐπτόμεν.

Πήγνυμι ἢ πηγνύω (= ἐμπήγω· θ. πηγ-, ἐξ οὗ πηγνυ-, § 239, 2, καὶ παγ-), ἀόρ. ἔπηξα. — Πήγνυμαι, παρατ. ἐπηγνύμεν, μέσ. ἀόρ. ἐπηξάμεν, παθ. μέλλ. β' παγήσομαι, παθ. ἀόρ. β' ἐπάγην, ἐνεργ. παρακμ. β' (μὲ μέσσην σημασίαν) πέπηγα (= εἶμαι πεπηγμένος), ὑπερσ. ἐπεπήγειν.

Πίμπλημι. Βλ. σελ. 141, § 251.

Πίμπρημι. Βλ. σελ. 141, § 251.

Πίνω (θ. πι-, πιν-, πο-, πω-), παρατ. ἔπινον, μέσ. μέλλ. (ἄσιγμος, μὲ ἐνεργ. σημασίαν) πίομαι (= θὰ πίνω ἢ θὰ πῖω), ἀόρ. β' ἔπιον, παρακμ. πέπωκα. — Πίνομαι, παρατ. ἐπινόμεν, παθ. ἀόρ. ἐπόθην, παρακμ. πέπομαι.

Πιπράσκω (= πωλῶ· θ. πρα-, ἐξ οὗ πιπράσκ-, § 254, 2), παρακμ. πέπρακα, ὑπερσ. ἐπεπράκειν. — Πιπράσκομαι, παθ. ἀόρ. ἐπράθην, παρακμ. πέπραμαι, ὑπερσυντ. ἐπεπράμεν, τετελ. μέλλ. πεπράσομαι. Βλ. καὶ Πωλῶ.

Πίπτω (θ. πετ-, ἐξ οὗ πιπτ-, ἐκ τοῦ πιπετ-, § 32, 1, καὶ πτω-), παρατ. ἔπιπτον, μέσ. μέλλ. (δωρικὸς) πεσοῦμαι, ἀόρ. β' ἔπεσον, παρακμ. πέπτωκα, ὑπερσ. ἐπεπτώκειν.

Πλέκω. Βλ. σελ. 123, § 224, 2.

Πλέω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Πλήττω (= κτυπῶ· θ. πληγ-, πλαγ-), παρακμ. β' (μὲ σημασίαν ἐνεργ.) πέπληγα. — Παθ. μέλλ. β' πληγήσομαι, παθ. ἀόρ. β' ἐπλήγην, παρακμ. πέπληγγμαι, τετελ. μέλλ. πεπλήξομαι. (Μόνον οὗτοι οἱ χρόνοι τοῦ ἀπλοῦ πλήττω μὲ τὴν σημασίαν τοῦ κτυπῶ εἶναι εὐχρηστοί, καὶ ἀντ' αὐτῶν δὲ καὶ ἀντ' ἄλλων χρησιμοποιοῦνται οἱ ἀντίστοιχοι χρόνοι τῶν συνωνύμων ῥημάτων παίω, πατάσσω καὶ τύπτω ἢ συνώνυμοι ἐκφράσεις, ὡς πληγὰς δίδωμι, πληγὰς ἐμβάλλω κ. ἄ.). Βλ. καὶ ἐκπλήττω.

Πνέω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Πράττω (θ. πραγ-), παρατ. ἔπραττον, μέλλ. πράξω, ἀόρ. ἔπραξα, παρακμ. πέπραχα καὶ ἀμετάβ. πέπραγα, ὑπερσ. ἐπεράχειν καὶ ἀμετάβ. ἐπεπράγειν. — Πράττομαι κτλ.

Πρίω (= προινίζω, θ. προί-), ἀόρ. ἔπρισα, παθ. παρακμ. πέπρισμαι (§ 236, 2).

Πτύω, ἀόρ. ἔπτυσσα (§ 236, 1).

Πτάρννυμαι (ἀποθετικόν, = φτερνίζομαι· θ. πταρ-, ἐξ οὗ πταρνυ-, § 239, 2), ἐνεργ. ἀόρ. β' ἔπταρρον.

Πυνθάνομαι (ἀποθετικόν, = πληροφοροῦμαι· θ. πευθ-, πυθ-, ἐξ οὗ πυνθαν-, § 254, 3, β'), παρατ. ἐπυνθανόμην, μέσ. μέλλ. πεύσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ἐπυθόμην, παρακμ. πέπυσμαι, ὑπερσ. ἐπεπύσμην.

Πωλέω, -ῶ ἢ ἀποδίδομαι, παρατ. ἐπώλουν ἢ ἀπεδιδόμην, μέλλ. πωλήσω ἢ ἀποδώσομαι, ἀόρ. ἀπεδόμην, παρακμ. πέπρακα, ὑπερσ. ἐπεπράκειν. — Πωλοῦμαι ἢ πιπράσκομαι, παρατ. ἐπωλούμην, παθ. ἀόρ. ἐπωλήθην ἢ ἐπράθην, παρακμ. πέπραμαι, ὑπερσ. ἐπεπράμην, τετελ. μέλλ. πεπράσομαι.

Ῥέω (θ. ῥε, ῥεF-, ῥευ-, ῥυ-, ῥυε-), παρατ. ἔρρεον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) ῥύησομαι, ἀόρ. ἐρρύην, παρακμ. ἐρρύηκα (§ 33, 3 καὶ § 252, 2).

Ῥήγνυμι (= σχίζω· θ. ῥηγ-, ἐξ οὗ ῥηγνυ-, § 239, 2, ῥωγ-, ῥαγ-, § 32, 5 καὶ 6), παρατ. ἐρρήγνυν, μέλλ. ῥήξω, ἀόρ. ἔρρηξα. — Ῥήγνυμαι, παρατ. ἐρρηγνύμην, μέσ. ἀόρ. ἐρρηξάμην, παθ. ἀόρ. β' ἐρράγην, ἐνεργ. παρακμ. (μὲ μέσην ἢ παθητ. σημασίαν) ἔρρωγα, ὑπερσ. ἐρρώγειν.

Ῥιγῶ. Βλ. σελ. 127, § 233.

Ῥώννυμι (= δυναμώνω· θ. ῥωσ-, ἐξ οὗ ῥωννυ-, ἐκ τοῦ ῥωσνυ-, § 239, 2, Σημ.), μέλλ. ῥώσω, ἀόρ. ἔρρωσα. — Παθ. ἀόρ. (καὶ μὲ μέσην σημασίαν) ἐρρώσθην, παρακμ. ἔρρωμαι (μτχ. ἐρρωμένος, ὡς ἐπίθετον = γερός, δυνατός, § 140, 1).

Σβέννυμι (= σβήνω· θ. σβεσ-, ἐξ οὗ σβέννυ-, ἐκ τοῦ σβεσνυ-, § 239, 2, Σημ., σβη· συνήθ. σύνθετον: ἀπο-, κατα-σβέννυμι), παρατ. ἐσβέννυν, μέλλ. σβέσω, ἀόρ. ἔσβεσα. — Σβέννυμαι, παρατ. ἐσβεννύμην, μέσ. μέλλ. σβήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐσβέσθην, ἐνεργ. ἀόρ. β' (μὲ παθητ. σημασίαν) ἔσβην (προβλ. § 252), ἐνεργ. παρακμ. (μὲ παθ. σημασίαν) ἔσβηκα (= ἔχω σβησθῆ).

Σείω. Βλ. σελ. 131, § 226, 3.

Σήπω (= σαπίζω· θ. σηπ-, σαπ-, § 32, 5 και 6). — Σήπομαι, παθ. μέλλ. β' σαπήσομαι, παθ. άόρ. β' έσάπην, ένεργ. παρακμ. β' (μέ παθ. σημασίαν) σέσηπα.

Σκοπέω, -ω ή σκοπέομαι, -οῦμαι (= παρατηρῶ, έξετάζω, σκέπτομαι· θ. σκεπ-, σκοπε-), παρατ. έσκόπουν ή έσκοπούμην, μέσ. μέλλ. σκέψομαι, μέσ. άόρ. έσκεψάμην, παρακμ. έσκεμμαι, τετελ. μέλλ. έσκέψομαι.

Σπάω, -ω. Βλ. σελ. 130, § 236, 3.

Στρώννυμι (= στρώνω· θ. στρω-, έξ οῦ στρωννυ-, § 239, 2, Σημ., και στορ-, έξ οῦ στορνυ-, στορεσ-), παρατ. έστρώννυν, άόρ. έστόρεσα. — Στόρνυμαι, παρακμ. έστρωμαι.

Συλ-λέγω, παρατ. συν-έλεγον, μέλλ. συλ-λέξω, άόρ. συν-έλεξα, παρακμ. συν-είλοχα. — Συλλέγομαι, μέσ. μέλλ. συλλέξομαι, μέσ. άόρ. συν-ελεξάμην, παθ. μέλλ. β' συλ-λεγήσομαι, παθ. άόρ. α' (μέ μέσην σημασίαν) συν-ελέχθην και β' συν-ελέγην, παρακμ. συν-είλεγμαι. Βλ. και λέγω και διαλέγομαι και § 189, 4.

Τείνω. Βλ. σελ. 120, § 220.

Τελέω -ω. Βλ. σελ. 130, § 236, 3.

Τέμνω (= κόπτω· θ. τεμ-, έξ οῦ τεμν-, § 254, 3, α', και τμε-), παρατ. έτεμνον, μέλλ. (συνηρημένος) τεμῶ, άόρ. β' έτεμον, παρακμ. τέτμηκα. — Τέμνομαι, παρατ. έτεμόμην, μέσ. μέλλ. (συνηρ.) τεμοῦμαι, μέσ. άόρ. β' έτεμόμην, παθ. μέλλ. τμηθήσομαι, παθ. άόρ. έτμήθην, παρακμ. τέτμημαι, ύπερσ. έτετμήμην, τετελ. μέλλ. τετμήσομαι.

Τήκω (= λειώνω· θ. τηκ-, τακ-, § 32, 5 και 6), παρατ. έτηκον, άόρ. έτηξα. — Τήκομαι, παθ. άόρ. α' έτήχθην και β' έτάκην, ένεργητ. παρακμ. β' (μέ μέσην ή παθ. σημασίαν) τέτηκα, ύπερσ. έτετήκειν.

Τίθημι. Βλ. σελ. 134, § 242 κ. έ.

Τίκτω (= γεννῶ· θ. τεκ-, τικτ-, έκ τοῦ τι-τεκ-, τι-τεκ-, § 32, 1, τοκ-), παρατ. έτικτον, μέσ. μέλλ. (μέ ένεργ. σημασίαν) τέξομαι (= θα γεννήσω ή θα γεννῶ), άόρ. β' έτεκον, παρακμ. τέτοκα.

Τίνω (= πληρώνω· θ. τει-, τι-, τι-, τιν-), παρατ. έτεινον, μέλλων τείσω, άόρ. έτεισα, παρακμ. τέτεικα. — Τίνομαι, μέσ. μέλλων τείσομαι, μέσ. άόρ. έτεισάμην, παθ. άόρ. έτείσθην, παρακμ. τέτεισμαι.

Τιτρώσκω (= πληγώνω· θ. τρωF-, τραυ-, τρω-, έξ οῦ τιτρωσκ-, § 268, 2), παρατ. έτίτρωσκον, μέλλ. τρώσω, άόρ. έτρωσα. — Τιτρώσκομαι, παρατ. έτιτρωσκόμην, παθ. μέλλων τρωθήσομαι, παθ. άόρ. έτρώθην, παρακμ. τέτρωμαι, ύπερσ. έτετρώμην.

Τρέπω. Βλ. σελ. 123, § 224, 2.

Τρέφω. Βλ. σελ. 123, § 224, 2.

Τρέχω (θ. θρεχ-, τρεχ-, § 37, 7, δραμ-, δραμε-), παρατ. έτρεχον, μέσος μέλλων (συνηρημένος μέ ένεργ. σημασίαν) δραμοῦμαι, άόρ. β' έδραμον, παρακμ. δεδράμηκα, ύπερσ. έδεραμήκειν. Βλ. και θέω.

Τυχάνω (= ἐπιτυγχάνω, εὐρίσκω, τυχαίνω· θ. τευχ-, τυχ-, ἐξ οὗ τυχαν-, § 254, 3, β', τυχε-), παρατ. ἐτύχανον, μέσ. μέλλ. (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) τεύξομαι (= θὰ ἐπιτύχω), ἀόρ. β' ἔτυχον, παρακμ. τετύχηκα.

Τύπτω (= κτυπῶ· θ. τυπ-, τυπτ-, § 210, 1, τυπτε-), παρατ. ἔτυπτον, μέλλ. τυπτήσω, (ἀόρ. ἐπάταξα ἢ ἔπαισα ἢ πληγὰς ἔδωκα, παρακμ. πέπληγα ἢ πληγὰς δέδωκα). — **Τύπτομαι** (ἢ πληγὰς λαμβάνω, παρατ. πληγὰς ἐλάμβανον, παθητ. μέλλ. πληγὰς λήψομαι, παθ. ἀόρ. πληγὰς ἔλαβον), παρακμ. τέτυμμαι (ἢ πέπληγμαι ἢ πληγὰς εἴληφα). Βλ. καὶ παίω, πατάσσω, πλήττω.

Υπ-ισχνέομαι, -οὔμαι (ἀποθετικόν, = ὑπόσχομαι· θ. σεχ-, σχε-, σχ-, ἐξ οὗ ισχ-, ἐκ τοῦ σισχ-, § 239, 1, καὶ ισχνε-, § 254, 3, γ'), παρατ. ὑπισχνούμην, μέσ. μέλλ. ὑποσχέσομαι, μέσ. ἀόρ. β' ὑπεσχόμεν (ὑποτ. ὑπόσχωμαι, εὐκτ. ὑποσχοίμην, ὑπόσχοιο κτλ.), παρακμ. ὑπέσχημαι, ὑπερσ. ὑπεσχήμεν.

Φέρω (φερ-, οἶ-, ἐνεκ-, ἐγκ-, § 32, 1), παρατ. ἔφερον, μέλλων οἶσω, ἀόρ. α' (ἄσιγμος) ἤνεγκα καὶ β' ἤνεγκον, παρακμ. ἐνήνοχα, ὑπερσ. ἐνηνόχειν. — **Φέρομαι**, παρατ. ἐφερόμην, μέσος μέλλ. οἶσομαι, μέσ. ἀόρ. (ἄσιγμος) ἤνεγκάμην, παθ. μέλλ. οἰσθήσομαι καὶ ἐνεχθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἤνέχθην, παρακμ. ἐνήνεγμαι, ὑπερσ. ἐνηνέγμην (§ 190).

Φεύγω (= τρέπομαι εἰς φυγὴν, καταδιώκομαι, εἶμαι ἐξόριστος· θ. φευγ-, φυγ-), παρατ. ἔφευγον, μέσ. μέλλων (μὲ ἐνεργητ. σημασίαν) φεύξομαι καὶ (δωρικὸς) φευξοῦμαι, ἀόρ. β' ἔφυγον, παρακμ. πέφευγα, ὑπερσ. ἐπεφεύγειν.

Φημί. Βλ. σελ. 144, § 252, 1.

Φθάνω (= προφθάνω, προλαμβάνω· θ. φθη-, φθα-, φθαν-), παρατ. ἔφθανον, μέσος μέλλων (μὲ ἐνεργ. σημασίαν) φθήσομαι, ἀόρ. α' ἔφθασα καὶ β' ἔφθην (§ 252), παρακμ. ἔφθακα.

Φθείρω. Βλ. σελ. 120, § 220.

Φύω. Βλ. σελ. 142, § 252.

Χαίρω (= χαίρομαι· θ. χαρ-, ἐξ οὗ χαιρ-, § 216, 2, χαιρε-), παρατ. ἔχαιρον, μέλλ. χαιρήσω, ἀόρ. β' ἐχάρην (§ 252), παρακμ. γέγηθα.

Χαλάω, -ῶ. Βλ. σελ. 129, § 236, 3.

Χέω. Βλ. σελ. 129, § 236, 3.

Χώω ἢ χώννυμι. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Χράω, -ῶ (= χρησιμοδοτῶ· θ. χρη-, χρᾶ-), ἀόρ. ἔχρησα. — **Χρῶμαι** (= ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον, ζητῶ χρησιμὸν), μέσος ἀόρ. ἐχρησάμην, παθ. ἀόρ. ἐχρήσθην.

Χρή. Βλ. σελ. 146, § 253, 8.

Χρίω. Βλ. σελ. 131, § 236, 3.

Χρῶμαι (= μεταχειρίζομαι). Βλ. σελ. 127, § 231.

Ἔω, -ῶ (= σπρώχνω· θ. Φωθ-, ὠθ-, ὠθε-), παρατ. ἐώθουν, μέλλ. ὄσω, ἄορ. ἔωσα. — Ἔθουμαι, παρατ. ἐωθούμην, μέσος μέλλων ὄσομαι, μέσ. ἄορ. ἐωσάμην, παθ. μέλλ. ὠσθήσομαι, παθ. ἄορ. ἐώσθην, παρακμ. ἔωσμαι (§188, 2).

Ἔνέομαι, -οῦμαι (ἀποθετικόν, = ἀγοράζω· θ. Φωνε-, ὠνε-, πρια-), παρατ. ἐωνούμην, μέσ. μέλλ. ὠνήσομαι, μέσ. ἄορ. α' (ἄσιγμος) ἐπριάμην (= ἡγόρασα), παθ. ἄορ. ἐωνήθην, παρακμ. ἐώνημαι, ὑπερσ. ἐωνήμην (§ 188, 2 καὶ § 251).

ιγ') Αποθετικὰ ῥήματα*

§ 256. Αποθετικὰ ῥήματα λέγονται τὰ ῥήματα, τὰ ὅποια ἔχουν μόνον τὴν μέσην φωνήν (§ 173): δέχομαι, ἔρχομαι, μάχομαι (δέχω, ἔρχω κτλ. δὲν ὑπάρχουν).

Τῶν ἀποθετικῶν ῥημάτων

1) ἄλλα ἔχουν μόνον μέσον ἀόριστον (α' ἢ β') μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν: ἀσπάζομαι — ἡσπασάμην (= ἐχαιρέτισε), αἰσθάνομαι — ἡσθόμην (= ἐκατάλαβα). ταῦτα λέγονται ἀποθετικὰ μέσα.

2) ἄλλα ἔχουν μόνον παθητικὸν ἀόριστον μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν: βούλομαι — ἐβουλήθην (= ἠθέλησα), ἐπιμέλομαι — ἐπεμελήθην (= ἐφρόντισα). ταῦτα λέγονται ἀποθετικὰ παθητικά.

3) ἄλλα ἔχουν καὶ μέσον καὶ παθητικὸν ἀόριστον, τὸν μὲν μέσον μὲ σημασίαν ἐνεργητικοῦ ἀορίστου, τὸν δὲ παθητικὸν μὲ σημασίαν παθητικοῦ: αἰτιῶμαι, ἠτiasάμην (= κατηγορήσα), ἠτιάθην (= κατηγορήθην) — ἰῶμαι, ἰασάμην (= ἐθεράπευσα), ἰάθην (= ἐθεραπεύθην). ταῦτα λέγονται ἀποθετικὰ μεικτά.

γ') Αὔξεις καὶ ἀναδιπλασιασμοὶ

6. Αὔξεις

§ 185. Οἱ παραγόμενοι χρόνοι τῶν ῥημάτων εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔχουν αὔξισιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἕκαστος ἐξ αὐτῶν σχηματίζεται. Ἡ αὔξισις δηλοῖ τὸ παρελθόν, εἶναι δὲ δύο εἰδῶν, **συλλαβικὴ** καὶ **χρονικὴ**.

1) Συλλαβικὴν αὔξισιν ἔχουν οἱ παραγόμενοι χρόνοι τῶν ῥημάτων, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ σύμφωνον. Εἶναι δὲ ἡ συλλαβικὴ αὔξισις ἐν ε **ψιλούμενον**, τὸ ὁποῖον προτάσσεται* τοῦ θέματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου σχηματίζεται ἕκαστος ἐκ τῶν παραγομένων χρόνων:

* Ἐκλήθησαν ἀποθετικὰ ὑπὸ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν τὰ ῥήματα ταῦτα, διότι ἐσφαλμένως ἐνομίζετο ὑπ' αὐτῶν, ὅτι ταῦτα εἶχον ἀρχῆθεν καὶ τὴν ἐνεργητικὴν φωνήν, ἔπειτα δὲ (ἀπέθεντο, ἦτοι) ἀπέβαλον αὐτήν.

* Τὸ ἐ δηλαδὴ τῆς συλλαβικῆς αὔξεως ἀρχῆθεν ἦτο ἐπίρρημα καὶ ἐσήμαινε τότε.

πιστεύ-ω — ἐ-πίστευ-ον, ἐ-πίστευ-σα, ἐ-πεπιστεύ-κειν
ρίπτ-ω — ἔ-ρριπτ-ον, ἔ-ρριψ-α, ἔ-ρρίφ-ειν (§ 34, 1).

2) Χρονικὴν αὐξησιν ἔχουν οἱ παραγόμενοι χρόνοι τῶν ῥημάτων, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν. Εἶναι δὲ ἡ χρονικὴ αὐξησις **ἔκτασις** τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήεντος τοῦ θέματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον σχηματίζεται ἕκαστος ἐκ τῶν παραγομένων χρόνων (§ 32, 6).

Κατὰ τὴν χρονικὴν αὐξησιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος
τὸ **α** ἢ **ε** γίνεται **η**: ἀγοράζω, ἡγόραζον — ἐλπίζω, ἤλπιζον·
τὸ **ο** γίνεται **ω**: ὀδύρομαι, ὠδύρομην·
τὸ **ι** γίνεται **υ**: ὑβρίζω, ὕβριζον·
τὸ **αι** ἢ **ει** γίνεται **η**: αἰσθάνομαι, ἤσθανόμην — εἰκάζω, ἤκαζον·
τὸ **αυ** ἢ **ευ** γίνεται **ηυ**: αὐξάνω, ἠῦξανον — εὐρίσκω, ἠῦρισκον·
τὸ **οι** γίνεται **ω**: οἰκτίρω, ὤκτιρον.

Σημείωσις 1. Τὸ ἀρκτικὸν **ει** γίνεται κατὰ τὴν αὐξησιν **η** προσέτι εἰς τὸν παρατατικὸν τοῦ ῥήματος **εἶμαι** — **ἦα** ἢ **ἦειν** καὶ εἰς τὸν ὑπερσυντέλικον τοῦ **οἶδα** (θ. *εἶδ-*) — **ἦδειν**. Εἰς τὰ ἄλλα ῥήματα μένει: **εἶκω** — **εἶκον**· **εἶργω** — **εἶργον**· **εἶρω** — **εἶρον**.

Τὸ ἀρκτικὸν **α** ἢ **α**, καίτοι εἶναι μακρόν, τρέπεται κατὰ τὴν αὐξησιν εἰς **η** ἢ **η** κατ' ἀναλογίαν: **ἀθλῶ** — **ἠθλουν**, **ἀργῶ** — **ἠργουν**, **ἄδω** — **ἠδον** (ὅπως **ἄγω** — **ἠγον**, **αἰτῶ** — **ἠτουν**).

Σημείωσις 2. Ὑπερσυντέλικοι ῥημάτων, τῶν ὁποίων ὁ παρακείμενος ἔχει ἀναδιπλασιασμὸν **ε**, δὲν ἔχουν αὐξησιν: **ἐστράτευκα** — **ἐστρατεύκειν**, **ἐζήτηκα** — **ἐζητήκειν**.

3) Ἀναδιπλασιασμός

§ 186. Οἱ συντελικοὶ χρόνοι (ἦτοι ὁ παρακείμενος, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων) ἔχουν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέματος ἀναδιπλασιασμὸν εἰς **πάσας τὰς ἐγκλίσεις** (καὶ εἰς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχήν).

Ὁ ἀναδιπλασιασμός δηλοῖ τὸ τετελεσμένον τῆς πράξεως, εἶναι δὲ δύο εἰδῶν:

1) **ἐπανάληψις** τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος μὲν **ε** κατόπιν αὐτοῦ. Τοιοῦτον ἀναδιπλασιασμὸν λαμβάνουν τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουσιν ἀπὸ ἓν ἀπλοῦν σύμφωνον ἐκτὸς τοῦ **ρ**, ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον καὶ τὸ δεύτερον ἔνρνον ἢ ὑγρόν:

παιδεύω	— πε-παίδευ-κα	ἐ-πε-παιδεύ-κειν
θύω	— τέ-θυ-κα	ἐ-τε-θύ-κειν

	(θέ-θυ-κα)	(ἐ-θε-θύ-κειν)
φυτεύω	— πε-φύτευ-κα	ἐ-πε-φυτεύ-κειν
	(φε-φύτευ-κα)	(ἐ-φε-φυτεύ-κειν)
χορεύω	— κε-χόρευ-κα	ἐ-κε-χορεύ-κειν
	(χε-χόρευ-κα)	(ἐ-χε-χορεύ-κειν) (§ 37, 7)
κάμνω (θ. κμη-)	— κέ-κμη-κα	
πνέω (θ. πνευ-)	— πέ-πνευ-κα	
δρῶ (δρά-ω)	— δέ-δρα-κα	
γράφομαι	— γέ-γραμ-μαι	ἐ-γε-γράμ-μην, γε-γράψ-ομαι

4) ὅ,τι καὶ ἡ αὐξησις. Λαμβάνουν δὲ

α) συλλαβικὴν αὐξησιν ὡς ἀναδιπλασιασμὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ σύμφωνον διπλοῦν ἢ ἀπὸ ρ ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνα, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν ἄφωνον καὶ τὸ δεύτερον ἔνρινον ἢ ὑγρόν, ἢ ὅσων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ τρία σύμφωνα:

ζητῶ	— ἐ-ζήτηκα	(ὅπως ἐ-ζήτησα)
ρίπτω	— ἔ-ρριφα	(ὅπως ἔ-ρριψα)
σπείρω (θ. σπερ-, σπαρ-)	— ἔ-σπαρκα	(ὅπως ἔ-σπειρα)
φθείρω (θ. φθερ-, φθαρ-)	— ἔ-φθαρκα	(ὅπως ἔ-φθειρα)
στρατεύω	— ἐ-στράτευκα	(ὅπως ἐ-στράτευσα)

β) χρονικὴν αὐξησιν ὡς ἀναδιπλασιασμὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν:

ἀδικῶ	— ἠδίκη-κα	(ὅπως ἠδίκησα)
ἐρημῶ	— ἠρήμω-κα	(ὅπως ἠρήμωσα)
ὁμολογῶ	— ὠμολόγη-κα	(ὅπως ὠμολόγησα)
αἰτῶ	— ἤτη-κα	(ὅπως ἤτησα)
οἰκῶ	— ὤκη-κα	(ὅπως ὤκησα)

4) Αὐξησις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς τῶν συνθέτων ῥημάτων

§ 187. 1) Τὰ μετὰ προθέσεων σύνθετα (ἢ παρασύνθετα)* ῥήματα ἔχουν τὴν αὐξησιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν μετὰ τὴν πρόθεσιν:

εἰσ-πέμπω	— εἰσ-ἐ-πεμπον	εἰσ-πέ-πομφα
συν-οικῶ	— συν-ὠ-κουν	συν-ὠ-κηκα
παρα-νομῶ	— παρ-ε-νόμουν	παρα-νε-νόμηκα
ἐγ-κωμιάζω	— ἐν-ε-κωμιάζον	ἐγ-κε-κωμιάκα
ἐγ-χειρίζω	— ἐν-ε-χείριον	ἐγ-κε-χείρικα (§ 37,7).

* Τί λέγονται **παρασύνθετοι** λέξεις βλ. κατωτέρω, εἰς τὸ τέλος τοῦ περὶ συνθέσεως κεφαλαίου.

4) Τὰ παρασύνθετα ρήματα, ὅσα ἔχουν πρῶτον συνθετικὸν ἄλλην λέξιν ἐκτὸς προθέσεως, ἔχουν τὴν αὐξησιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν εἰς τὴν ἀρχήν, ὡς ἐὰν ἦσαν ἀπλᾶ ρήματα:

(ἄ-δικος)	ἀδικῶ	— ἠδίκουν	ἠδίκηκα
(δυσ-τυχῆς)	δυστυχῶ	— ἐ-δυστύχουν	δε-δυστύχηκα
(μυθο-λόγος)	μυθολογῶ	— ἐ-μυθολόγουν	με-μυθολόγηκα
(οἰκο-δόμος)	οἰκοδομῶ	— ᾠκοδόμουν	ᾠκοδόμηκα.

Σημείωσις. Τὰ παρασύνθετα ρήματα, εἰς τὰ ὅποια τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι τὸ ἐπίρρημα εὖ, συνήθως δὲν λαμβάνουν αὐξησιν οὐδὲ ἀναδιπλασιασμὸν:

εὐδοκιμῶ	εὐδοκίμουν	εὐδοκίμησα	εὐδοκίμηκα
εὐεργετῶ	εὐεργέτουν	εὐεργέτησα	εὐεργέτηκα
εὐτυχῶ	εὐτύχουν	εὐτύχησα	εὐτύχηκα
εὐωχοῦμαι	εὐωχούμην	εὐωχήθην.	

5) Ἀνωμαλῖαι αὐξήσεως

§ 188. 1) Τὰ ρήματα **βούλομαι**, **δύναμαι** καὶ **μέλλω** ἔχουν αὐξησιν κανονικῶς ἐ καὶ ἀνωμάλως ἢ (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ῥ, ἐθέλω ἢ θέλω — ἤθελον).

ἐβουλόμην καὶ	ἤβουλόμην	— ἐβουλήθην	καὶ	ἤβουλήθην
ἐδυνάμην καὶ	ἤδυνάμην	— ἐδυνήθην	καὶ	ἤδυνήθην
ἔμελλον καὶ	ἤμελλον.			

8) Τὰ ρήματα **(κατ)άγνυμι**, **ᾠνούμαι** καὶ **ᾠθῶ**, ἐνῶ τὸ θέμα των ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν, ἔχουν συλλαβικὴν αὐξησιν ἐ: κατ-ἐ-αξα, ἐ-ωνούμην, ἐ-ᾠθουν.

9) Τὰ ρήματα **ἐθίζω**, **ἐλίπτω**, **ἔλκω**, **ἔπομαι**, **(περι)έπω**, **ἐργάζομαι**, **ἔρπω**, **ἔστιῶ**, **ἔχω** καὶ ἐῶ κατὰ τὴν αὐξησιν τρέπουν τὸ ἀρκτικὸν ε ὄχι εἰς **η** ἀλλὰ εἰς **ει** εἴθιζον, εἴλιπτον, εἴλκον, εἴπόμην, περι-εἴπον, εἰργαζόμην, εἴρπον, εἴστιῶν, εἴχον, εἴων.

Σημείωσις. Τοῦ ῥ. ἐργάζομαι ὁ παρατατικὸς καὶ ὁ ἀόριστος σχηματίζονται καὶ μὲ κανονικὴν αὐξησιν: ἠργαζόμην, ἠργασάμην.

10) Τὸ ρῆμα **ἀν-οίγω** εἰς πάντας τοὺς παραγομένους χρόνους, τὸ ῥ. **ὀρῶ** εἰς τὸν παρατατικὸν καὶ τὸ ῥ. **ἀλίσκομαι** εἰς τὸν ἀόριστον ἔχουν καὶ συλλαβικὴν καὶ χρονικὴν αὐξησιν ὁμοῦ: ἀν-έωγον, ἀν-έωξα, ἐώρων, ἐάλων.

11) Τὸ ρῆμα **ἐορτάζω** κατὰ τὴν αὐξησιν ἐκτείνει ὄχι τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν ἐ ἀλλὰ τὸ κατόπιν αὐτοῦ **ο**: ἐώρταζον, ἐώρτασα.

Σημείωσις. Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω ἀνωμαλῖαι τῆς αὐξήσεως εἶναι φαινομενικαὶ καὶ ὀφείλονται εἰς διαφόρους φθογγικὰς παθήσεις· π.χ. τὸ ῥῆμα ἐργάζομαι ἀρχῆθεν ἦτο *Ἔεργάζομαι* καὶ τὸ ῥῆμα ἔχω ἀρχῆθεν ἦτο *σέχω*, ὁ παρατατικὸς δὲ αὐτῶν ἀρχῆθεν ἦτο κανονικῶς *ἐ-Ἐεργαζόμεν, ἔ-σεχον*, ἐκ τούτων δὲ κατόπιν προῆλθον οἱ τύποι *ἐεργαζόμεν, ἔεχον* καὶ μετὰ συναίρεσιν τοῦ *εε* εἰς *ει* προῆλθον τέλος οἱ τύποι *εἰεργαζόμεν, εἶχον* (βλ. § 33, 3).

Ἐπίσης οἱ τύποι *ἐώρταζον, ἐώρτασα* προῆλθον ἐκ παλαιότερων κανονικῶν τύπων *ήορταζον, ήορτασα* δι' ἀντιμεταχωρήσεως (βλ. § 32, 4).

Ὅμοίως δὲ ἐκ τῶν παλαιότερων τύπων *ἀν-ήφοιγον, ήφόρων* (μὲ ἰσχυροτέραν συλλαβικὴν αὐξησιν *η*) προῆλθον οἱ τύποι *ἀν-έωγον, ἐώρων* (μὲ δασεῖαν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δασυνόμενον *όρω*) (βλ. § 32, 4).

12) Ἐκ τῶν συνθέτων ἢ παρασυνθέτων ῥημάτων:

α') τὰ ῥήματα **ἀμφι-έννυμι, ἐγγυῶ** (ἐκ τῆς λ. ἐγ-γύη), **ἐμπεδῶ** (ἐκ τῆς λ. ἔμ-πεδος), **ἐναντιοῦμαι** (ἐκ τῆς λ. ἐν-αντίος), **ἐπ-εἶγω, ἐπ-ίσταμαι** καὶ **καθ-έζομαι** ἔχουν τὴν αὐξησιν ὅλως εἰς τὴν ἀρχὴν, ὡσὰν νὰ ἦσαν ἀπλᾶ: *ἡμφιέννυν, ἡγγύων, ἡμπέδουν, ἡναντιούμην, ἡπειγον, ἡπιστάμην, ἐκαθεζόμεν*.

β') τὰ ῥήματα **ἐκκλησιάζω** (ἐκ τῆς λ. ἐκ-κλησία), **καθ-εὔδω, κάθ-ημαι** καὶ **καθ-ίζω** διαφοροῦνται, ἦτοι ἔχουν τὴν αὐξησιν ἄλλοτε μὲν ὅλως εἰς τὴν ἀρχὴν ὡς ἀπλᾶ, ἄλλοτε δὲ μετὰ τὴν πρόθεσιν: *ἡκκλησιάζον* καὶ *ἐξ-εκκλησιάζον, ἐκάθευδον* καὶ *καθ-ἠῦδον, ἐκαθήμην* καὶ *καθ-ἤμην, ἐκάθιζον, ἐκάθισα* καὶ *καθ-ἴσα*.

γ') τὰ ῥήματα **ἀν-έχομαι, ἀμφι-σβητῶ** (ἀρχῆθεν ἀμφισ-βητῶ), **ἐν-οχλῶ** καὶ **(ἐπ)αν-ορθῶ** ἔχουν συγχρόνως δύο αὐξήσεις, ἦτοι *ἡν-ειχόμεν, ἡμφ-εσβήτουν, ἡν-ώχλουν, (ἐπ)ἡν-ώρθουν*.

6) Ἀνωμαλῖαι ἀναδιπλασιασμοῦ

§ 189. 1) Τὰ ῥ. **γιγνώσκω** καὶ **γνωρίζω** ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ β' εἶδους, ἀντιστρόφως δὲ τὰ ῥ. **κτῶμαι, μιμνήσκομαι** καὶ **πίπτω** ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ β' εἶδους, ἀντιστρόφως δὲ τὰ ῥ. **κτῶμαι, μιμνήσκομαι** καὶ **πίπτω** ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ α' εἶδους, παρὰ τὸν κανόνα (§ 186): *ἔγνωκα* (θ. γνω-), *ἔγνωρικα* (θ. γνωριδ-) — *κέκτημαι* (θ. κτα-), *μέμνημαι* (θ. μνη-), *πέπτωκα* (θ. πτω-).

6) τὰ ῥ. **ἐθίζω, ἔλκω, ἐργάζομαι, ἐστιῶ** καὶ **ἐῶ** καὶ τὸ ῥ. **(ἀν)οίγω** ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν ὅμοιον μὲ τὴν αὐξησίν των: *εἶθικα, εἶλκυκα, εἶργασμαι, εἶστιάκα, εἶακα, (ἀν)έωχα, (ἀν)έωγμα, (ἀν)εῶξεται* (βλ. § 188, 3 καὶ 4).

7) τὰ ῥ. **(κατ)άγνυμι, ἀλίσκομαι, ὄρω, ὠθοῦμαι** καὶ **ὠνοῦμαι** ἔχουν ἀναδιπλασιασμὸν ε, ἄν καὶ ἀρχίζουσι ἀπὸ φωνῆεν: *(κατ)έαγα, ἐάλωκα, ἐόρακα* (καὶ *ἐώρακα*), *ἔωσμαι, ἐώνυμαι*.

8) τὰ ρ. λαμβάνω, λαγάνω, λέγω, (συλ)λέγω καὶ (δια)λέγομαι ἔχουν ἀναδιπλασιασμόν εἰ: εἴληφα, εἴληχα, εἴρηκα (θ. Φερ-, Φερε-), (συν)εἴλοχα, (δι)εἴλεγμα.

Ὁμοίως εἴωθα (= συνηθίζω), εἴμαρται (= εἶναι πεπρωμένον) τῶν ἀχρήστων εἰς τὸν ἐνεστῶτα ῥημάτων ἔθω (θ. Φεθ-, Φηθ-) καὶ μείρομαι (θ. σμερ-, σμαρ-).

Σημείωσις. Καὶ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ἄλλαι μὲν ὀφείλονται εἰς φθογγικὰς παθήσεις, ἄλλαι δὲ εἰς ἀναλογίαν (πρβλ. § 188, 5, Σημ.).

§ 190. Ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμός. Εἰς μερικὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων τὸ θέμα ἀρχίζει ἀπὸ α ἢ ε ἢ ο, κατὰ τὸν ἀναδιπλασιασμόν ἐπαναλαμβάνονται οἱ δύο ἀρκτικοὶ φθόγγοι τοῦ θέματος καὶ συγχρόνως ἐκτείνεται τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν αὐτοῦ. Ὁ τοιοῦτος ἀναδιπλασιασμός καλεῖται Ἀττικὸς (πρβλ. § 59).

ἀκούω	(θ. ἀκο-)	ἀκ-ήκο-α
ἐλαύνω	(θ. ἐλα-)	ἐλ-ήλα-κα
ἐλέγχομαι	(θ. ἐλεγχ-)	ἐλ-ήλεγ-μαι (ἐκ τοῦ ἐλ-ήλεγγ-μαι)
ἐσθίω	(θ. ἐδε-, ἐδο-)	ἐδ-ήδο-κα
ἔρχομαι	(θ. ἐλυθ-)	ἐλ-ήλυθ-α
ὄμνυμι	(θ. ὄμο-)	ὄμ-ώμο-κα
(ἀπ)όλλυμι	(θ. ὄλε-)	(ἀπ)ολ-ώλε-κα
(ἀπ)όλλυμαι	(θ. ὄλ-)	(ἀπ)ὄλ-ωλ-α
ὀρύττω	(θ. ὀρυχ-)	ὀρ-ώρυχ-α
φέρω	(θ. ἐνεκ-)	ἐν-ήνοχ-α
ἐγείρομαι	(θ. ἐγερ-)	ἐγ-ήγερ-μαι
ἐγείρομαι	(θ. ἐγορ-)	ἐγρ-ήγορ-α (μὲ ἐπανάληψιν ὄχι μόνον τῶν δύο ἀρκτικῶν φθόγγων ἐγ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ρ).

Σημείωσις 1. Ἐκ τῶν ῥημάτων τούτων αὔξησιν (χρονικὴν) εἰς τὸν ὑπερσυντέλικον ἔχουν μόνον ὅσα ἀρχίζουν ἀπὸ α ἢ ο:

ἀκήκοα	—	ἠκηκόειν
ὀμώμοκα	—	ὠμωμόκειν.

τὰ δὲ ἄλλα δὲν λαμβάνουν αὔξησιν εἰς τὸν ὑπερσυντέλικον:

ἐλήλακα	—	ἐληλάκειν
ἐλήλυθα	—	ἐληλύθειν

Σημείωσις 2. Ἀναδίπλωσις τοῦ ῥηματικοῦ θέματος συμβαίνει εἰς τινὰ ῥήματα καὶ κατὰ τὸν σχηματισμὸν δευτέρων χρόνων αὐτῶν ἢ

παραγώγων λέξεων ἐξ αὐτῶν: ἄγ-ω, ἤγ-αγ-ον (ἐκ τοῦ ἄγ-αγ-ον), φέρω (θ. ἐνεκ-), ἤν-εγκ-ον (ἐκ τοῦ ἐν-ἐνεκ-ον, ἔν-ενκ-ον) (βλ. § 32, 6) — ἀγωγή (ἐκ τοῦ ἀγ-αγ-ή), ἐδωδή (ἐκ τοῦ ἐδ-εδ-ή) (βλ. § 32, 1 καὶ 2).

§ 172. Συζυγία ῥημάτων λέγεται ὁ τρόπος τῆς κλίσεως αὐτῶν. Εἶναι δὲ αἱ συζυγίαι τῶν ῥημάτων δύο, ἤτοι ἡ συζυγία τῶν εἰς **-ω (-ομαι)** καὶ ἡ συζυγία τῶν εἰς **-μι (-μαι)**: λύ-ω (λύ-ομαι), δείκνυ-μι (δείκνυ-μαι).

1. Συζυγία τῶν εἰς **-μι ῥημάτων**

§ 237. Τὰ εἰς **-μι ῥήματα** διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις:

1) τὰ φωνηεντόληκτα εἰς **-μι**, ἤτοι ὅσα ἔχουν ῥηματικὸν θέμα μὲ χαρακτηριστὴ φωνῆεν: (ῥ. θ. δω-) **δί-δω-μι**.

2) τὰ συμφωνόληκτα εἰς **-μι**, ἤτοι ὅσα ἔχουν ῥηματικὸν θέμα μὲ χαρακτηριστὴ σύμφωνον: (ῥ. θ. δεικ-) **δείκ-νυ-μι**.

§ 238. Τὰ εἰς **-μι ῥήματα** ἐν γένει κλίνονται διαφόρως ἀπὸ τὰ εἰς **-ω ῥήματα** μόνον εἰς τὸν ἐνεστώτα καὶ τὸν παρατατικόν. Τεσσάρων μόνον φωνηεντολήκτων εἰς **-μι ῥημάτων**, ἤτοι τῶν ῥημάτων **ἴστημι, τίθημι, ἴημι** καὶ **δίδωμι** κλίνεται διαφόρως ἀπὸ τὰ εἰς **-ω ῥήματα** καὶ ὁ ἀόριστος β', ἐνεργητικὸς καὶ μέσος.

§ 239. Τὸ θέμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ:

1) τῶν φωνηεντολήκτων, τῶν πλείστων, σχηματίζεται ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα, ἀφοῦ τοῦτο λάβῃ **ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμόν**. Ἐνεστωτικὸς δὲ ἀναδιπλασιασμός ἐστίν ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τοῦ θέματος μὲ ἐν **ι** κατόπιν αὐτοῦ:

(ῥ. θ. δω-) **δί-δω-μι**, (ῥ. θ. θη-, **θί-θη-μι**) **τί-θη-μι**, (ῥ. θ. στη-, **σί-στη-μι**) **ἴ-στη-μι**, (ῥ. θ. **ἴ-στη-μι**) **ἴ-η-μι** (βλ. § 33, 3 καὶ § 37, 7).

2) τῶν συμφωνολήκτων σχηματίζεται ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα, ἀφοῦ προστεθῇ εἰς αὐτὸ τὸ πρόσφυμα **νυ**:

(ῥ. θ. ζευγ-) **ζεῦγ-νυ-μι**, ῥ. θ. **μειγ-**) **μείγ-νυ-μι**.

Σημείωσις. Τῶν σιγμολήκτων εἰς **-μι ῥημάτων** ὁ χαρακτήρ **σ** ἀφωμοιώθη πρὸς τὸ ἐπόμενον **ν** τοῦ προσφύματος **νυ** καὶ διὰ τοῦτο ταῦτα λήγουν εἰς **-ννυμι**: (ῥ. θ. κερασ-, κεράσ-νυμι) **κερά-ννυμι**, (ῥ. θ. σβες-, σβέσ-νυμι) **σβέ-ννυμι** (πρβλ. *Πέλοπος νῆσος* = *Πελοπόννησος*).

Κατὰ ταῦτα ἐσχηματίσθη καὶ τὸ ῥ. στρώ-**ννυμι**, τοῦ ὁποίου τὸ ῥηματικὸν θέμα εἶναι στρω-. Τὸ **(ἀπ)όλλυμι** προῆλθεν ἐξ ἀρχικοῦ τύπου **(ἀπ)όλνυμι**.

§ 240. Τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα τῶν εἰς **-μι** ῥημάτων εἶναι **ἰσχυρὸν** (ἰστη-, δεικνῦ- κτλ.) καὶ **ἀσθενές** (ἰστᾶ, δεικνῦ- κτλ. Πρβλ. § 64). Καὶ ἀπὸ μὲν τὸ ἰσχυρὸν θέμα σχηματίζονται τὰ τρία ἐνικὰ πρόσωπα τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεργητικῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικῶ, τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεργητικῶ ἐνεστῶτος καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ἐν γένει, ἀπὸ δὲ τὸ ἀσθενές θέμα σχηματίζονται πάντες οἱ ἄλλοι τύποι αὐτῶν.

§ 241. Παράδειγμα κλίσεως συμφωνολήκτων ῥήματος εἰς -μι, ἦτοι εἰς -νυμι (ἢ -ννυμι)

Ἐνεργητικὴ φωνή	Μέση φωνή
Ὅριστικὴ	
Ἐνεστῶς	
δείκ-νυ-μι	δείκ-νυ-μαι
δείκ-νυ-ς	δείκ-νυ-σαι
δείκ-νυ-σι	δείκ-νυ-ται
δείκ-νυ-μεν	δεικ-νύ-μεθα
δείκ-νυ-τε	δείκ-νυ-σθε
δει-κνύ-ασι	δείκ-νυ-νται
Ὑποτακτικὴ	
δεικ-νύ-ω, δεικ-νύ-ης,	δεικ-νύ-ωμαι, δεικ-νύ-η,
δεικ-νύ-η κτλ.	δεικ-νύ-ηται κτλ.
Εὐκτικὴ	
δεικ-νύ-οιμι, δεικ-νύ-οις	δεικ-νυ-οίμην, δεικ-νύ-οιο,
δεικ-νύ-η κτλ.	δεικ-νύ-οιτο κτλ.
Προστακτικὴ	
δείκ-νυ, δεικ-νύ-τω	δείκ-νυ-σο, δεικ-νύ-σθω
δείκ-νυ-τε, δεικ-νύ-ντων	δείκ-νυ-σθε, δεικ-νύ-σθων
Ἀπαρέμφατον	
δεικ-νύ-ναι	δείκ-νυ-σθαι
Μετοχή	
δεικ-νύ-ς	δεικ-νύ-μενος
δεικ-νῦ-σα	δεικ-νυ-μένη
δεικ-νύ-ν (§ 134, 4, Σημ.)	δεικ-νύ-μενον

Παρατατικός

ἐ-δείκ-νυ-ν	ἐ-δεικ-νύ-μην
ἐδείκ-νυ-ς	ἐδείκ-νυ-σο
ἐδείκ-νυ	ἐδείκ-νυ-το
ἐδείκ-νυ-μεν	ἐδεικ-νύ-μεθα
ἐδείκ-νυ-τε	ἐδείκ-νυ-σθε
ἐδείκ-νυ-σαν	ἐδείκ-νυ-ντο

Μέλλων	δείξω	δείξομαι — δειχ-θήσομαι
Ἀόριστος	ἔδειξα	ἔδειξάμην — ἐδείχ-θην
Παρακείμενος		δέδειχα (§ 212, 2) δέδειγ-μαι

§ 242. Παράδειγμα κλίσεως φωνηεντολήκτων εἰς -μι ῥημάτων

Α') Ἐνεργητική φωνή

Ἐνεστώσ και Παρατατικός

(θ. ἴστη-, ἴστα-) (θ. τιθη-, τιθε-) (θ. ἴη-, ἴε-) (θ. διδω-, διδο-)

Ἐνεστώσ

Ὀριστική

ἴ-στη-μι	τί-θη-μι	ἴ-η-μι	δί-δω-μι
ἴστη-ς	τίθ-ης	ἴ-η-ς	δίδω-ς
ἴστη-σι	τίθη-σι	ἴη-σι	δίδω-σι
ἴστα-μεν	τίθε-μεν	ἴε-μεν	δίδο-μεν
ἴστα-τε	τίθε-τε	ἴε-τε	δίδο-τε
ἴστασι	τιθέ-ασι	ἴασι	διδό-ασι

Ἐποτακτική

ἴ-στώ	τι-θῶ	ἴ-ῶ	δι-δῶ
ἴσθῆς	τιθῆς	ἴῆς	διδῶς
ἴσθῆ	τιθῆ	ἴῆ	διδῶ
ἴστώμεν	τιθῶμεν	ἴῶμεν	διδῶμεν
ἴσθῆτε	τιθῆτε	ἴῆτε	διδῶτε
ἴστώσι	τιθῶσι	ἴῶσι	διδῶσι

Εὐκτική

ἴ-σταίη-ν	τι-θείη-ν	ἴ-εῖη-ν	δι-δοίη-ν
ἴσταίη-ς	τιθείη-ς	ἴεῖη-ς	διδοίη-ς
ἴσταίη	τιθείη	ἴεῖη	διδοίη
ἴσταίη-μεν,	τιθείη-μεν,	ἴεῖη-μεν,	διδοίη-μεν,

ἴσταῖ-μεν	τιθεῖ-μεν	ἰεῖ-μεν	διδοῖ-μεν
ἴσταίη-τε,	τιθειή-τε,	ἰείη-τε,	διδοίη-τε,
ἴσταῖ-τε	τιθειῖ-τε	ἰεῖ-τε	διδοῖ-τε
ἴσταίη-σαν,	τιθειή-σαν,	ἰείη-σαν,	διδοίη-σαν,
ἴσταῖ-εν	τιθειῖ-εν	ἰεῖ-εν	διδοῖ-εν

Προστακτικὴ

ἴ-στη	τί-θει	ἴ-ει	δί-δου
ἴστα-τω	τιθέ-τω	ἰέ-τω	διδό-τω
ἴστα-τε	τίθε-τε	ἰέ-τε	δίδο-τε
ἴστα-ντων	τιθέν-των	ἰέ-ντων	διδό-ντων

Ἄπαρ.

ἰ-στά-ναι	τι-θέ-ναι	ἰ-έ-ναι	δι-δό-ναι
-----------	-----------	---------	-----------

Μετοχὴ

ἰ-στάς (ἰσάν- (διδόν- τος)	τι-θεῖς (τιθέν- τος)	ἰ-εῖς (ἰέντος)	δι-δούς
ἰ-στάσα (ἰστά- (δι- σης)	τι-θεισα (τι- θεισης)	ἰ-εῖσα (ἰείσης)	τος)
ἰ-σάν (ἰσάντος) (διδόντος)	τι-θὲν (τιθέντος)	ἰ-ὲν (ἰέντος)	δι-δοῦσα δούσης) δι-δὸν

Παρατατικὸς

ἴ-στη-ν	ἐ-τί-θη-ν	ἴ-η-ν	ἐ-δί-δου
ἴστη-ς	τιθῆ-ς	ἰῆ-ς	διδῶ-ς
ἴστη	ἐ-τίθει	ἴει	ἐδίδου
ἴστα-μεν	ἐτίθε-μεν	ἰέ-μεν	ἐδίδο-μεν
ἴστα-τε	ἐτίθε-τε	ἰέ-τε	ἐδίδο-τε
ἴστα-σαν	ἐτίθε-σαν	ἰέ-σαν	ἐδίδο-σαν

Ἄοριστος

Ἐνεστώς

Ὅριστικὴ

ἔ-στη-ν	ἔ-θη-κα	ἦ-κα	ἔ-δω-κα
ἔ-στη-ς	ἔ-θη-κας	ἦ-κας	ἔ-δω-κας
ἔ-στη	ἔ-θη-κε	ἦ-κε	ἔ-δω-κε
ἔ-στη-μεν	ἔ-θε-μεν	εἶ-μεν	ἔ-δο-μεν
ἔ-στη-τε	ἔ-θε-τε	εἶ-τε	ἔ-δο-τε
ἔ-στη-σαν	ἔ-θε-σαν	εἶ-σαν	ἔ-δο-σαν

Υποτακτική

στῶ	θῶ	ᾶ	δῶ
στῆς	θῆς	ῆς	δῶς
στῆ	θῆ	ῆ	δῶ
στῶμεν	θῶμεν	ᾶμεν	δῶμεν
στῆτε	θῆτε	ῆτε	δῶτε
στῶσι	θῶσι	ᾶσι	δῶσι

Εὐκτική

σταίη-ν	θείη-ν	εἶη-ν	δοίη-ν
σταίη-ς	θείη-ς	εἶη-ς	δοίη-ς
σταίη	θείη	εἶη	δοίη
σταίη-μεν, σταῖ-μεν	θείη-μεν, θειῖ-μεν	εἶη-μεν, εἶ-μεν	δοίη-μεν, δοῖ-μεν
σταίη-τε, σταῖ-τε	θείη-τε, θειῖ-τε	εἶη-τε εἶ-τε	δοίη-τε, δοῖ-τε
σταίη-σαν, σταῖ-εν	θείη-σαν, θειῖ-εν	εἶη-σαν, εἶ-εν	δοίη-σαν, δοῖ-εν

Προστακτική

στῆ-θι	θές-ς	ἔ-ς	δός-ς
στή-τω	θέ-τω	ἔ-τω	δό-τω
στή-τε	θέ-τε	ἔ-τε	δό-τε
στά-ντων	θέ-ντων	ἔ-ντων	δό-ντων

Ἀπαρ.

στήναι	θεῖναι	εἶναι	δοῦναι
--------	--------	-------	--------

Μετοχή

στάς, στάντος	θείς, θέντος	εἷς, ἔντος	δούς, δόντος
σταῖσα, στάσης	θεισα, θείσης	εἶσα, εἴσης	δοῦσα,
δούσης			
σάν, σάντος	θέν, θέντος	ἔν, ἔντος	δόν, δόντος

Παρατατικός

ἴστη-ν	ἐτίθη-ν	ἴη-ν	ἐδί-δουν
ἴστη-ς	ἐτίθει-ς	ἴει-ς	ἐδί-δου-ς
ἴστη	ἐτίθει	ἴει	ἐδί-δου
ἴστα-μεν	ἐτίθε-μεν	ἴε-μεν	ἐδί-δο-μεν
ἴστα-τε	ἐτίθε-τε	ἴε-τε	ἐδί-δο-τε
ἴστα-σαν	ἐτίθε-σαν	ἴε-σαν	ἐδί-δο-σαν

Β') Μέση φωνή

Ἐνεστῶς καὶ Παρατατικὸς

Ἐνεστῶς

Ὅριστικὴ

ἴστα-μαι	τίθε-μαι	ἴε-μαι	δί-δο-μαι
ἴστα-σαι	τίθε-σαι	ἴε-σαι	δίδο-σαι
ἴστα-ται	τίθε-ται	ἴε-ται	δίδο-ται
ἰστά-μεθα	τιθέ-μεθα	ἰέ-μεθα	διδό-μεθα
ἴστα-σθε	τίθε-σθε	ἴε-σθε	δίδο-σθε
ἴστα-νται	τίθε-νται	ἴε-νται	δίδο-νται

Ὑποτακτικὴ

ἴ-στῶμαι	τι-θῶμαι	ἴ-ῶμαι	δι-δῶμαι
ἰστῆ	τιθῆ	ἰῆ	διδῶ
ἰστῆται	τιθῆται	ἰῆται	διδῶται
ἰστώμεθα	τιθώμεθα	ἰώμεθα	διδώμεθα
ἰστῆσθε	τιθῆσθε	ἰῆσθε	διδῶσθε
ἰστώνται	τιθώνται	ἰώνται	διδώνται

Εὐκτικὴ

ἴ-σταί-μην	τι-θεί-μην	ἴ-εἰ-μην	δι-δοί-μην
ἰσταῖο	τιθεῖο	ἰεῖο	διδοῖο
ἰσταῖτο	τιθεῖτο	ἰεῖτο	διδοῖτο
ἰσταί-μεθα	τιθεί-μεθα	ἰεῖ-μεθα	διδοί-μεθα
ἰσταῖ-σθε	τιθεῖ-σθε	ἰεῖ-σθε	διδοῖ-σθε
ἰσταῖ-ντο	τιθεῖ-ντο	ἰεῖ-ντο	διδοῖ-ντο

Προστακτικὴ

ἴ-στα-σο	τί-θε-σο	ἴ-ε-σο	δί-δο-σο
ἰστά-σθω	τιθέ-σθω	ἰέ-σθω	διδό-σθω
ἴστα-σθε	τίθε-σθε	ἴε-σθε	δίδο-σθε
ἰστά-σθων	τιθέ-σθων	ἰέ-σθων	διδό-σθων

Ἀπαρ.

ἴ-στα-σθαι	τί-θε-σθαι	ἴ-ε-σθαι	δί-δο-σθαι
------------	------------	----------	------------

Μετοχή

ἰ-στά-μενος	τι-θέ-με-νος	ἰ-έ-μενος	δι-δό-μενος
ἰστα-μένη	τιθε-μένη	ἰε-μένη	διδο-μένη

ίστά-μενον

τιθέ-μενον

ιέ-μενον

διδό-μενον

Παρατατικός

ί-στά-μην

ἐ-τι-θέ-μην

ί-έ-μην

ἐ-διδό-μην

ίστα-σο

ἐτίθε-σο

ίε-σο

ἐδίδο-σο

ίστα-το

ἐτίθε-το

ίε-το

ἐδίδο-το

ίστά-μεθα

ἐπιθέ-μεθα

ιέ-μεθα

ἐδιδό-μεθα

ίστα-σθε

ἐτίθε-σθε

ίε-σθε

ἐδίδο-σθε

ίστα-ντο

ἐτίθε-ντο

ίε-ντο

ἐδίδο-ντο

Ἀόριστος

Ὅριστική

ἐ-θέ-μην

εἶ-μην

ἐ-δό-μην

ἔ-θου

εἶ-σο

ἔ-δου

ἔ-θε-το

εἶ-το

ἔ-δο-το

ἐ-θέ-μεθα

εἶ-μεθα

ἐ-δό-μεθα

ἔ-θε-σθε

εἶ-σθε

ἔ-δο-σθε

ἔ-θε-ντο

εἶ-ντο

ἔ-δο-ντο

Ὑποτακτική

θῶμαι

ῶμαι

δῶμαι

θῆ

ῆ

δῶ

θῆται

ῆται

δῶται

θώμεθα

ώμεθα

δώμεθα

θῆσθε

ῆσθε

δῶσθε

θῶνται

ῶνται

δῶνται

Εὐκτική

θεί-μην

εἶ-μην

δοί-μην

θει-ο

εἶ-ο

δοῖ-ο

θει-το

εἶ-το

δοῖ-το

θεί-μεθα

εἶ-μεθα

δοί-μεθα

θει-σθε

εἶ-σθε

δοῖ-σθε

θει-ντο

εἶ-ντο

δοῖ-ντο

Προστακτική

θοῦ

οῦ

δοῦ

θέ-σθω

ἔ-σθω

δό-σθω

θέ-σθε

ἔ-σθε

δό-σθε

θέ-σθων

ἔ-σθων

δό-σθων

Ἄπαρ.

θέ-σθαι

ἔ-σθαι

δό-σθαι

Μετοχή

θέ-μενος	ἔ-μενος	δό-μενος
θε-μένη	ἔ-μένη	δο-μένη
θέ-μενον	ἔ-μενον	δό-μενον

Παρατηρήσεις

§ 243. 1) Οἱ τύποι τῶν εἰς **-μι** ῥημάτων, ὅσοι κλίνονται διαφόρως ἀπὸ τὰ εἰς **-ω** ῥήματα, σχηματίζονται χωρὶς θεματικὸν φωνῆεν, αἱ δὲ προσωπικαὶ καταλήξεις προστίθενται ἀμέσως εἰς τὸ θέμα. Πρβλ. *ἴστα-μεν, δείκνυ-μεν· ἀλλὰ λέγ-ο-μεν* (§ 201).

2) Πάντα τὰ εἰς **-μι** ῥήματα εἰς τὴν ὑποτακτικὴν ἔχουν τὰς καταλήξεις τῶν εἰς **-ω** ῥημάτων, τὰ δὲ εἰς **-νυμι** ἔχουν τὰς καταλήξεις τῶν εἰς **-ω** καὶ εἰς τὴν εὐκτικήν: *δείκνυ-οιμι, δείκνυ-οίμην*.

3) Εἰς τὰ φωνηεντόληκτα εἰς **-μι** ῥήματα αἱ καταλήξεις τῆς ὑποτακτικῆς συναίρουσιν μὲ τὸ προηγούμενον φωνῆεν τοῦ θέματος, ἤτοι
α') τὸ **η+η** εἰς **η** καὶ τὸ **η+η** εἰς **η**: (ἰστή-ητε) *ἰστήτε*, (τιθή-ης) *τιθῆς*.

β') τὸ **η+ω** ἢ **ω+η** ἢ **ω+ω** εἰς **ω** καὶ τὸ **ω+η** εἰς **ω**: (ἰστή-ω) *ἰστῶ*, (διδώ-ητε) *διδῶτε*, (διδώ-ω) *διδῶ*, (διδώ-η) *διδῶ*.

4) Εἰς τὴν εὐκτικὴν τῶν τῶν φωνηεντολήκτων εἰς **-μι** ῥημάτων τὸ **ι** τῶν ἐγκλιτικῶν φωνηέντων **ιη** ἢ **ι** συναίρειται μὲ τὸ προηγούμενον φωνῆεν τοῦ (ἀσθενοῦς) θέματος **α** ἢ **ε** ἢ **ο** εἰς **αι, ει, οι**: (ἴστα-ίη-ν) *ἴσταίν*, (τιθε-ί-μεθα) *τιθείμεθα*, (διδω-ίη-ν) *διδοίην* (πρβλ. § 208).

5) Τῆς καταλήξεως τῆς μέσης φωνῆς **-σο** τὸ **σ** διατηρεῖται εἰς τὸ β' ἐνικὸν τοῦ παρατατικοῦ, εἰς τὸ β' ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεστώτος καὶ εἰς τὸ β' ἐνικὸν τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἀόριστου β' **εἴμην**: *ἐδείκνυσο* — *δείκνυσο, ἐτίθεσο* — *τίθεσο, ἴστασο, εἴσο* (ἀλλὰ *ἴσταιο, ἔθου, δοῦ* κτλ. § 33, 3).

§ 244. 1) Τῶν ῥημάτων **τίθημι** καὶ **ἴημι** τὸ β' ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος καὶ τὸ β' καὶ γ' ἐνικὸν τῆς ὀριστικῆς τοῦ παρατατικοῦ αὐτῶν κανονικῶς σχηματίζονται κατὰ τὰ συνηρημένα ῥήματα (εἰς **-έω**): *τίθει, ἴει* — *ἐτίθεις, ἐτίθει* — *ἴεις, ἴει*. Οὕτω σχηματίζεται σπανίως καὶ τὸ β' ἐνικὸν τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος: *τιθεῖς* (= τίθης), *ἴεις* (= ἴης).

3) Τοῦ ῥ. **δίδωμι** τὰ τρία ἐνικά τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ παρατατικοῦ καὶ τὸ β' ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος αὐτοῦ σχηματίζονται ὁμοίως κατὰ τὰ συνηρημένα ῥήματα (εἰς **-οω**): *ἐδίδουν, ἐδίδους, ἐδίδου* — *δίδου*.

§ 245. Ἀόριστον β' κατὰ τὰ εἰς **-μι** κλινόμενον τὸ μὲν ῥῆμα **ἴστημι** ἔχει μόνον ἐνεργητικῆς φωνῆς (*ἔστην*), τὰ δὲ ῥήματα **τίθημι, ἴημι** καὶ **δίδωμι**

ἔχουν καὶ ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς: ἔθηκα, ἐθέμην — ἦκα, εἶμην — ἔδωκα, ἐδόμην.

§ 246. Ὁ ἀόριστος ἔστην

1) εἰς πάσας τὰς ἐγκλίσεις, πλὴν τῆς εὐκτικῆς καὶ τῆς μετοχῆς (καὶ τοῦ δευτέρου τύπου τοῦ γ' πληθυντικοῦ τῆς προστακτικῆς **στάντων**), σχηματίζεται ἀπὸ τὸ ἰσχυρὸν θέμα (**στη-**).

2) εἰς τὸ β' ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς ἔχει κατάληξιν **-θι**: *στη-θι*.

§ 247. Οἱ ἀόριστοι β' ἔθηκα, ἦκα καὶ ἔδωκα

1) εἰς τὰ τρία ἐνικά τῆς ὀριστικῆς σχηματίζονται ὡς πρῶτοι ἀόριστοι, ἀλλὰ μὲ χαρακτηριστῆρα **κ** (πρβλ. § 199).

2) εἰς τὸ β' ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς ἔχουν κατάληξιν **-ς**: *θέ-ς, ἔ-ς, δό-ς*.

3) εἰς τὰς ἄλλας, πλὴν τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐγκλίσεις ἐν γένει σχηματίζονται ὅπως αἱ ἀντίστοιχοι ἐγκλίσεις τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος (χωρὶς ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμόν): πρβλ. *θῶ, θῆς, θῆ* κτλ. *τιθῶ, τιθῆς, τιθῆ* κτλ.

Σημείωσις. Καὶ τῶν μέσων ἀορίστων **ἐθέμην, εἶμην, ἐδόμην** αἱ ἄλλαι, πλὴν τῆς ὀριστικῆς, ἐγκλίσεις σχηματίζονται ὅπως αἱ ἀντίστοιχοι ἐγκλίσεις τοῦ μέσου ἐνεστῶτος (χωρὶς ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμόν): πρβλ. *θῶμαι, θείμην* κτλ., *τι-θῶμαι, τι-θείμην* κτλ.

§ 248. Ὁ τόνος τῶν εἰς **-μι** ῥημάτων, ὅταν ταῦτα συντίθενται μετὰ προθέσεως

1) εἰς τὴν προστακτικὴν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ μέσου ἀορίστου β' ἀναβιβάζεται, ἀλλ' ὄχι καὶ πέραν τῆς ληγουσῆς τῆς προθέσεως, ἐὰν αὕτη εἶναι δισύλλαβος: *ἀνά-στηθι, ἀπό-δος, ἐπί-θες, ἀπό-δοτε, κατά-θου, κατά-θεσθε*. Ἀλλὰ τοῦ β' ἐνικοῦ τῆς προστακτικῆς τοῦ μέσου ἀορίστου β' ὁ τόνος δὲν ἀναβιβάζεται, ὅταν τοῦτο συντίθεται μὲ πρόθεσιν μονοσύλλαβον ἢ μὲ δισύλλαβον, ἢ ὅποια πάσχει πρὸ αὐτοῦ ἔκθλιψιν: (θου) *ἐν-θου*, (ου), ἀπὸ — ου) *ἀφοῦ* (τοῦ ῥ. ἀφ-ίεμαι).

2) εἰς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχὴν διατηρεῖται ὅπου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπλοῦ: (ιστάναι) *ἀφιστάναι*, (τιθέναι) *συντιθέναι*, (δοῦναι) *ἀποδοῦναι*, (θέσθαι) *μεταθέσθαι*, (ιστάς) *συνιστάς*, (τιθεῖς) *μετατιθεῖς*.

§ 249. Οἱ ἄλλοι χρόνοι τῶν φωνηεντολήκτων εἰς **-μι** ῥημάτων **ἴστημι, τίθημι, ἴημι** καὶ **δίδωμι** σχηματίζονται ὅπως τῶν φωνηεντολήκτων ἐν γένει ῥημάτων, ἤτοι ἄλλοι ὁμαλῶς καὶ ἄλλοι ἀνωμάλως (βλ. § 235 κ. ἐ.).

Ἐνεστῶς	Μέλλων	Ἀόριστος	Παρακείμενος
ἴστημι (= στήνω,	στή-σω	ἔστη-σα	ἔστη-κα

ῥ. θ. στη-, στα-)	(= στέκομαι) στή-σομαι στα-θήσομαι έσθήξω	έστη-σάμην (έστη-ν) έστά-θην	είσθή-κειν (= έστεκόμην)
τίθημι (= θέτω, ῥ. θ. θη-, θε-)	θή-σω θή-σομαι	(έθη-κα) έτέ-θην τε-θήσομαι	τέθη-κα (ἤ τέθει-κα) τέθει-μαι (παθητ. κείμαι (§ 37, 7) =
εἶμαι τοποθεμένος)			
ἴημι (= ῥίπτω, ῥ. θ. ἦ-, έ-) (§ 239, 1)	ἦ-σω ἦ-σομαι έ-θήσομαι	(ἦ-κα) εἶ-θην	εἶ-κα εἶ-μαι
δίδωμι (= δίδω, ῥ. θ. δω-, δο-)	δώ-σω δώ-σομαι δο-θήσομαι	έδω-κα έδό-θην	δέδω-κα δέδο-μαι

§ 250. Ο παρακείμενος **έστηκα** και ο υπεσυντέλικος **είσθήκειν** εκτός των κανονικών τύπων έχουν και δευτέρους τύπους, οι οποίοι σχηματίζονται κατά τα εις **-μι** εκ του θεματος **έστα-**. Τοιούτοι τύποι συνήθεις είναι οι εξής: Οριστ. Παρακ. *έστα-μεν, έστα-τε, έστα̃-σι*. Υπερσ. *έστα-σαν*. Απαρ. *έστά-ναι*. Μετχ. *έστῶς, έστῶσα, έστῶς* (ἢ *έστός, κατά τα πολλά ουδέτερα της μετοχής του ενεργ. παρακειμένου, π.χ. τὸ γεγον-ός), γεν. έστῶτος, έστῶσης, έστῶτος*.

§ 251. Άλλα ῥήματα εις **-μι** συμφωνόληκτα κλινόμενα εις τον ενεστώτα και τον παρατατικόν κατά τὸ **δείκνυμι** υπάρχουν αρκετά, ὡς *κατ-άγνυμι, ἀμφι-έννυμι, ζεύγνυμι, ζώννυμι, μείγνυμι* κτλ.

Φωνηεντόληκτα δὲ εις **-μι** ῥήματα συνήθη είναι τὰ εξής ἔξ, τὰ ὁποῖα κλίνονται κατά τὸ **ἴστημι — ἴσταμαι**.

Ένεστώς Παρατατικός ὀ-νί-νη-μι ὀνη-ρ, (= ὠφελῶ) ένεστ. θ. παρτ. ὠφέλουν νη-,	Μέλλον ὀνή-σω	Άόριστος ὠνη-σα	Παρα- κείμενος ὀ-νι-	ῥ. θ.
---	-------------------------	---------------------------	--	-------

ὀ-νί-να-μαι να- ὠνινά-μην	ὀνή-σομαι	ὠνή-μην ὠνή-θην		ὀ-νι-
πίμ-πλη-μι πλη-, (= γεμίζω) ἐνεστ. θ. ἐ-πίμπλη-ν	πλή-σω	ἔπλη-σα	πέπλη-κα	ὀ. θ. πι-μ-
πίμ-πλα-μαι πλα- ἐ-πιμπλά-μην	πλη-σ-θή- σομαι	ἐπλησά-μην ἐπλή-σ-θην	πέπλη-σ-μαι	πι-μ-
πίμ-πρη-μι πρη-, (= πυροπολῶ, ἐνεστ. θ. καίω)	πρή-σω	ἔπρη-σα		ὀ. θ. πι-μ-
πίμ-πρα-μαι (ἐ-πιμπρά-μην)		ἐπρή-σ-θην		πι-μ-
ἄγα-μαι ἀγα- (= θαυμάζω) ἡγά-μην	(ἀγά-σο- μαι)	(ἡγα-σά- μην) ἡγά-σ-θην		ὀ. θ.
δύνα-μαι δυνα- ἐ-δυνά-μην (ἐδύνω, ἐδύνα- 188, 1) το κτλ.)	δυνή-σομαι	ἐδυνή-θην (ἢ ἐδυνά- -σ-θην)	δεδύνη-μαι	ὀ. θ. (βλ. §
ἐπί-στα-μαι ἐπι-στα- (= γνωρίζω καλῶς) ἡπιστά-μην 188, 6)	ἐπιστή-σο- μαι	(ἡπιστή- θην)		ὀ. θ. (βλ. §

(ήπίστω, ήπί-
στα-το κτλ.)

Όμοίως πρὸς τὸν παρατακτικὸν καὶ τὸν ἐνεστώτα τῶν τριῶν τελευταίων (ἀποθετικῶν) ῥημάτων κλίνεται καὶ ὁ (ἄσιγμος) μέσος ἀόριστος α' (τοῦ ῥ. ὠνοῦμαι) ἐπριάμην (= ἡγόρασα), ἐπρίω, ἐπρίατο, ἐπριάμεθα κτλ.

Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ πάντων τούτων τονίζονται κατὰ τὰ βαρύτερα:

Ὑποτ.	δύνωμαι	δύνη	δύνηται	κτλ.
	ἐπίστωμαι	ἐπίστη	ἐπίσθηται	κτλ.
	πρίωμαι	πρίη	πρίηται	κτλ.
Εὐκτ.	δυναίμην	δύναιω	δύναιτο	κτλ.

ια') Ἀόριστοι β' βαρυτόνων ῥημάτων κλινόμενοι κατὰ τὰ εἰς -μι

§ 252. Ὁ ἀόριστος β' μερικῶν βαρυτόνων ῥημάτων κλίνεται κατὰ τὰ εἰς -μι, ὁμοίως μὲ τὸν ἀόριστον β' ἔστην (βλ. § 246).

Τὸ ῥηματικὸν θέμα τῶν ῥημάτων τούτων ἔχει χαρακτηῖρα

1) α ἢ η — α: ἀποδιδράσκω — ἀπ-έ-δρα-ν (θ. δρα-, δρα-), βαίνω — ἔβη-ν (θ. βη-, βα-), φθάνω — ἔφθη-ν (θ. φθη-, φθα-).

2) η — ε: ῥέω — ἐρρύη-ν (θ. ῥυη-, ῥυε-), χαίρω — ἐχάρη-ν (θ. χαρη-, χαρε-).

3) ω — ο: ἀλίσκομαι — ἐάλω-ν (θ. φαλω-, ἀλω-, ἀλο-), ζῶ — ἐβίω-ν (θ. βιω-, βιο-), γινώσκω — ἔγνω-ν (θ. γνω-, γνο-).

4) υ — υ: δύομαι — ἔδυ-ν (θ. δυ-, δυ-), φύομαι — ἔφυ-ν (θ. φυ-, φυ-).

Ἀόριστος β' Ὀριστικὴ

(ἀπ-)ἔδρα-ν	ἔβη-ν	ἐρρύη-ν	ἔγνω-ν	ἔδυ-ν
ἔδρα-ς	ἔβη-ς	ἐρρύη-ς	ἔγνω-ς	ἔδυ-ς
ἔδρα	ἔβη	ἐρρύη	ἔγνω	ἔδυ
ἔδρα-μεν	ἔβη-μεν	ἐρρύη-μεν	ἔγνω-μεν	ἔδυ-
μεν				
ἔδρα-τε	ἔβη-τε	ἐρρύη-τε	ἔγνω-τε	ἔδυ-
τε				
ἔδρα-σαν	ἔβη-σαν	ἐρρύη-σαν	ἔγνω-σαν	ἔδυ-
σαν				

Ὑποτακτικὴ

δρῶ (πρβλ.	βῶ	ῥῶ	γνῶ	δύ-ω
	(πρβλ. στῶ)	(πρβλ. θῶ)	(πρβλ.	δῶ)
δεικνύ-ω)				
δρᾶς	βῆς	ῥῆς	γνῶς	-ης
δρᾶ	βῆ	ῥῆ	γνῶ	-η
δρῶμεν	βῶμεν	ῥῶμεν	γνῶμεν	δύ-
ωμεν				
κτλ.	κτλ.	κτλ.	κτλ.	κτλ.

Εὐκτική

δραίη-ν	βαίη-ν	ῥυείη-ν	γνοίη-ν
δραίη-ς	βαίη-ς	ῥυείη-ς	γνοίη-ς
δραίη	βαίη	ῥυείη	γνοίη
δραῖ-μεν	βαῖ-μεν	ῥυεῖ-μεν	γνοῖ-μεν
κτλ.	κτλ.	κτλ.	κτλ.

Προστακτική

δρᾶ-θι	βῆ-θι		γνῶ-θι	δῦ-θι
δρά-τω	βῆ-τω		γνώ-τω	δύ-τω
δρᾶ-τε	βῆ-τε		γνῶ-τε	δῦ-τε
δρά-ντων	βά-ντων		γνό-ντων	δύ-
ντων				

Ἄπαρ.

δρᾶ-ναι	βῆ-ναι	ῥῆ-ναι	γνῶ-ναι	δῦ-
ναι				

Μετοχή

δράς,	βάς,	ῥυεῖς,	γνούς,	δύς,
δράντος	βάντος	ῥυέντος	γνόντος	
δύντος				
δρᾶσα,	βᾶσα,	ῥυεῖσα,	γνοῦσα,	δῦσα,
δράσης	βάσης	ρυείσης	γνούσης	
δύσης				
δράν,	βάν,	ῥυέν,	γνόν,	δύν,
δράντος	βάντος	ῥυέντος	γνόντος	
δύντος				

§ 253. Κατὰ τὰ εἰς -μι μὲ διαφόρους ἀνωμαλίας κλίνονται προσέτι τὰ ἐξῆς ῥήματα:

1. **Φημι** = λέγω, συμφωνῶ, ἰσχυρίζομαι (ῥ. θ. φη-, φα-- βλ. καὶ § 240).

		Ἐνεστώς	
Ὅριστική	Ὑποτακτική	Εὐκτική	Προστακτική
φη-μί	φῶ	φαίη-ν	—
φή-ς (ἢ φῆς)	φῆς	φαίης-ς	φά-θι
φη-σὶ	φῆ	φαίη	φά-τω
φα-μὲν	φῶ-μεν	φαῖ-μεν	—
φα-τέ	φῆ-τε	φαῖ-τε	φά-τε
φα-σὶ	φῶσι	φαῖ-εν	φά-ντων

Ἀπαρ. φά-ναι. **Μετοχή** φά-σκ-ων, φά-σκ-ουσα, φά-σκ-ον.

Μέλλων φή-σω. **Ἀόριστος** ἔ-φη-σα.

Παρατατικός

ἔ-φη-ν
 ἔ-φη-σθα
 ἔ-φη
 ἔ-φα-μεν
 ἔ-φα-τε
 ἔ-φα-σαν

Σημείωσις 1. Τοῦ φημί ὁ παρατατικός ἔφην, καθὼς καὶ ἡ ὑποτακτική, ἡ εὐκτική καὶ τὸ ἀπαρέμφατον αὐτοῦ ἔχουν προσέτι σημασίαν ἀορίστου (= εἶπα κτλ.).

Σημείωσις 2. Ὄταν τὸ φημί σημαίνῃ ἀπλῶς λέγω, τότε μέλλων αὐτοῦ εἶναι ἐρῶ ἢ λέξω καὶ ἀόριστος εἶπον ἢ ἔφην. Ὄταν δὲ σημαίνῃ συμφωνῶ ἢ ἰσχυρίζομαι, τότε μέλλων αὐτοῦ εἶναι φήσω καὶ ἀόριστος ἔφησα.

2. **Εἶμι** = θὰ πάω (ῥ. θ. εἶ-, ἰ-).

		Ἐνεστώς		
Ὅριστική	Ὑποτακτική	Εὐκτική	Προστακτική	
εἶ-μι	ἴ-ω	ἴ-οιμι	—	
εἶ		ἴ-ης	ἴ-οις	ἴ-θι
εἶ-σι	ἴ-η	ἴ-οι	ἴ-τω	
ἴ-μεν	ἴ-ωμεν	ἴ-οιμεν	—	
ἴ-τε		ἴ-ητε	ἴ-οιτε	ἴ-τε
ἴ-ασι	ἴ-ωσι	ἴ-οιεν	ἴ-όντων	

Ἀπαρ. ἰ-έναι. **Μετοχή** ἰ-ών (ἰόντος), ἰ-οῦσα (ἰούσης), ἰ-ὸν (ἰόντος).

Παρατατικός

ἦ-α ἢ ἦ-ειν
 ἦ-εις ἢ ἦ-εισθα

ἤ-ει
ἤ-μεν
ἤ-τε
ἤ-σαν ἢ ἤ-εσαν

Σημείωσις 1. Εἰς τὰ σύνθετα τοῦ **φημι** καὶ τοῦ **εἶμι** ὁ τόνος εἰς τὴν ὀριστικὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ εἰς τὴν προστακτικὴν ἀναβιβάζεται: *ἀπόφημι, σύμφαθι — ἄπειμι, ἄπιθι.*

Σημείωσις 2. Ὁ ἐνεστώς **εἶμι** εἰς μὲν τὴν ὀριστικὴν ἔχει πάντοτε σημασίαν μέλλοντος εἰς δὲ τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχὴν ἄλλοτε ἐνεστώτος καὶ ἄλλοτε μέλλοντος (τοῦ **ἔρχομαι**).

3. **Οἶδα** = γνωρίζω, ἠξεύρω (ῥ. θ. Φεῖδ-, ἐξ οὗ οἶδ-, ἰδ-).

		Ἐνεστώς	
Ὀριστικὴ	Ὑποτακτικὴ	Εὐκτικὴ	Προστακτικὴ
οἶδ-α	εἰδῶ	εἰδείη-ν	—
οἶ-σθα	εἰδής	εἰδείη-ς	ἴσ-θι
οἶδ-ε	εἰδή	εἰδείη	ἴσ-τω
ἴσ-μεν	εἰδῶμεν	εἰδεῖ-μεν	—
ἴσ-τε	εἰδήτε	εἰδεῖ-τε	ἴσ-τε
ἴσ-ασι	εἰδῶσι	εἰδεῖ-εν	ἴσ-των

Ἄπαρ. *εἰδ-έναι.* **Μετοχὴ** *εἰ-δῶς* (εἰδότης), *εἰδ-υῖα* (εἰδυίας), *εἰδ-ός* (εἰδότης). **Μέλλων** *εἶ-σομαι* καὶ *εἰδή-σω*.

Παρατατικός

ἦδ-η ἢ ἦδ-ειν
ἦδ-ησθα ἢ ἦδ-εις
ἦδ-ει ἢ ἦδ-ειν
ἦδ-ε-μεν ἢ ἦσ-μεν
ἦδ-ε-τε ἢ ἦσ-τε
ἦδ-ε-σαν ἢ ἦσ-αν

Σημείωσις. Εἰς τὰ σύνθετα τοῦ **οἶδα** ὁ τόνος εἰς τὴν ὀριστικὴν τοῦ ἐνεστώτος καὶ εἰς τὴν προστακτικὴν ἀναβιβάζεται: *σύννοῖδα, σύννισθι.*

4. **Δέδοικα** ἢ **δέδια** = φοβοῦμαι (παρακείμενος μὲν σημασίαν ἐνεστώτος τοῦ οὐχὶ εὐχρήστου ῥ. **δεῖδω**) καὶ **τέθνηκα** = ἔχω ἀποθάνει (παρακείμενος τοῦ ῥ. θνήσκω).

Ταῦτα ἐκτὸς τῶν κανονικῶν τύπων ἔχουν καὶ τοὺς ἐξῆς εὐχρήστους τύπους κατὰ τὰ εἰς **-μι**:

α') Όριστ. δέδι-α, δέδι-αζ, δέδι-ε, δέδι-μεν, δέδι-τε, δεδί-ασι. Ὑπερσ. ἐδέδι-σαν. Ἀπρφ. δεδι-έναι. Μτχ. δεδι-ὠς (δεδιότος), δεδι-υῖα (δεδιυίας), δεδι-ὄς (δεδιότος).

β') Όριστ. τέθνα-μεν, τέθνα-τε, τεθναῖσι. Ὑπερσ. ἐτέθνα-σαν. Ἀπρφ. τεθνά-ναι. Μτχ. τεθνε-ὠς (γεν. τεθνεῶτος), τεθνε-ῶσα (γεν. τεθνεώσης), τεθνεῶς ἢ τεθνεός (γεν. τεθνεῶτος)· πρβλ. § 250.

5. Ἦοικα = ὁμοιάζω. Παρακείμενος μὲ σημασίαν ἐνεστώτος (ῥ. θ. Φεικ-, ἐξ οὗ οἰκ-, εἰκ-, βλ. § 188, 5, Σημ.).

Όριστ. εἰκ-α, εἰκ-αζ, εἰκ-ε, εἰκ-αμεν κτλ. Ὑπερσ. ἐῶκ-ειν, ἐῶκ-εις, ἐῶκ-ει κτλ. (βλ. § 32, 4). Ἀπρφ. εἰκ-έναι. Μετοχή εἰκ-ὠς (εἰκότος), εἰκ-υῖα (εἰκυίας), εἰκ-ὄς (εἰκότος).

6. Κεῖμαι = κοίτομαι, εἶμαι βαλμένος (βλ. § 249).

Όριστική		Προστακτική	Ἀπαρέμφατον Μετοχή
Ἐνεστώς	Παρατατικός		
κεῖ-μαι	ἐ-κεί-μην	—	κεῖ-σθαι
κεῖ-σαι	ἔ-κει-σο	κεῖ-σο	
κεῖ-ται	ἔ-κει-το	κεί-σθω	κεί-μενος
κεί-μεθα	ἐ-κεί-μεθα	—	κει-μένη
κτλ.	κτλ.	κεῖ-σθε κτλ.	κεί-μενον
Μέλλων κεί-σομαι, κεί-ση, κεί-σεται κτλ.			

Σημείωσις. Εἰς τὰ σύνθετα, ἐξαιρέσει τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὁ τόνος ἀναβιβάζεται: κατάκειμαι, κατάκεισο, ἀλλὰ κατακεῖσθαι.

7. Κάθημαι (ῥ. θ. καθ-ησ-, καθ-η-).

Όριστική		Προστακτική	Ἀπαρέμφατον Μετοχή
Ἐνεστώς	Παρατατικός		
κάθη-μαι	ἐ-καθή-μην	—	καθή-σθαι
κάθη-σαι	ἐ-κάθη-σο	κάθη-σο	
κάθη-ται	ἐ-κάθη-το	καθή-σθω	καθή-μενος
καθή-μεθα	ἐ-καθή-μεθα	—	καθη-μένη
κτλ.	κτλ.	κάθη-σθε κτλ.	καθή-μενον
Μέλλων (συννηρημένος) καθ-εδοῦμαι (ἐκ τοῦ ῥ. καθ-έζομαι).			

8. Χρῆ = ὑπάρχει χρεῖα, χρειάζεται.

Όριστ. Ἐνεστ. χρῆ. Παρατ. χρῆν ἢ ἐχρῆν. Ὑποτ. χρῆ. Εὐκτ. χρεῖη. Ἀπρφ. χρῆναι. Μτχ. (τὸ) χρεῶν (βλ. § 104, 6, α').

Σημειώσεις. Τὸ **χρη** εἶναι ἀρχῆθεν ὄνομα οὐσιαστικὸν (= χρεία, ἀνάγκη), οἱ δὲ ἀνωτέρω τύποι προήλθον ἐκ συνεκφορᾶς τῶν λέξεων **χρη** ἦν — *χρη ἦ* — *χρη εἶη* — *χρη εἶναι* — *χρη ὄν* (βλ. § 154, Σημ. 2 καὶ § 32, 4).

ε') Σχηματισμὸς τῶν ἐγκλίσεων καὶ τῶν χρόνων τῶν ῥημάτων

2. Συζυγία τῶν εἰς -ω ῥημάτων

§ 193. Ἡ συζυγία τῶν εἰς -ω ῥημάτων περιλαμβάνει:

1) ῥήματα **βαρύτονα**, ἤτοι ῥήματα, τὰ ὁποῖα λήγουν εἰς -ω ἄτονον (§ 17, 6): *λύω, πείθω*.

2) ῥήματα **συνηρημένα** ἢ **περισπώμενα**, ἤτοι ῥήματα, τὰ ὁποῖα λήγουν εἰς -ω περισπώμενον: *τιμῶ, ποιῶ* (§ 17, 4).

§ 194. Παράδειγμα βαρυτόνου ῥήματος ἐνεργητικῆς φωνῆς (§ 173, 1)

Ὅριστική		Ὑποτακτική
Χρόνοι ἀρκτικοὶ	Χρόνοι παραγόμενοι	
Ἐνεστώς	Παρατατικὸς	
λύ-ω	ἔ-λυ-ον	(ἴνα) λύ-ω
λύ-εις	ἔ-λυ-ες	λύ-ης
λύ-ει	ἔ-λυ-ε(ν)	λύ-η
λύ-ομεν	ἐ-λύ-ομεν	λύ-ωμεν
λύ-ετε	ἐ-λύ-ετε	λύ-ητε
λύ-ουσι(ν)	ἔ-λυ-ον	λύ-ωσι(ν)
Μέλλον		
λύ-σω		
λύ-σεις		
λύ-σει		
λύ-σομεν		
λύ-σετε		
λύ-σουσι(ν)		
Ἀόριστος α'		
	ἔ-λυ-σα	(ἴνα) λύ-σω
	ἔ-λυ-σας	λύ-σης
	ἔ-λυ-σε(ν)	λύ-ση
	ἐ-λύ-σαμεν	λύ-σωμεν
	ἐ-λύ-σατε	λύ-σητε
	ἔ-λυ-σαν	λύ-σωσι(ν)

Παρακείμενος	Ὑπερσυντέλικος	
λέ-λυ-κα	ἐ-λε-λύ-κειν ¹	(ἴνα) λε-λύ-κω
λέ-λυ-κας	ἐ-λε-λύ-κεις	λε-λύ-κης
λέ-λυ-κε(ν)	ἐ-λε-λύ-κει	λε-λύ-κη κτλ.
λε-λύ-καμεν	ἐ-λε-λύ-κεμεν ²	καὶ
(συνηθέστερον)		
λε-λύ-κατε	ἐ-λε-λύ-κετε	λελυκῶς ᾧ, ἧς,
ἦ,		
λε-λύ-κασι(ν)	ἐ-λε-λύ-κεσαν	λελυκότες
ᾧμεν, ἦτε, ᾧσι(ν)		

Τετελ. Μέλλων

λελυκῶς ἔσομαι, ἔσει, ἔσται
λευκότες ἐσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται

Εὐκτική

Προστακτική

Ἀπαρέμφατον Μετοχή

Ἐνεστῶς

(εἶθε)

λύ-οιμι

— λύ-

ειν

λύ-οις

λύ-ε

λύ-οι

λυ-έτω

λύ-ων (λύ-οντος)

λύ-οιμεν

—

λύ-ουσα (λυ-ούσης)

λύ-οιτε

λυ-όντων³ ἢ

λύ-ον (λύ-οντος)

λυ-έτωσαν

Μέλλων

(ὅτι)

λύ-σοιμι³

λύ-

σειν

λύ-σοις

λύ-σοι

λύ-σων (λύσοντος)

λύ-σοιμεν

λύ-σουσα

(λυσούσης)

λύ-σοιεν

λύ-σον (λύσοντος)

Ἄοριστος α'

¹ Ἀρχαιότεροι τύποι προσέτι: ἐλελύ-κη, ἐλελύ-κης, ἐλελύ-κει(ν).

² Μεταγενέστεροι τύποι προσέτι: ἐλελύ-κειμεν, ἐλελύ-κειτε, ἐλελύ-κεισαν.

³ Ἡ εὐκτική τοῦ μέλλοντος ἐν γένει οὐδέποτε λαμβάνεται ὡς εὐχετική.

³⁴ Οἱ τύποι τῆς εὐκτικῆς τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α', οἱ ὁποῖοι λήγουν εἰς **-εἰας, -εἰε, -εἰαν**, λέγονται **Αἰολικοὶ** καὶ εἶναι εὐχρηστότεροι τῶν ἄλλων.

(εἶθε)	λύ-σαιμι	—	λυ-
σαι			
λύσαις ἢ	λυ-σον		
λύ-σαι ἢ λύ-σειε(ν)	λυ-σάτω		
λύ-σαιμεν	—	λύ-σας (λύσαντος)	
λύ-σαιτε	λύ-σατε	λύ-σασα (λυσάσης)	
λύ-σαιεν ἢ λύ-σειαν	λυ-σάντων ⁵ ἢ	λυ-σαν (λύσαντος)	
	λυ-σάτωσαν		

Παρακείμενος

(εἶθε)	λε-λύ-κοιμι	—	λελυ-
κέναι			
λε-λύ-κοις	λελυκῶς ἴσθι		
λε-λύ-κοι κτλ.	ἔστω		
καὶ (συνηθέστερον)	λελυκότες ἔστε	λελυ-κῶς	(λελυ-
κότος)			
λευκῶς εἶην, εἶης, εἶη	ἔστων	λελυ-κυῖα	(λελυ-
κυίας)			
λελυκότες εἶημεν		λελυ-κός	(λελυ-
κότος)			
ἢ εἶμεν εἶητε ἢ εἶτε,			
εἶσαν ἢ εἶεν			
Τετελ. Μέλλων			
(ὅτι)	λελυκῶς ἔσοίμην,	ἔσοιο,	ἔσοιτο ³
λελυκῶς ἔσεσθαι			
λελυκότες ἔσοίμεθα, ἔσοισθε, ἔσονται		λελυκῶς ἐσόμενος	
		λελυκότες	
ἐσόμενοι			

§ 195. Παράδειγμα βαρυτόνου ῥήματος μέσης φωνῆς (§ 173, 2), μέσης διαθέσεως (§ 171, 2). *Λύομαι* = λέω τὸν ἑαυτὸν μου.

	Ὅριστικὴ	Ὑποτακτικὴ
Χρόνοι ἀρκτικοὶ	Χρόνοι παραγόμενοι	
Ἐνεστώς	Παρατατικὸς	
λύ-ομαι	ἐ-λυ-όμην	(ἵνα) λύ-ωμαι
λύ-η (ἢ λύει)*	ἐ-λύ-ου	λύ-η

⁵ Οἱ τύποι τοῦ γ' πληθυντικοῦ τῆς προστακτικῆς, οἱ ὅποιοι λήγουν εἰς **-ντων**, εἶναι εὐχρηστότεροι τῶν τύπων, οἱ ὅποιοι λήγουν εἰς **-τωσαν**.

³ Ἡ εὐκτική τοῦ μέλλοντος ἐν γένει οὐδέποτε λαμβάνεται ὡς εὐχετική.

* Ἀντὶ τῶν εἰς **-η** παλαιότερων τύπων τοῦ προσώπου τούτου συνηθέστεροι εἶναι οἱ εἰς **-ει**. Οὕτω δὲ κανονικῶς ἐκφέρονται διὰ τοῦ **-ει** τὰ δεύτερα ἐνικά τοῦ *βούλομαι*, *οἶομαι* καὶ *ὄψομαι*

λύ-εται	ἐ-λύ-ετο	λύ-ηται
λυ-όμεθα	ἐ-λυ-όμεθα	λυ-όμεθα
λύ-εσθε	ἐ-λύ-εσθε	λύ-ησθε
λύ-ονται	ἐ-λύ-οντο	λύ-ωνται

Μέσος Μέλλων

λύ-σομαι
λύ-ση (ἢ λύ-σει)*
λύ-σεται
λυ-σόμεθα
λύ-σεσθε
λύ-σονται

Μέσος Ἀόριστος α'

ἐ-λυ-σάμην	(ἵνα) λύ-σωμαι
ἐ-λύ-σω	λύ-ση
ἐ-λύ-σατο	λύ-σηται
ἐ-λυ-σάμεθα	λυ-σόμεθα
ἐ-λύ-σασθε	λύ-σησθε
ἐ-λύ-σαντο	λύ-σονται

Παρακείμενος

λέ-λυ-μαι
λέ-λυ-σαι
λέ-λυ-ται
λε-λύ-μεθα
ῶμεν
λέ-λυ-σθε
λέ-λυ-νται
ῶσι(ν)

Ὑπερσυντέλικος

ἐ-λε-λύ-μην
ἐ-λέ-λυ-σο
ἐ-λέ-λυτο
ἐ-λε-λύ-μεθα

(ἵνα) λελυμένος ῶ
λελυμένος ἦς
λελυμένος ἦ
λελυμένοι
λελυμένοι ἦτε
λελυμένοι

Τετελ. Μέλλων

λε-λύ-σομαι ἢ λελυμένος	ἔσομαι
λε-λύ-ση (ἢ -σει) »	ἔσει
λε-λύ-σεται »	ἔσται
λε-λυ-σόμεθα ἢ λελυμένοι	ἔσόμεθα
λε-λύ-σεσθε »	ἔσεσθε
λε-λύ-σονται »	ἔσονται

Εὐκτική

Προστακτική

Ἀπαρέμφατον

		Μετοχή	
Ἐνεστῶς (εἶθε)	λυ-οίμην	λύ-ου	λύ-
εσθαι			
λύ-οιο	λυ-έσθω		
λύ-οιτο	—	λυ-όμενος	
λυ-οίμεθα	λύ-εσθε	λυ-ομένη	
λύ-οιντο	λυ-έσθων	λυ-όμενον	
	λυ-έσθωσαν		
 Μέσος μέλλων (ὅτι)	λυ-σοίμην		λύ-
σεσθαι			
λύ-σοιο			
λύ-σοιτο		λυ-σόμενος	
λυ-σοίμεθα		λυ-σομένη	
λύ-σοιντο		λυ-σόμενον	
 Μέσος Ἀόριστος α' (εἶθε)	λυ-σαίμην	—	λύ-
σασθαι			
λύ-σαιο	λῡ-σαι		
λύ-σαιτο	λυ-σάσθω		
λυ-σαίμεθα	—	λυ-σάμενος	
λύ-σαισθε	λύ-σασθε	λυ-σαμένη	
λύ-σαιντο	λυ-σάσθων* ἢ	λυ-σάμενον	
	λυ-σάσθωσαν		
 Παρακείμενος (εἶθε)	λελυμένος εἶην	—	λε-
λύ-σθαι			
λελυμένος εἶης	λέ-λυ-σο		
λελυμένος εἶη	λε-λύ-σθω		
λελυμένοι εἶημεν ἢ εἶμεν	—	λε-λυ-μένος	
λελυμένοι εἶητε ἢ εἶτε	λέ-λυ-σθε	λε-λυ-μένη	
λελυμένοι εἶησαν ἢ εἶεν	λε-λύ-σθων* ἢ	λε-λυ-μένον	
λελυμένοι εἶησαν ἢ εἶεν	λε-λύ-σθωσαν		
 Τετελ. Μέλλων λε-λυ-σοίμην ἢ λελυμένος	έσοίμην	λε-λύ-σεσθαι ἢ	λε-
λυ-μένος ἔσεσθαι			
λε-λύ-σοιο » ἔσοιο			

* Οἱ εἰς -σθων τύποι εἶναι παλαιότεροι καὶ συνηθέστεροι.

λε-λύ-σοιτο » ἔσοιτο
λε-λυ-σοίμεθα ἢ λελυμένοι ἐσοίμεθα λε-λυ-σόμενος, -η, -ον, ἢ
λε-λύ-σοισθε » ἔσοισθε λελυμένος ἐσόμενος, -η, -ον
λε-λύ-σοιντο » ἔσοιντο λελυμένοι ἐσόμενοι, -αι, -α

**§ 196. Παράδειγμα βαρυτόνου ῥήματος μέσης φωνῆς (§ 173, 2),
παθητικῆς διαθέσεως (§ 171, 3). Λύομαι = λύομαι ὑπὸ ἄλλου**

	Ὅριστικὴ	Ἐπιτακτικὴ	
	Χρόνοι ἀρκτικοὶ	Χρόνοι παραγόμενοι	
	Ἐνεστώσ	Παρατατικὸς	
	λύ-ομαι	ἐ-λυ-όμην	(ἴνα) λύ-ωμαι
	λύ-η (ἢ λύ-ει)	ἐ-λύ-ου	λύ-η
	λύ-εται κτλ.	ἐ-λύ-ετο κτλ.	λύ-ηται κτλ.
		ὅπως τῆς μέσης διαθέσεως	
Παθ. Μέλλων α'			
	λυ-θή-σομαι		
	λυ-θή-ση (ἢ -σει)		
	λυ-θή-εται		
	λυ-θη-σόμεθα		
	λυ-θή-σεσθε		
	λυ-θή-σονται		
	Παθ. Ἀόριστος α'		
	ἐ-λύ-θην	(ἴνα) λυ-θῶ	
	ἐ-λύ-θης	λυ-θῆς	
	ἐ-λύ-θη	λυ-θῆ	
	ἐ-λύ-θημεν	λυ-θῶμεν	
	ἐ-λύ-θητε	λυ-θῆτε	
	ἐ-λύ-θησαν	λυ-θῶσι ¹	
	Παρακείμενος	Ἐπιρροιακός	
	λέ-λυ-μαι	ἐ-λε-λύ-μην	(ἴνα) λελυμένος ᾧ
	λέ-λυ-σαι	ἐ-λέ-λυ-σο	ἧς
	λέ-λυ-ται κτλ.	ἐ-λέ-λυ-το κτλ.	ἦ
	κτλ.		
Τετελ. Μέλλων			
	λε-λύ-σομαι		
	λε-λύ-ση (ἢ -σει)		
	λε-λύ-σεται κτλ.		

¹ Οἱ τύποι οὔτοι προήλθον διὰ συναιρέσεως ἐκ παλαιότερων τύπων λυ-θή-ω, λυ-θή-ης, λυ-θή-η κτλ.

ὅπως τῆς μέσης διαθέσεως			
Εὐκτική	Προστακτική	Ἀπαρέμφατον Μετοχή	
Ἐνεστῶς (εἶθε) εσθαι	λυ-οίμην	—	λύ-
λύ-οιο	λύ-ου		
λύ-οιτο κτλ.	λυ-έσθω κτλ.	λυ-όμενος	λυ-όμενος
ὅπως τῆς μέσης διαθέσεως			
Παθ. Μέλλων α' (ὅτι) θή-σεσθαι	λυ-θη-σοίμην		λυ-
λυ-θή-σοιο			
λυ-θή-σοιτο		λυ-θη-σόμενος	
λυ-θη-σοίμεθα		λυ-θη-σομένη	
λυ-θή-σοιντο		λυ-θη-σόμενον	
Παθ. Ἀόριστος α' (εἶθε) θῆναι	λυ-θειήν ²	—	λυ-
λυ-θείης	λύ-θη-τι ⁴		
λυ-θείη	λυ-θή-τω		
λυ-θειήμεν ἢ λυ-θειῖμεν	—	λυ-θείς (λυ-θέντος)	
λυ-θειήτε ἢ λυ-θειῖτε	λύ-θη-τε	λυ-θειῖσα	(λυ-
θείσης)			
λυ-θειήσαν ἢ λυθειῖεν ³	λυ-θέντων ἢ	λυ-θέν ⁵ (λυ-θέντος)	
Παρακείμενος (εἶθε) λύ-σθαι	λελυμένος εἶην	—	λε-
εἶης	λέ-λυ-σο		
εἶη	λε-λύ-σθω	λε-λυ-μένος, -η, -ον	
ὅπως τῆς μέσης διαθέσεως			
	λε-λυ-σοίμην		λε-λύ-σεσθαι

² Ἐκ τῶν τύπων *λυ-θε-ί-ν*, *λυ-θε-ίη-ς*, *λυ-θε-ίη*, *λυ-θε-ίη-μεν ἢ λυ-θε-ῖ-μεν* κτλ. (βλ. § 208).

⁴³ Οἱ βραχύτεροι τύποι *λυθειῖμεν*, *λυθειῖτε*, *λυθειῖεν* εἶναι συνηθέστεροι τῶν μακροτέρων τύπων *λυθειήμεν*, *λυθειήτε*, *λυθειήσαν*.

⁴ Ἐξ ἀρχικοῦ τύπου *λύ-θη-θι* (βλ. § 37, 7, Σημ.).

³

⁵ Ἐξ ἀρχικῶν τύπων *λυ-θέ-ντ-ς*, *λυ-θέ-ντ-ια*, *λυ-θέ-ντ* (βλ. § 33, 5 καὶ § 36, 4, ε').

λε-λύ-σοιο
λε-λύ-σοιτο κτλ.
-ον
λε-λυ-σόμενος, -η,
κτλ.

ὅπως τῆς μέσης διαθέσεως

Γενικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων καὶ τῶν ἐγκλίσεων

§ 197. Τὰ ῥήματα μέσης καὶ παθητικῆς διαθέσεως (§ 171), ἦτοι τὰ μέσα καὶ τὰ παθητικὰ ῥήματα, ἔχουν πάντας τοὺς χρόνους κοινούς, ἐκτὸς τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ἀορίστου: *λύομαι* (= λύω τὸν ἑαυτὸν μου ἢ λύομαι ὑπὸ ἄλλου), *ἐλυόμην*, *λέλυμαι*, *ἐλελύμην*, *λελύσομαι*. ἀλλά: *λύσομαι* (= θὰ λύσω τὸν ἑαυτὸν μου), *λυθήσομαι* (= θὰ λυθῶ ὑπὸ ἄλλου), *ἐλυσάμην* (= ἔλυσα τὸν ἑαυτὸν μου), *ἐλύθην* (= ἐλύθην ὑπὸ ἄλλου).

§ 198. Αἱ καταλήξεις τοῦ μέλλοντος ἐν γένει (ἐνεργητικοῦ, μέσου, παθητικοῦ καὶ μονολεκτικοῦ τετελεσμένου) εἰς πάσας τὰς ἐγκλίσεις εἶναι αἱ ἴδιαι μὲ τὰς καταλήξεις τοῦ ἀντιστοίχου ἐνεστῶτος: *λύσ-ω* (λύ-ω), *λύσομαι*, *λυθήσ-ομαι*, *λελύσ-ομαι* (λύ-ομαι). Ἀλλὰ

1) πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ μέσου (ἀπλοῦ ἢ τετελεσμένου μονολεκτικοῦ) μέλλοντος προστίθεται εἰς τὸ θέμα πρὸ τῶν καταλήξεων ὁ **χρονικὸς χαρακτήρ** αὐτοῦ **σ**: (λύ-ω) *λύ-σ-ω*, (λύ-ομαι) *λύ-σ-ομαι*, *λελύ-σ-ομαι*.

2) πρὸς σχηματισμὸν τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος προστίθεται εἰς τὸ θέμα πρῶτον τὸ **πρόσφυμα** **θη** καὶ ἔπειτα ὁ χρονικὸς χαρακτήρ **σ** πρὸ τῶν καταλήξεων: (λύ-ομαι) *λυ-θή-σ-ομαι*.

§ 199. Χρονικὸν χαρακτῆρα **σ** ἐκτὸς τοῦ μέλλοντος ἔχει καὶ ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ἀόριστος **α'**: *ἔλυ-σ-α*, *ἔλυ-σ-άμην*.

§ 200. Ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος πλείστων ῥημάτων σχηματίζεται εἰς **-κα**, ὁ δὲ ὑπερσυντέλικος αὐτῶν εἰς **-κειν**, ἦτοι ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος τῶν φωνηεντολήκτων, τῶν ὀδοντοκλήκτων καὶ τῶν ἐνρινολήκτων ἢ ὑγρολήκτων ῥημάτων ἔχει **χρονικὸν χαρακτῆρα κ**: (λύ-ω) *λέλυ-κ-α*, *ἐλελύ-κ-ειν*, (πείθω, θ. πειθ-) *πέπει-κ-α*, (φαίνω, θ. φαν-) *πέφαγ-κ-α*, (καθαίρω, θ. καθαρ-) *κεκάθαρ-κ-α*.

§ 201. Τὸ **ο** καὶ τὸ **ε**, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν πᾶσαι σχεδὸν αἱ καταλήξεις τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ, καθὼς καὶ τοῦ μέλλοντος ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου ἢ παθητικοῦ εἰς πάσας τὰς ἐγκλίσεις, ἐκτὸς τῆς ὑποτακτικῆς, καὶ εἰς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχὴν, λέγονται **θεματικὰ φωνήεντα** τῶν ἐγκλίσεων τούτων.

Σημείωσις. Κανονικῶς τὸ μὲν θεματικὸν φωνῆεν **ο** ὑπάρχει πρὸ τοῦ **μ** ἢ τοῦ **ν** πρὸ φωνήεντος: *λυ-ο-μεν, λύ-ο-νται, ἔλυ-ο-ν, λύ-ο-ιμεν*. τὸ δὲ θεματικὸν φωνῆεν **ε** ὑπάρχει πρὸς τοῦ **σ** ἢ **τ**: *λύ-ε-σθε λύ-ε-ται*.

Τύποι οἱοὶ *λύουσι, λέγουσι* κτλ. προῆλθον ἐκ παλαιότερων τύπων *λύονσι, λέγονσι*, οἱ ὅποιοι πάλιν προῆλθον ἐξ ἀρχικῶν τύπων *λύοντι, λέγοντι* (βλ. § 32, 6 καὶ § 37, 5).

Ὅμοίως τύποι οἱοὶ *λύωσι* προῆλθον ἐκ παλαιότερων *λύωνσι* — *λύωντι* (βλ. § 37, 5).

Ὅμοίως τύποι οἱοὶ *λελύκασι* — *γεγράφασι* κτλ. προῆλθον ἐκ παλαιότερων τύπων *λελύκανσι* — *λελύκанти, γεγράφανσι* — *γεγράφαντι* (βλ. § 37, 5).

Τύποι δὲ οἱοὶ οἱ τοῦ **β'** ἐνικοῦ τοῦ μέσου ἢ τοῦ παθητικοῦ ἐνεστῶτος κτλ. *λύη* (= λύεσαι), *λέγη* (= λέγεσαι) κτλ. προῆλθον διὰ συναιρέσεως ἐκ παλαιότερων τύπων *λύεαι, λέγαι*, οἱ ὅποιοι πάλιν προῆλθον ἐξ ἀρχικῶν τύπων *λύεσαι, λέγεσαι* (βλ. § 33, 3 καὶ ὑποσημ.* τῆς σελ. 104).

Ὅμοίως τύποι οἱοὶ *ἐλύου, ἐλέγου* κτλ., *ἐλύσω, ἐτάξω* κτλ. προῆλθον διὰ συναιρέσεως ἐκ παλαιότερων τύπων *ἐλύ-εο, ἐλέγ-εο* κτλ., *ἐλύσ-αο, ἐτάξ-αο* κτλ., οἱ ὅποιοι πάλιν προῆλθον ἐξ ἀρχικῶν τύπων *ἐλύ-εσο, ἐλέγ-εσο* κτλ., *ἐλύσ-ασο, ἐτάξ-ασο* κτλ. (βλ. § 33, 3).

Ὅμοίως προῆλθον τύποι τῆς εὐκτικῆς οἱοὶ *λύοιο, παιδεύσαιο* κτλ. ἐξ ἀρχικῶν τύπων *λύοισο, παιδεύ-σαισο* κτλ. (βλ. § 33, 3).

Ὅμοίως προῆλθον τύποι τῆς προστακτικῆς *λύου, παιδεύου* κτλ. ἐκ παλαιότερων τύπων *λύ-εο, παιδεύ-εο* κτλ., οἱ ὅποιοι πάλιν προῆλθον ἐξ ἀρχικῶν τύπων *λύ-εσο, παιδεύ-εσο* κτλ. (βλ. § 33, 3).

Τοῦ δὲ ἐνεργητικοῦ ἀπαρεμφάτου τύποι οἱοὶ *λύειν, λέγειν* κτλ. προῆλθον διὰ συναιρέσεως ἐκ παλαιότερων τύπων *λύ-ε-εν, λέγ-ε-εν* κτλ., ἤτοι ἡ κατάληξις τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀπαρεμφάτου **-ειν** προῆλθεν ἐκ τῆς **-εεν**.

§ 202. Ἡ ὑποτακτικὴ πάντων τῶν χρόνων καὶ τῆς ἐνεργητικῆς καὶ τῆς μέσης φωνῆς ἔχει θεματικὰ φωνήεντα **ω** καὶ **η** (ἀντίστοιχα πρὸς τὰ θεματικὰ φωνήεντα **ο** καὶ **ε** τῆς ὀριστικῆς): *λύ-ω-μεν (λύ-ο-μεν), λύ-η-σθε (λύ-ε-σθε)*.

§ 203. Ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ἀόριστος **α'** εἰς πάσας τὰς ἐγκλίσεις, πλὴν τῆς ὑποτακτικῆς, καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔχουν θεματικὸν φωνῆεν **α**: *ἐλύσ-α-μεν, ἐλύσ-α-ντο, λύσ-α-ι-μεν, λύσ-α-σθε, λύσ-α-ι-ντο, λελύκ-α-μεν*.

---

* ἀντὶ τῶν εἰς **-η** παλαιότερων τύπων τοῦ προσώπου τούτου συνηθέστεροι εἶναι οἱ εἰς **-ει**. Οὕτω δὲ κανονικῶς ἐκφέρονται διὰ τοῦ **-ει** τὰ δευτέρη ἐνικά τοῦ *βούλομαι, οἶσμαι* καὶ *ᾄσμαι* (*βούλει, οἶει, ᾄψει*).

§ 204. Ὁ ἐνεργητικὸς ὑπερσυντέλικος εἰς τὴν ὀριστικὴν εἰς μὲν τὸν ἐνικὸν ἔχει θεματικὸν φωνῆεν **ει**, εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν (καὶ τὸν δυϊκὸν) **ε**: ἐλελύκ-ει-ν, ἐλελύκ-ει-μεν, (ἐλελύκ-ε-τον, ἐλελυκ-έ-την).

§ 205. 1) Ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος εἰς τὴν ὑποτακτικὴν, τὴν εὐκτικὴν καὶ τὴν προστακτικὴν σπανίως σχηματίζεται μονολεκτικῶς (λελύκω, λελύκοιμι, λελυκέτω)· συνηθέστερον σχηματίζεται περιφραστικῶς μὲ τὴν μετοχὴν αὐτοῦ καὶ τὰς ἀντιστοίχους ἐγκλίσεις τοῦ ἐνεστώτος τοῦ ῥήματος **εἰμί**: λελυκῶς **ᾶ**, λελυκῶς **εἶην**, λελυκῶς **ἔστω**.

3) Ὁ μέσος παρακείμενος εἰς μὲν τὴν ὑποτακτικὴν καὶ τὴν εὐκτικὴν σχηματίζεται πάντοτε περιφραστικῶς, μὲ τὴν μετοχὴν του καὶ τὰς ἀντιστοίχως ἐγκλίσεις τοῦ ἐνεστώτος τοῦ ῥήματος **εἰμί** (λελυμένος **ᾶ**, λελυμένον **εἶην**), εἰς δὲ τὴν προστακτικὴν σχηματίζεται καὶ μονολεκτικῶς καὶ περιφραστικῶς: λέλυσο ἢ λελυμένος **ἴσθι**.

§ 206. Εἰς πάντας τοὺς τύπους τοῦ μέσου καὶ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, οἱ ὅποιοι σχηματίζονται μονολεκτικῶς, δὲν ὑπάρχουν θεματικὰ φωνήεντα, αἱ δὲ καταλήξεις προστίθενται ἀμέσως εἰς τὸ θέμα αὐτοῦ: λέλυ-μαι, ἐλέλυ-ντο, λελύ-σθαι, λελυ-μένος.

§ 207. 1) Καὶ τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου οἱ τύποι ἐν γένει σχηματίζονται χωρὶς θεματικὰ φωνήεντα, ἀλλὰ πρὸς σχηματισμὸν αὐτῶν προστίθεται εἰς τὸ θέμα πρὸ τῶν καταλήξεων τὸ πρόσφυμα **θη**, τὸ ὅποιον πρὸ τοῦ (ἐγκλιτικοῦ) φωνήεντος **ι** καὶ πρὸ τοῦ **ντ** πάσχει συστολὴν καὶ γίνεται **θε**: ἐλύ-θη-ν, ἐλύ-θη-σαν, λυ-θε-ῖ-μεν, λυ-θέ-ντων (βλ. § 32, 6 καὶ § 198, 2).

3) Τὸ πρόσφυμα **θη** εἰς τὴν ὑποτακτικὴν τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου συναιρεῖται μὲ τὰς καταλήξεις καὶ οὕτω προκύπτουν (φαινομενικαί) καταλήξεις **-θῶ, -θῆς, -θῆ** κτλ. (βλ. § 196, ὑποσ.).

Σημείωσις. Καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου ἡ κατάληξις **-θῆναι** προῆλθε διὰ συναιρέσεως ἐκ τοῦ **-θῆναι** (λυ-θη-έναι) **λυ-θῆναι**.

§ 208. Ἡ εὐκτικὴ ἔχει ἐγκλιτικὰ φωνήεντα **ιη** ἢ ἀπλοῦν **ι**, τὰ ὅποια προστίθενται εἰς τὸ θέμα πρὸ τῶν καταλήξεων μετὰ τὸ θεματικὸν φωνῆεν (ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτον φωνῆεν). Τὸ ἐγκλιτικὸν φωνῆεν συναιρεῖται μὲ τὸ προηγούμενον φωνῆεν τοῦ θέματος: λυ-θε-ίη-μεν, λυ-θε-ῖ-μεν, λύ-ο-ι-μεν, λύσ-α-ι-μεν, λύσ-α-ι-ντο.

δ') Τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα **εἰμί** (= εἶμαι)

§ 191. Άρκετοὶ τύποι τοῦ ῥήματος τῆς ἀρχαίας γλώσσης σχηματίζονται περιφραστικῶς μὲ τὸ ῥήμα **εἶμι** ὡς βοηθητικόν. (Πρβλ. τῆς νέας γλώσσης: **ἔχω** γράψει — **εἶχα** γράψει — **εἶμαι** γραμμένος — **ἤμουν** γραμμένος.)

§ 192. Τὸ ῥήμα **εἶμι** εἶναι ἀνώμαλον, οἱ δὲ χρόνοι αὐτοῦ εἶναι: ἐνεστ. **εἶμι**, παρατ. **ἦν** (= ἦμην), μέλλ. **ἔσομαι** (= θὰ εἶμαι), ἀόρ. **ἐγενόμην** (= ὑπῆρξα ἢ ἔγινα), πρκμ. **γένονα** (= ἔχω ὑπάρξει ἢ ἔχω γίνει), ὑπερσ. **ἐγεγόνειν** (= εἶχα ὑπάρξει ἢ εἶχα γίνει). Ἐκ τούτων ὡς βοηθητικοὶ πρὸς σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων ἐν γένει λαμβάνονται ὁ ἐνεστώς, ὁ παρατατικὸς καὶ ὁ μέλλων, οἱ ὁποῖοι κλίνονται ὡς ἑξῆς:

Ὅριστικὴ Προστακτικὴ		Ὑποτακτικὴ		Εὐκτικὴ
Ἐνεστώς		Παρατατικὸς		
εἶ-μί	ἦ ἢ ἦν	ᾶ	εἶη-ν	
εἶ	ἦ-σθα	ἦς	εἶη-ς	ἴσ-θι
ἔσ-ι(ν)	ἦν	ἦ	εἶη	ἔστω
ἔσ-μὲν	ἦ-μεν	ᾶ-μεν	εἶη-μεν ἢ εἶ-μεν	
ἔσ-τε	ἦ-τε (ἦσ-τε)	ἦ-τε	εἶη-τε ἢ εἶ-τε	ἔσ-τε
εἶ-σι(ν)	ἦ-σαν	ᾶ-σι(ν)	εἶη-σαν ἢ εἶ-εν	ἔσ-των,
ὄντων				(ἦ ἔσ-
τωσαν)				
ἔσ-τὸν	ἦσ-τον	ἦ-τον	εἶη-τον ἢ εἶ-τον	ἔσ-τον
ἔσ-τὸν	ἦσ-την	ἦ-τον	εἶη-την ἢ εἶ-την	ἔσ-των

Ἀπαρέμφ.: εἶναι. **Μετοχή:** ᾶν (ὄντ-ος), οὔσα (οὔσης), ὄν (ὄντ-ος)

Μέλλων

Ὅριστικὴ: ἔσομαι, ἔση (ἢ ἔσει), **ἔσται** — ἐσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται

Εὐκτικὴ: ἐσοίμην, ἔσοιο, ἔσοιτο — ἐσοίμεθα, ἔσοισθε, ἔσοιντο

Ἀπαρέμφατον: ἔσεσθαι

Μετοχή: ἐσόμενος, ἐσομένη, ἐσόμενον.

Σημείωσις. Τὸ γ' ἐνικὸν τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος (ἔστι) τονίζεται εἰς τὴν παραλήγουσαν (**ἔστι**):

a. ὅταν ἔχη τὴν σημασίαν τοῦ **ὑπάρχει** ἢ τοῦ **εἶναι δυνατόν**: **ἔστι** θεός — **ἔστι** λαβεῖν·

b. ὅταν εὐρίσκεται κατόπιν τῶν λέξεων **τοῦτ'** (= τοῦτο), **ἀλλ'** (= ἀλλά), **εἰ**, **καί**, **οὐκ**: **τοῦτ'** ἔστι, **οὐκ** ἔστι·

c. ὅταν εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀρχὴν προτάσεως: **ἔστι** τις σοφός.

ς') Ὁ δυϊκὸς ἀριθμὸς τῶν ῥημάτων

§ 209. Τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῶν ῥημάτων ἐν γένει ἰδιαίτεροι καταλήξεις ὑπάρχουν μόνον διὰ τὸ β' καὶ τὸ γ' πρόσωπον, εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς:

I. Τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς

α') τῆς ὀριστικῆς εἰς τοὺς ἀρκτικούς χρόνους καὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐν γένει (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος) **-τον, -τον**: *λύ-ε-τον, λύ-ε-τον* — *λύσ-ε-τον, λύσ-ε-τον* — *λελύκ-α-τον, λελύκ-α-τον*. *λύ-η-τον, λύ-η-τον* — *λύσ-η-τον, λύσ-η-τον* — (*λελύκ-η-τον, λελύκ-η-τον*).

β') τῆς ὀριστικῆς εἰς τοὺς παραγομένους χρόνους καὶ τῆς εὐκτικῆς ἐν γένει (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ ἢ καὶ τοῦ ἐγκλιτικοῦ φωνήεντος) **-τον, -την**: *ἐλύ-ε-τον, ἐλυ-έ-την* — *ἐλύσ-α-τον, ἐλυσ-ά-την* — *ἐλελύκ-ε-τον, ἐλελυκ-έ-την*. *λύ-οι-τον, λυ-οί-την* — *λύσ-οι-τον, λυσ-οί-την* — *λύσ-αι-τον, λυσ-αί-την* — (*λελύκ-οι-τον, λελυκ-οί-την*).

γ') τῆς προστακτικῆς ἐν γένει (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος) **-τον, -των**: *λύ-ε-τον, λυ-έ-των* — *λύσ-α-τον, λυσ-ά-των* — (*λελύκ-ε-τον, λελυκ-έ-των*).

II. Τῆς μέσης φωνῆς (ἐξαιρέσει τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου)

α') τῆς ὀριστικῆς εἰς τοὺς ἀρκτικούς χρόνους καὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐν γένει (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος) **-σθον, -σθον**: *λύ-ε-σθον, λύ-ε-σθον* — *λύσ-ε-σθον, λυθήσ-ε-σθον* — *λυθήσ-ε-σθον, λυθήσ-ε-σθον* — *λέλυ-σθον, λέλυ-σθον* — *λελύσ-ε-σθον, λελύσ-ε-σθον* — *λύ-η-σθον, λύ-η-σθον* — *λύσ-η-σθον, λύσ-η-σθον*.

β') τῆς ὀριστικῆς εἰς τοὺς παραγομένους χρόνους καὶ τῆς εὐκτικῆς ἐν γένει (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ ἢ καὶ τοῦ ἐγκλιτικοῦ φωνήεντος) **-σθον, -σθην**: *ἐλύ-ε-σθον, ἐλυ-έ-σθην* — *ἐλύσ-α-σθον, ἐλυσ-ά-σθην* — *ἐλέλυ-σθον, ἐλελύ-σθην*. *λύ-οι-σθον, λυ-οί-σθην* — *λύσ-οι-σθον, λυσ-οί-σθην* — *λύσ-αι-σθον, λυσ-αί-σθην* — *λυθήσ-οι-σθον, λυθησ-οί-σθην*.

γ') τῆς προστακτικῆς ἐν γένει (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος) **-σθον, -σθων**: *λύ-ε-σθον, λυ-έ-σθων* — *λύσ-α-σθον, λυσ-ά-σθων* — *λέλυ-σθον, λελύ-σθων*.

Σημείωσις. Τοῦ δυϊκοῦ τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου ἐν γένει καταλήξεις εἶναι αἱ τοῦ δυϊκοῦ τῶν ἀντιστοίχων ἐγκλίσεων τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου (ἄνευ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος): *ἐλύθη-τον, ἐλυθή-την* — *λυθῆ-τον, λυθῆ-τον* — *λυθείη-τον ἢ λυθειῖ-τον, λυθειή-την ἢ λυθεί-την* — *λύθη-τον, λυθή-των*.

ζ') Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν ἀφωνολήκτων ῥημάτων

α') Ἐνεστῶς καὶ παρατατικὸς

§ 210. Τῶν ἀφωνολήκτων ῥημάτων ὀλίγα σχηματίζουν τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρατατικὸν ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα ἀμετάβλητον, ὡς ἄγ-ω, ἄδ-ω,

ἀλείφ-ω, ἀμείβ-ω, ἄρχ-ω, βλέπ-ω, γράφ-ω, διώκ-ω, ἔχ-ω, πείθ-ω, τρέπ-ω, φεύγ-ω, ψεύδ-ω κτλ.

Τὰ πλεῖστα δὲ τῶν ἀφωολήκτων ῥημάτων σχηματίζουν τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρατατικὸν ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα μετεσχηματισμένον, ἥτοι

1) τὰ **χειλικόληκτα** ῥήματα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ προσλαμβάνουν εἰς τὸ ῥηματικὸν τῶν θέμα τὸ πρόσφυμα **τ** καὶ οὕτω λήγουν εἰς **-πτω**: (θ. κοπ-) κόπ-τ-ω, (θ. βλάβ-, βλάβ-τ-ω) βλάπτω, (θ. κρυφ-, κρύφ-τ-ω) κρύπτω (βλ. § 37, 1).

2) τὰ **ουρανικόληκτα** καὶ τὰ **ὀδοντικόληκτα** πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ προσλαμβάνουν εἰς τὸ ῥηματικὸν τῶν θέμα τὸ πρόσφυμα **ι** (§ 1, σημ.) καὶ οὕτω

α') τὰ οὐρανικόληκτα καὶ ἐκ τῶν ὀδοντικόληκτων ὅσα ἔχουν χαρακτηῖρα **θ** ἢ **τ** λήγουν εἰς τὸν ἐνεστῶτα εἰς **-ττω** ἢ **-σσω**. Π.χ.

(θ. φυλακ-, φυλάκ-ιω)	φυλάττω	ἢ φυλάσσω
(θ. ἀλλαγ-, ἀλλάγ-ιω)	ἀλλάττω	ἢ ἀλλάσσω
(θ. ταραχ-, τaráχ-ιω)	ταράττω	ἢ τaráσσω
(θ. ἀρμοτ-, ἀρμότ-ιω)	ἀρμόττω	ἢ ἀρμόσσω
(θ. πυρετ-, πυρέτ-ιω)	πυρέττω	ἢ πυρέσσω (βλ. § 36, 4, γ')

β') τῶν ὀδοντικόληκτων ὅσα ἔχουν χαρακτηῖρα **δ** λήγουν εἰς τὸν ἐνεστῶτα εἰς **-ζω**. Π.χ.

(θ. ἐλπίδ-, ἐλπίδ-ιω)	ἐλπίζω
(θ. ὄδ-, ὄδ-ιω)	ὄζω
(θ. παιδ-, παιδ-ιω)	παίζω

Σημείωσις. Ἐνεστῶτα εἰς **-ζω** σχηματίζουν καὶ μερικὰ ῥήματα οὐρανικόληκτα, τὰ ὅποια σημαίνουν συνήθως ἤχον. Π.χ.

(θ. οἰμωγ-, οἰμώγ-ιω)	οἰμώζω
(θ. στεναγ-, στενάγ-ιω)	στενάζω
(θ. ἀλαλαγ-, ἀλαλάγ-ιω)	ἀλαλάζω
(θ. κραγ-, κράγ-ιω)	κράζω
(θ. ὀλολυγ-, ὀλυλύγ-ιω)	ὀλολύζω.

β') Οἱ ἄλλοι χρόνοι

§ 211. Τῶν ὀδοντικόληκτων ῥημάτων

1) ὁ μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς λήγει εἰς **-σω** καὶ ὁ μέσος εἰς **-σομαι**, ὁ ἀόριστος α' ὁ ἐνεργητικὸς λήγει εἰς **-σα** καὶ ὁ μέσος εἰς **-σάμην**, ὅπως καὶ τῶν φωνηεντολήκτων ῥημάτων: (θ. πειθ-) πεί-σω (ἐκ τοῦ (πειθ-σω), πεί-σομαι (ἐκ τοῦ πείθ-σομαι) — (θ. σπενδ-) σπεί-σω (ἐκ τοῦ σπένδ-σω), σπεί-σομαι (ἐκ τοῦ σπένδ-ομαι) — (θ. γυμναδ-) ἐγύμνα-σα (ἐκ τοῦ ἐγύμναδ-σα), ἐγυμνα-σάμην (ἐκ τοῦ ἐγυμναδ-σάμην) (βλ. § 198 κ. ἐ.).

Ἀλλὰ τὰ ὑπερδισύλλαβα ὀδοντικόληκτα εἰς **-ίζω**, ὅσα ἔχουν χαρακτηῖρα **δ**, σχηματίζουν τὸν ἐνεργητικὸν καὶ μέσον μέλλοντα χωρὶς

τὸν χρονικὸν χαρακτῆρα **σ** εἰς **-ιῶ, -ιοῦμαι** (κατὰ τὰ εἰς **-έω** συνηρημένα ῥήματα). Οὕτω κτίζω — κτίσω, σχίζω — σχίζω, ἀλλὰ κομίζω (θ. κομιδ-), κομιῶ (κομιεῖς, κομιεῖ), κομοῦμαι (κομιεῖ, κομιεῖται).

Σημείωσις. Μέλλοντα ἄσιγμον συνηρημένον κατὰ τὰ **-άω** συνηρημένα ῥήματα ἔχει καὶ τὸ ῥῆμα **βιβάζω**: βιβῶ, βιβᾶς, βιβᾶ κτλ.

2) ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος λήγει εἰς **-κα** καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἰς **-κειν**: (θ. κομιδ-) κεκόμι-κα, ἐκεκομί-κειν (βλ. § 200).

3) ὁ παθητικὸς μέλλων **α'** λήγει εἰς **-σθήσομαι** καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος **α'** εἰς **-σθην**: (θ. ψευδ-) ψευσθήσομαι (ἐκ τοῦ ψευδ-σθήσομαι), ἐψεύσθην (ἐκ τοῦ ἐψεύδ-σθην) — (θ. ἀρμοτ-) ἡρμόσθην (ἐκ τοῦ ἡρμότ-θην) (βλ. § 37, 4).

4) ὁ μέσος παρακείμενος λήγει εἰς **-σμαι** καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἰς **-σμην**: (θ. πειθ-) πέπεισμαι (ἐκ τοῦ πέπειθ-μαι), ἐπεπείσμην (ἐκ τοῦ ἐπεπείθ-μην) — (θ. κομιδ-) κεκόμισμαι (ἐκ τοῦ κεκόμιδ-μαι), ἐκεκομίσμην (ἐκ τοῦ ἐκεκομίδ-μην).

§ 212. Τῶν οὐρανικολήκτων ῥημάτων

1) ὁ μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς λήγει εἰς **-ξω** καὶ ὁ μέσος εἰς **-ξομαι**, ὁ ἀόριστος **α'** ὁ ἐνεργητικὸς εἰς **-ξα** καὶ ὁ μέσος εἰς **-ξάμην**: (θ. φυλακ-) φυλάξω, ἐφύλαξα (ἐκ τοῦ φυλάκ-σω, ἐφύλακ-σα) — (θ. ταγ-) τάξομαι, ἔταξάμην (ἐκ τοῦ τάγ-σομαι, ἔταγ-σάμην) (βλ. § 36, 1).

2) ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος λήγει εἰς **-χα** καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἰς **-χειν** (ἦτοι εἰς τοὺς χρόνους τούτους ὁ οὐρανικὸς χαρακτῆρ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος, ἐὰν εἶναι ψιλὸν ἢ μέσον, τρέπεται εἰς δασύ): (θ. κηρυκ-) κηκήρυχα, ἐκεκηρύχειν — (θ. ταγ-) τέταχα, ἐτετάχειν.

3) ὁ παθητικὸς μέλλων **α'** λήγει εἰς **-χθήσομαι** καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος **α'** εἰς **-χθην**: (θ. πλεκ-) πλεχθήσομαι, ἐπλέχθην (ἐκ τοῦ πλεκ-θήσομαι) — (θ. ἀγ-) ἀχθήσομαι, ἤχθην (ἐκ τοῦ ἀγ-θήσομαι κτλ.) (βλ. § 37, 1).

4) ὁ μέσος παρακείμενος λήγει εἰς **-γμαι** καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἰς **-γμην**: (θ. πλεκ-) πέπλεγμαι, ἐπεπλέγμην (ἐκ τοῦ πέπλεκ-μαι, ἐπεπλέκ-μην) — (θ. ταραχ-) τετάραγμαι, ἐτεταράγμην (ἐκ τοῦ τετάραχ-μαι, ἐτεταράχ-μην) (βλ. § 37, 2).

§ 213. Τῶν χειλικολήκτων ῥημάτων

1) ὁ μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς λήγει εἰς **-ψω** καὶ ὁ μέσος εἰς **-ψομαι**, ὁ ἀόριστος **α'** ὁ ἐνεργητικὸς λήγει εἰς **-ψα** καὶ ὁ μέσος εἰς **-ψάμην**: (θ. κοπ-) κόψω, ἔκοψα (ἐκ τοῦ κόπ-σω, ἔκοπ-σα) — (θ. τριβ-) τρίψομαι, ἐτριψάμην (ἐκ τοῦ τρίβ-σομαι, ἐτριβ-σάμην) — (θ. γραφ-) γράψομαι, ἐγραψάμην (ἐκ τοῦ γράφ-σομαι, ἐγραφ-σάμην) (βλ. § 36, 2).

2) ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος λήγει εἰς **-φα** καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἰς **-φειν** (ἦτοι εἰς τοὺς χρόνους τούτους ὁ χειλικὸς χαρακτὴ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος, ἐὰν εἶναι ψιλὸν ἢ μέσον, τρέπεται εἰς δασύ): (θ. κοπ-) *κέκοφα*, *έκεκόφειν* — (θ. τριβ-) *τέτριφα*, *έτετρίφειν* (βλ. § 212, 2).

3) ὁ παθητικὸς μέλλων α' λήγει εἰς **-φθήσομαι** καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος α' λήγει εἰς **-φθην**: (θ. πεμπ-) *πεμφθήσομαι*, *έπέμφθην* (ἐκ τοῦ πεμπ-θήσομαι, *έπέμπ-θην*) — (θ. καλυβ-) *καλυφθήσομαι*, *έκαλύφθην* (ἐκ τοῦ καλυβ-θήσομαι, *έκαλύβ-θην*) (βλ. § 37, 1).

4) ὁ μέσος παρακείμενος λήγει εἰς **-μμαι** καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἰς **-μμην**: (θ. κοπ-) *κέκομμαι*, *έκεκόμμην* (ἐκ τοῦ κέκοπ-μαι κτλ.) — (θ. τριβ-) *τέτριμμαι*, *έτετρίμμην* (ἐκ τοῦ τέτριβ-μαι κτλ.) — (θ. γραφ-) *γέγραμμαι*, *έγεγράμμην* (ἐκ τοῦ γέγραφ-μαι κτλ.) (βλ. § 37, 3).

§ 214. Ἐκ τῶν ἀφωολήκτων ῥημάτων

1) ὅσα ἔχουν πρὸ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ῥηματικοῦ θέματος **ε**, ἀντὶ τοῦ **ε** τούτου εἰς τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον ἔχουν **ο**: *κλέπτω* (θ. κλέπ-), *κέκλοφα*, *έκεκλόφειν* — *τρέπω* (θ. τρεπ-), *τέτροφα*, *έτετρόφειν* — *φέρω* (θ. ἐνεκ-), *ἐνήνοχα*, *ἐνηνόχειν* (βλ. § 190).

2) τὰ ῥήματα **στρέφω**, **τρέπω** καὶ **τρέφω** εἰς τὸν μέσον παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον ἀντὶ τοῦ **ε** τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ἔχουν **α** (βραχύ): (θ. στρεφ-) *ἔστραμμαι*, *έστράμμην* — (θ. τρεπ-) *τέτραμμαι*, *έτετράμμην* — (θ. θρεφ-) *τέθραμμαι*, *έτεθράμμην*.

§ 215. Παράδειγμα κλίσεως

μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού ἀφωολήκτων ῥημάτων

Ὅριστικὴ Ἀπαρέμφατον		Προστακτικὴ Μετοχὴ	
ἔψευσ-μαι σθαι	ἐψεύσ-μην	—	ἐψεύ-
ἔψευ-σαι	ἔψευ-σο	ἔψευ-σο	
ἔψευσ-ται	ἔψευσ-το	ἐψεύ-σθω	
ἐψεύσ-μεθα	ἐψεύσ-μεθα	—	ἐψευσ-
μέσος			
ἔψευ-σθε	ἔψευ-σθε	ἔψευ-σθε	ἐψευσ-
μένη			
ἐψευσμένοι εἰσὶ μένον	ἐψευσμένοι ἦσαν	ἐψεύ-σθων	ἐψευσ-
πέπραγ-μαι θαι	έπεπράγ-μην	—	πεπρᾶχ-

πέπραξαι	ἐπέπραξο	πέπραξο	
πέπρακ-ται	ἐπέπρακ-το	πεπράχ-θω	
πεπράγ-μεθα	ἐπεπράγ-μεθα	—	πεπραγ-
μένος			
πέπραχ-θε	ἐπέπραχ-θε	πέπραχ-θε	πεπραγ-
μένη			
πεπραγμένοι εισί	πεπραγμένοι ἦσαν	πεπράχ-θων	πεπραγ-
μένον			
γέγραμ-μαι	ἐγεγράμ-μην	—	γεγράφ-
θαι			
γέγραψαι	ἐγέγραψο	γέγραψο	
γέγραπ-ται	ἐγέγραπ-το	γεγράφ-θω	
γεγράμ-μεθα	ἐγεγράμ-μεθα	—	γεγραμ-
μένος			
γέγραφ-θε	ἐγέγραφ-θε	γέγραφ-θε	γεγραμ-
μένη			
γεγραμμένοι εισί	γεγραμμένοι ἦσαν	γεγράφ-θων	γεγραμ-
μένον			

(Βλ. § 37 καὶ § 33, 5)

Σημείωσις. Συμφωνολήκτων ῥημάτων ἐν γένι μονολεκτικοὶ τύποι τοῦ γ' πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού εἶναι σπανιώτατοι, ὡς τετάχεται (= τεταγμένοι εισί), γεγράφαται (= γεγραμμένοι εισί), ἐφθάρηται (ἐφθαρμένοι εισί), ἐτετάχεται (= τεταγμένοι ἦσαν).

η') Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν ἐνρινολήκτων καὶ ὑγρολήκτων ῥημάτων

α') Ἐνεστῶς καὶ παρατατικὸς

§ 216. Καὶ τῶν ἐνρινολήκτων καὶ ὑγρολήκτων ῥημάτων πολὺ ὀλίγα σχηματίζουν τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρατατικὸν ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα ἀμετάβλητον, ὡς δέρ-ω, μέν-ω, νέμ-ω κτλ.

Τὰ πλεῖστα δὲ ἐνρινόληκτα καὶ ὑγρόληκτα ῥήματα σχηματίζουν τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρατατικὸν ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα μετεσχηματισμένον, ἀφοῦ εἰς αὐτὸ προσετέθη τὸ πρόσφυμα j. Οὕτω

1) τῶν ῥημάτων, τὰ ὅποια ἔχουν χαρακτηῖρα λ, τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα ἔχει διπλασιασμένον τὸ λ:

(θ. βαλ-, βάλ-jω) βάλλω

(θ. ἀγγελ-, ἀγγέλ-ζω) ἀγγέλλω (βλ. § 36, 4, α').

2) τῶν ῥημάτων, τὰ ὅποια ἔχουν χαρακτήρα ν ἢ ρ, τὸ θέμα τὸ ὁποῖον ἀρχῆθεν ἔληγεν εἰς **-αν, -αρ, -εν, -ερ, -ιν, -ιρ, -υν, -υρ**, μετεσχηματίσθη εἰς τὸν ἐνεστῶτα καὶ λήγει εἰς **-αιν, -αιρ, -ειν, -ειρ, -ιν, ιρ, -υν, -υρ**.

(θ. ὑφάν-, ὑφάν-ζω)	ὑφαίνω
(θ. καθάρ-, καθάρ-ζω)	καθαίρω
(θ. κτεν-, κτέν-ζω)	κτείνω
(θ. σπερ-, σπέρ-ζω)	σπείρω
(θ. κριν-, κρίν-ζω)	κρίνω
(θ. οἰκτιρ-, οἰκτίρ-ζω)	οἰκτίρω
(θ. πλυν-, πλυν-ζω)	πλύνω
(θ. συρ-, συρ-ζω)	σύρω (βλ. § 35 καὶ 36, 4, β').

Σημείωσις. Τὸ ρῆμα **ὀφείλω** προήλθεν ἐκ παλαιότερου τύπου **ὀφέλλω**, ὁ ὁποῖος πάλιν προήλθεν ἐξ ἀρχικοῦ τύπου **ὀφέλνω** (πρβλ. § 36, 3).

β') Οἱ ἄλλοι χρόνοι

§ 217. Τῶν ἐνρινολήκτων καὶ ὑγρολήκτων ῥημάτων

1) ὁ ἐνεργητικὸς καὶ ὁ μέσος μέλλων σχηματίζεται χωρὶς τὸν χρονικὸν χαρακτήρα **σ** (συνηρημένος) εἰς **-ῶ, -οῦμαι** (ἦτοι κατὰ τὰ εἰς **-έω** συνηρημένα ῥήματα):

νέμω	(θ. νεμ-	νεμέω)	νεμῶ (νεμέομαι)	νεμοῦμαι
μένω	(θ. μεν-	μενέω)	μενῶ	
ἀγγέλλω	(θ. ἀγγελ-	ἀγγελέω)	ἀγγελῶ	
καθαίρω	(θ. καθαρ-	καθαρέω)	καθαρῶ	
κτείνω	(θ. κτεν-	κτενέω)	κτενῶ	

2) ὁ ἐνεργητικὸς καὶ ὁ μέσος ἀόριστος α' σχηματίζονται χωρὶς τὸν χρονικὸν χαρακτήρα **σ** εἰς **-α, -άμην**, μὲ ἐκτεταμένον τὸ πρὸ τοῦ χαρακτήρος τοῦ ῥηματικοῦ θέματος βραχὺ φωνῆεν, ἦτοι μὲ ἕκτασιν τοῦ **α** εἰς **η** (ἦ κατόπιν **ε** ἢ **ι** εἰς **α**), τοῦ **ε** εἰς **ει**, τοῦ **ι** ἢ **υ** εἰς **ι** ἢ **υ**:

ὑφαίνω	(θ. ὑφάν-)	ὑφην-α	ὑφην-άμην
λεαίνω	(θ. λεαν-)	ἐλέαν-α	(λεᾶναι)
μιαίνω	(θ. μιαν-)	ἐμίαν-	(μιᾶναι)
μαραίνω	(θ. μαρα-ν)	ἐμάραν-α	(μαρᾶναι)
καθαίρω	(θ. καθαρ-)	ἐκάθηρ-α	ἐκαθηρ-άμην
ἀγγέλλω	(θ. ἀγγελ-)	ἡγγειλ-α	ἡγγειλ-άμην
νέμω	(θ. νεμ-)	ἐνειμ-α	ἐνειμ-άμην
μένω	(θ. μεν-)	ἐμειν-α	

κρίνω	(θ. κριν-)	ἔκριν-α	(κρῖναι)
ἀμύνω	(θ. ἀμυν-)	ἤμυν-α	(ἀμῦναι)

Σημείωσις 1. Οἱ τύποι οὗτοι προῆλθον ἐκ παλαιότερων ὕφαν-σα, ὕφαννα — ἐκάθαρ-σα, ἐκάθαρρα — ἤγγελ-σα, ἤγγελλα — ἔκριν-σα, ἔκριννα κτλ. (βλ. § 36, 3).

Σημείωσις 2. Ἔχουν **α** ἀντὶ **η** εἰς τὸν ἐνεργητικὸν καὶ μέσον ἀόριστον **α'** προσέτι τὰ ῥήματα **αἴρω, ἄλλομαι, κερδαίνω** καὶ **κοιλαίνω**, ἂν καὶ τοῦ **α** δὲν προηγείται εἰς τὸ θέμα αὐτῶν (**ἄρ-, ἄλ-, κερδαν-, κοιλαν-**) εἴ ἢ **ι** ἢ **ο**: ἤρα (ὑποτ. ἄρω, εὐκτ. ἄρα-ιμι, προστ. ἄρον, ἀπροφ. ἄραι κτλ.), ἠλάμην (ὑποτ. ἄλωμαι, εὐκτ. ἀλαίμην κτλ.), ἐκέρδανα (ἀπροφ. κερδᾶναι κτλ.), ἐκοίλانا (ἀπροφ. κοιλᾶναι).

Εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔχουν **η** ἀντὶ **α** οἱ ἀόριστοι ἤρακαὶ ἠλάμην ἔνεκα τῆς αὐξήσεως (βλ. § 185, 2, Σημ. α').

3) ὁ ἐνεργητικὸς παρακειμένος σχηματίζεται εἰς **-κα** καὶ ὁ ἐνεργητικὸς ὑπερσυντέλικος εἰς **-κειν** (§ 200):

φαίνω	(θ. φαν-)	πέφαγ-κα	(§ 37, 6, α')
ἀγγέλλω	(θ. ἀγγελ-)	ἤγγελ-κα	ἠγγέλ-κειν

4) ὁ παθητικὸς μέλλον **α'** καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος **α'** σχηματίζονται κανονικῶς εἰς **-θήσομαι, -θην**: **μιαίνομαι** (θ. μιαν-), **μιαν-θήσομαι, ἐμιάν-θην** — **ἀγγέλλομαι** (θ. ἀγγελ-), **ἀγγελ-θήσομαι, ἠγγέλ-θην**.

5) ὁ μέσος παρακειμένος καὶ ὑπερσυντέλικος

α') τῶν ὑγρολήκτων ῥημάτων σχηματίζονται κανονικῶς εἰς **-μαι, -μην**: **ἀγγέλλομαι** (θ. ἀγγελ-), **ἤγγελ-μαι, ἠγγέλ-μην** — **αἴρομαι** (θ. ἄρ-), **ἤρ-μαι, ἤρ-μην**.

β') τῶν ἐνρινολήκτων μὲ χαρακτηριστῆρα **ν** σχηματίζονται ἄλλων μὲν (κανονικῶς) εἰς **-μμαι, -μμην**, ἄλλων δὲ εἰς **-σμαι, -σμην**: **ὀξύνομαι** (θ. ὀξυν-), **ὠξύμμαι, ὠξύμμην** — **φαίνομαι** (θ. φαν-), **πέφασμαι, ἐπεφάσμην** (βλ. § 37, 6, γ').

§ 218. Παράδειγμα ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου μέλλοντος καὶ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντέλικου ἐνρινολήκτων καὶ ὑγρολήκτων ῥημάτων (βλ. § 37, 6, γ')

Ὅριστικὴ	Εὐκτικὴ	Ἀπαρέμφατον Μετοχὴ
νεμ-ῶ	νεμ-οῖμι ἢ νεμ-οίην	νεμ-εῖν
νεμ-εῖς	νεμ-οῖς ἢ νεμ-οίης	
νεμ-εῖ	νεμ-οῖ ἢ νεμ-οίη	

νεμ-οὔμεν οὔντος)	νεμ-οἶμεν	νεμ-ῶν	(νεμ-
νεμ-εἶτε οὔσης)	νεμ-οἶτε	νεμ-οὔσα	(νεμ-
νεμ-οὔσι οὔντος)	νεμ-οἶεν	νεμ-οὔν	(νεμ-
νεμο-οὔμαι νεμ-εἶ (ἦ -ῆ) νεμ-εἶται νεμ-οὔμεθα νεμ-εἶσθε νεμ-οὔνται	νεμ-οίμην νεμ-οἶο νεμ-οἶτο νεμ-οίμεθα νεμ-οἶσθε νεμ-οἶντο	νεμ-εἶσθαι νεμ-οὔμενος νεμ-ουμένη νεμ-οὔμενον	
ἡγγελ-μαι θαι	ἡγγέλ-μην	—	ἡγγέλ-
ἡγγελ-σαι ἡγγελ-ται ἡγγέλ-μεθα	ἡγγελ-σο ἡγγελ-το ἡγγέλ-μεθα	ἡγγελ-σο ἡγγέλ-θω —	ἡγγελ-
μένος ἡγγελ-θε	ἡγγελ-θε	ἡγγελ-θε	ἡγγελ-
μένη ἡγγελ-μένοι εἰσὶ μένον	ἡγγελ-μένοι ἦσαν	ἡγγέλ-θων	ἡγγελ-
ῶξυμ-μαι ῶξυν-σαι ῶξυν-ται ῶξύμ-μεθα	ῶξύμ-μην ῶξυν-σο ῶξυν-το ῶξύμ-μεθα	— ῶξυν-σο ῶξύν-θω —	ῶξύν-θαι ῶξυμ-
μένος ῶξυν-θε	ῶξυν-θε	ῶξυν-θε	ῶξυμ-
μένη ῶξυμ-μένοι εἰσὶ μένον	ῶξυμ-μένοι ἦσαν	ῶξύν-θων	ῶξυμ-
πέφασ-μαι θαι	ἐπεφάσ-μην	—	πεφάν-
πέφαν-σαι πέφαν-ται πεφάσ-μεθα	ἐπέφαν-σο ἐπέφαν-το ἐπεφάσ-μεθα	πέφαν-σο πεφάν-θω —	πεφασ-
μένος πέφαν-θε	ἐπέφαν-θε	πέφαν-θε	πεφασ-
μένη			

πεφασ-μένοι εἰσὶ πεφασ-μένοι ἦσαν πεφάν-θων πεφασ-
μένον

§ 219. Τὰ ἐνρινόληκτα ῥήματα **κλίνω, κρῖνω, πλύνω** καὶ **τείνω** τὸν ἐνεργητικὸν καὶ μέσον παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον καὶ τὸν παθητικὸν μέλλοντα καὶ ἀόριστον α' τοὺς σχηματίζουν ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν θέμα μετ' ἀποβολὴν τοῦ χαρακτῆρος **ν**:

(θ. κλιν-) κέ-κλι-κα ἐκεκλί-κειν κλι-θήσομαι ἐκλί-
θην

(θ. κριν-) κέ-κρι-κα ἐκεκρί-κειν κρι-θήσομαι ἐκρί-
θην

(θ. πλυν-) πέ-πλυ-κα ἐπεπλύ-κειν πλυ-θήσομαι ἐπλύ-
θην

(θ. τεν-, τα-) τέ-τα-κα ἐτετά-κειν τα-θήσομαι ἐτά-θην

§ 220. Τὰ ἐνρινόληκτα καὶ ὑγρόληκτα ῥήματα, ὅσα ἔχουν θέμα μονοσύλλαβον μὲ φωνῆεν **ε**, εἰς τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον **α'**, εἰς τὸν μέσον παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον καὶ εἰς τὸν παθητικὸν μέλλοντα καὶ ἀόριστον α' ἢ β' ἀντὶ τοῦ φωνήεντος **ε** ἔχουν **α** (πρβλ. § 214, 2):

σπείρω (θ. σπερ-) ἔ-σπαρ-κα, ἐσπάρκειν, ἔσπαρμαι,
ἐσπάρμην,

στέλλω (θ. στελ-) σπαρ-ήσομαι, ἐσπάρ-ην
ἔ-σταλ-κα, ἐστάλκειν, ἔσταλμαι, ἐστάλμην,
σταλ-ήσομαι, ἐστάλ-ην

τείνω (θ. τεν-, τα-) τέ-τα-κα, ἐτετάκειν, τέταμαι, ἐτετάμην,
τα-θήσομαι, ἐτά-θην

φθείρω (θ. φθερ-) ἔ-φθαρ-κα, ἐφθάρκειν, ἔφθαρμαι,
ἐφθάμην,

φθαρ-ήσομαι, ἐφθάρ-ην

θ') Δεύτεροι χρόνοι τῶν ῥημάτων

§ 221. Ὁ ἐνεργητικὸς ἀόριστος καὶ ὁ μέσος ἀόριστος πολλῶν ῥημάτων σχηματίζονται χωρὶς τὸν χρονικὸν χαρακτῆρα **σ** καὶ μὲ θεματικὸν φωνῆεν οὐχὶ τὸ **α**, ἀλλὰ τὸ **ο** καὶ τὸ **ε**: ἔλαβ-ο-ν, ἐλαβ-ό-μην (βλ. § 199 καὶ 201).

Ὁ τοιοῦτος ἀόριστος λέγεται ἐνεργητικὸς ἀόριστος δεύτερος ἢ μέσος ἀόριστος δεύτερος· καὶ εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἀντιστοίχου παρατατικοῦ (ἔλαβ-ον, ἐλάμβαν-ον — ἐλαβόμεν, ἐλαμβανόμεν), εἰς δὲ τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ἀντιστοίχου ἐνεστῶτος.

Π.χ. ὁ ἐνεργητικὸς ἀορίστος β' τοῦ ρ. **βάλλω** καὶ ὁ μέσος ἀορίστος β' τοῦ ῥ. **γίγνομαι** κλίνονται ὡς ἑξῆς:

Ὅριστικὴ Ἀπαρέμφατον	Ὑποτακτικὴ	Εὐκτικὴ	Προστακτικὴ	
ἔβαλ-ον	βάλ-ω	βάλ-οιμι	—	βαλ-εῖν
ἔβαλ-εσ	βάλ-ησ	βάλ-οις	βάλ-ε	
ἔβαλ-ε	βάλ-η	βάλ-οι	βαλ-έτω	
ἐβάλ-ομεν	βάλ-ωμεν	βάλ-οιμεν	—	βαλ-ῶν
ἐβάλ-ετε	βάλ-ητε	βάλ-οιτε	βάλ-ετε	βαλ-
οὔσα				
ἔβαλ-ον	βάλ-ωσι	βάλ-οιεν	βαλ-όντων	βαλ-ὸν
ἔγεν-όμην	γέν-ωμαι	γεν-οίμην	—	γεν-
ἔσθαι				
ἔγέν-ου	γέν-η	γέν-οιο	γεν-οῦ	
ἔγέν-ετο	γέν-ηται	γέν-οιτο	γεν-έσθω	
ἔγεν-όμεθα	γεν-ώμεθα	γεν-οίμεθα	—	γεν-
όμενος				
ἔγέν-εσθε	γέν-ησθε	γέν-οισθε	γέν-εσθε	γεν-
ομένη				
ἔγέν-οντο	γέν-ωνται	γέν-οιντο	γεν-έσθων	γεν-
όμενον				

Σημείωσις 1. Τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου β' τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχή, εἴτε ἀπλᾶ εἴτε σύνθετα, τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης: *λαβεῖν* — *παραλαβεῖν*, *λαβῶν* (*λαβὸν*) — *παραλαβῶν* (*παραλαβὸν*).

Πέντε δὲ ῥημάτων, ἧτοι τῶν ῥημάτων **λέγω**, **ἔρχομαι**, **εὐρίσκω**, **ὀρώ** καὶ **λαμβάνω** προσέτι τὸ δεῦτερον ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς τοῦ ἀορίστου β' ἀπλοῦν τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης: *εἶπέ*, *ἔλθέ*, *εὐρέ*, *ιδέ*, *λαβέ*. Ἀλλά: *πρόσειπε*, *ἄπελθε*, *ἔξευρε*, *ἔπιδε*, *παραλάβε*.

Σημείωσις 2. Τοῦ μέσου ἀορίστου β' τὸ ἀπαρέμφατον τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης: (*ἄγομαι* — *ἠγαγόμην*) *ἀγαγέσθαι*, (*γίγνομαι* — *ἔγενόμην*) *γενέσθαι*.

Τὸ δὲ δεῦτερον ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς τοῦ μέσου ἀορίστου β', ἐὰν μὲν εἶναι πολυσύλλαβον, εἴτε ἀπλοῦν εἴτε σύνθετον, τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης: *ἐλαβόμην* — *λαβοῦ*, *ἀντιλαβοῦ*. *ἔγενόμην* — *γενοῦ*, *παραγενοῦ*. ἐὰν δὲ εἶναι μονοσύλλαβον, συντιθέμενον μὲ δισύλλαβον πρόθεσιν, ἀναβιβάζει τὸν τόνον: *ἔχομαι*, *ἐσχόμην* — *σχοῦ*, *παράσχου*. *ἔπομαι*, *ἐσπόμην* — *σποῦ*, *ἐπίσπου*.

§ 222. Ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος πολλῶν ῥημάτων σχηματίζονται χωρὶς τὸν χρονικὸν χαρακτήρα **κ** ἢ χωρὶς δάσυνσιν τοῦ ψιλοῦ ἢ μέσου ἀφώνου χαρακτήρος τοῦ θέματος (πρβλ. § 200, § 212, 2 καὶ 213, 2).

Ὁ τοιοῦτος ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος λέγεται δεύτερος, κλίνεται δὲ ὅπως ἀκριβῶς ὁ **α'**, ἀλλὰ εἰς τὸ θέμα αὐτοῦ συνήθως ἀντὶ τοῦ **ε** τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ἔχει **ο** καὶ ἀντὶ τοῦ **α** ἔχει **η** (ἢ **α** κατόπιν **ο**):

κτείνω	(θ. κτεν-)	(ἀπ)έ-κτον-α	(ἀπ)εκτόν-ειν
τίκτω	(θ. τεκ-)	τέ-τοκ-α	έτετόκ-ειν
λείπω	(θ. λειπ-)	λέ-λοιπ-α	έλελοίπ-ειν
φαίνω	(θ. φαν-)	πέ-φην-α	έπεφήν-ειν
μαίροναι	(θ. μαν-)	μέ-μην-α	έμεμήν-ειν
πράττω	(θ. πρᾶγ-)	πέ-πραγ-α	έπεπράγ-ειν
κράζω	(θ. κραγ-)	κέ-κραγ-α	έκεκράγ-γειν

§ 223. Ὁ παθητ. μέλλων καὶ ὁ παθητ. ἀόριστος πολλῶν ῥημάτων σχηματίζονται μὲ πρόσφυμα **η** καὶ **θη**, ἤτοι χωρὶς τὸ **θ**: κόπτομαι (θ. κοπ-) — κοπ-ή-σομαι, ἐκόπ-η-ν (πρβλ. νῦν: ἐγράφ-θη-κα ἢ ἐγράφ-τη-κα καὶ ἐγράφ-η-κα).

Ὁ τοιοῦτος παθητικὸς μέλλων καὶ παθητικὸς ἀόριστος λέγεται δεύτερος, κλίνεται δὲ ὅπως ἀκριβῶς καὶ ὁ **α'**.

Π.χ. ὁ παθητικὸς μέλλων **β'** καὶ ὁ παθητικὸς ἀόριστος **β'** τοῦ ῥ. γράφομαι κλίνονται ὡς ἐξῆς:

Ὅριστικὴ Ἀπαρέμφατον	Ὑποτακτικὴ	Εὐκτικὴ	Προστακτικὴ
γράφ-ή-σομαι		γράφ-η-σοίμην	γράφ-ή-
σεσθαι			
γράφ-ή-σει		γράφ-ή-σοιο	
γράφ-ή-σεται		γράφ-ή-σοιτο	
γράφ-η-σόμεθα		γράφ-η-σοίμεθα	γράφ-η-
σόμενος			
γράφ-ή-σεσθε		γράφ-ή-σοισθε	γράφ-η-
σομένη			
γράφ-ή-σονται		γράφ-ή-σοιντο	γράφ-η-
σόμενον			
ἐγράφ-η-ν	γράφ-ῶ	γράφ-εῖην	γράφ-ῆ-
ναι			
ἐγράφ-η-ς	γράφ-ῆς	γράφ-εῖης	γράφ-η-θι
ἐγράφ-η	γράφ-ῆ	γράφ-εῖη	γράφ-ή-τω

ἐγράψ-η-μεν εἰς	γραφ-ῶμεν	γραφ-εἴημεν	—	γραφ-
ἐγράψ-η-τε εἶσα	γραφ-ῆτε	γραφ-εἴητε	γράφ-η-τε	γραφ-
ἐγράψ-η-σαν	γραφ-ῶσι	γραφ-εἴησαν*	γραφ-έ-ντων	γραφ-έν

Σημειώσεις. Ὁ παθητικὸς ἀόριστος β' εἰς τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς ἔχει (τὴν ἀρχικὴν) κατάληξιν -θι: ἀλλάγη-θι, φάνη-θι (βλ. § 196, ὑποσ. 4).

§ 224. 1) Τὰ ῥήματα **(ἐκ)πλήττομαι** ἢ **(κατα)πλήττομαι**, **σήπομαι** καὶ **τήκομαι** εἰς τὸν παθητικὸν μέλλοντα καὶ ἀόριστον β' ἀντὶ τοῦ **η** τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ἔχουν α: (θ. πληγ-) ἐκ-πλαγ-ήσομαι, κατα-πλαγ-ήσομαι, ἐξ-επλαγ-ην, κατ-επλάγ-ην — (θ. σηπ-) σαπ-ήσομαι, ἐσάπ-ην — (θ. τηκ-) τακ-ήσομαι, ἐτάκ-ην.

3) Τὰ ῥήματα **κλέπτω**, **πλέκω** καὶ **τρέπω** εἰς τὸν παθητικὸν ἀόριστον β' καὶ τὰ ῥήματα **στρέφω** καὶ **τρέφω** εἰς τὸν παθητικὸν μέλλοντα β' καὶ εἰς τὸν παθητικὸν ἀόριστον β' ἀντὶ τοῦ **ε** τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ἔχουν α: (θ. κλεπ-) ἐ-κλά-πην, (θ. πλεκ-) ἐ-πλάκ-ην, (θ. τρεπ-) ἐ-τράπ-ην, (θ. στρεφ-) στραφ-ήσομαι, ἐ-στράφ-ην, (θ. τρεφ-) τραφ-ήσομαι, ἐ-τράφ-ην (πρβλ. § 214, 2).

§ 225. Σπανίως ὁ αὐτὸς χρόνος ἐνὸς ῥήματος σχηματίζεται καὶ ὡς α' καὶ ὡς β'⁽¹⁾, ὡς (διαφθείρω) διέφθαρκα καὶ διέφθορα, (ἀλλάττομαι) ἠλλάχθην καὶ ἠλλάγην, (βλάπτομαι) ἐβλάβθην καὶ ἐβλάβην. Συνήθως δὲ τότε ὁ εἰς τύπος ἔχει διάφορον σημασίαν τοῦ ἐτέρου· π.χ.

πέπεικα πεπεισμένος)	(= ἔχω πείσει),	πέποιθα	(= εἶμαι
πέφαγκα φανερωθῆ)	(= ἔχω φανερώσει),	πέφηνα	(= ἔχω
ἐτρεψάμην (τινὰ = ἔτρεψά τινα εἰς φυγὴν), διηυθύνθην)		ἐτραπόμην	(=
ἐφάνθην	(= ἀπεδείχθην ὑπὸ ἄλλου),	ἐφάνην	(= ἐδείχθην ἐγώ).

ι') Περισπώμενα ἢ συνηρημένα ῥήματα

§ 226. **Περισπώμενα** ἢ **συνηρημένα** εἰς τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν εἶναι τὰ φωνηεντόληκτα ῥήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν χαρακτηῖρα **α** ἢ **ε** ἢ **ο**. Ταῦτα διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις, ἥτοι

⁽¹⁾ Μόνον τὸ ρ. τρέπω ἔχει πάντας τοὺς ἀορίστους α' καὶ β': ἔτρεψα — ἐτραπον (ποιητικὸς), ἐτρεψάμην — ἐτραπόμην, ἐτρέφθην — ἐτράπην.

- 1) τὴν τάξιν τῶν εἰς -άω: **τιμάω** – **τιμῶ**⁽²⁾.
- 2) τὴν τάξιν τῶν εἰς -έω: **ποιέω** – **ποιῶ**.
- 3) τὴν τάξιν τῶν εἰς -όω: **δουλόω** – **δουλῶ**.

Κλίνονται δὲ ταῦτα εἰς τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρατατικὸν κατὰ τὰ ἐπόμενα παραδείγματα:

§ 227. Παραδείγματα συνηρημένου ῥήματος εἰς -άω (θ. τιμᾶ-)

Ἐνεργητικὸν		Μέσον καὶ Παθητικὸν	
		Ἐνεστῶτος	
		Ὅριστικὴ	
(τιμάω)	τιμῶ	(τιμάομαι)	τιμῶμαι
(τιμάεις)	τιμᾶς	(τιμάῃ, -ει)	τιμᾶ
(τιμάει)	τιμᾶ	(τιμάεται)	τιμᾶται
(τιμάομεν)	τιμῶμεν	(τιμάομεθα)	τιμῶμεθα
(τιμάετε)	τιμᾶτε	(τιμάεσθε)	τιμᾶσθε
(τιμάουσι)	τιμῶσι	(τιμάονται)	τιμῶνται
		Ὑποτακτικὴ	
(τιμάω)	τιμῶ	(τιμάωμαι)	τιμῶμαι
(τιμάῃς)	τιμᾶς	(τιμάῃ)	τιμᾶ
(τιμάῃ)	τιμᾶ	(τιμάῃται)	τιμᾶται
(τιμάωμεν)	τιμῶμεν	(τιμάωμεθα)	τιμῶμεθα
(τιμάῃτε)	τιμᾶτε	(τιμάῃσθε)	τιμᾶσθε
(τιμάωσι)	τιμῶσι	(τιμάωνται)	τιμῶνται
		Εὐκτικὴ	
(τιμάοιμι)	τιμῶμι ἢ τιμῶην	(τιμαοίμην)	τιμῶμην
(τιμάοις)	τιμῶς ἢ τιμῶης	(τιμάοιο)	τιμῶο
(τιμάοι)	τιμῶ ἢ τιμῶη	(τιμάοιτο)	τιμῶτο
(τιμάοιμεν)		τιμῶμεν	(τιμαοίμεθα)
	τιμῶμεθα		
(τιμάοιτε)	τιμῶτε	(τιμάοισθε)	τιμῶσθε
(τιμάοιεν)	τιμῶεν	(τιμάοιοντο)	τιμῶντο
		Προστακτικὴ	
(τίμαε)	τίμα	(τιμάου)	τιμῶ
(τιμαέτω)	τιμάτω	(τιμαέσθω)	τιμάσθω
(τιμάετε)	τιμᾶτε	(τιμάεσθε)	τιμᾶσθε

⁽²⁾ Τὰ ῥ. **κάω** καὶ **κλάω**, τὰ ὁποῖα ἀρχῆθεν ἦσαν κάF-ῶ, κλάF-ῶ, ἔπειτα καίF-ω, κλαίF-ω καὶ τέλος **καί-ω**, **κλαί-ω**, μένουν ἀσυναίρετα (πρβλ. § 33, 3 καὶ § 35).

(τιμαόντων) τιμώντων (τιμαέσθων)
τιμάσθων

(τιμάειν) τιμᾶν **Απαρ.** (τιμάεσθαι) τιμᾶσθαι

Μετοχή
(τιμάων) τιμῶν (τιμαόμενος) τιμώμενος
(τιμάουσα) τιμῶσα (τιμαομένη) τιμωμένη
(τιμάον) τιμῶν (τιμαόμενον) τιμώμενον

Ὅριστικὴ Παρατατικοῦ
(ἐτίμαον) ἐτίμων (ἐτιμαόμην) ἐτιμώμην
(ἐτίμαες) ἐτίμας (ἐτιμάου) ἐτιμῶ
(ἐτίμαε) ἐτίμα (ἐτιμάετο) ἐτιμᾶτο
(ἐτιμάομεν) ἐτιμῶμεν (ἐτιμαόμεθα)
ἐτιμώμεθα
(ἐτιμάετε) ἐτιμᾶτε (ἐτιμάεσθε) ἐτιμᾶσθε
(ἐτίμαον) ἐτίμων (ἐτιμάοντο) ἐτιμῶντο

§ 228. Παράδειγμα συνηρημένου ῥήματος εἰς -έω (θ. ποιε-)

Ἐνεργητικὸν

Μέσον καὶ Παθητικὸν

Ἐνεστώτος

Ὅριστικὴ

(ποιέω)	ποιῶ	(ποιέομαι)	ποιούμαι
(ποιέεις)	ποιεῖς	(ποιέη, -ει)	ποιῆ ἢ ποιεῖ
(ποιέει)	ποιεῖ	(ποιέεται)	ποιεῖται
(ποιέομεν)	ποιούμεν	(ποιεόμεθα)	ποιούμεθα
(ποιέετε)	ποιεῖτε	(ποιέεσθε)	ποιεῖσθε
(ποιέουσι)	ποιούσι	(ποιέονται)	ποιούνται

ὑποτακτικὴ

(ποιέω)	ποιῶ	(ποιέωμαι)	ποιῶμαι
(ποιέης)	ποιῆς	(ποιέη)	ποιῆ
(ποιέη)	ποιῆ	(ποιέηται)	ποιῆται
(ποιέωμεν)	ποιῶμεν	(ποιεώμεθα)	ποιώμεθα
(ποιέητε)	ποιῆτε	(ποιέησθε)	ποιῆσθε
(ποιέωσι)	ποιῶσι	(ποιέωνται)	ποιῶνται

Εὐκτικὴ

(ποιέοιμι)	ποιοῖμι ἢ ποιοίην	(ποιεοίμην)	ποιοίμην
------------	-------------------	-------------	----------

(ποιέοις)	ποιοῖς ἢ ποιοίης	(ποιέοιο)	ποιοῖο
(ποιέοι)	ποιοῖ ἢ ποιοίη	(ποιέοιτο)	ποιοῖτο
(ποιέοιμεν)	ποιοῖμεν	(ποιεοίμεθα)	ποιοίμεθα
(ποιέοιτε)	ποιοῖτε	(ποιέοισθε)	ποιοῖσθε
(ποιέοιεν)	ποιοῖεν	(ποιέοιντο)	ποιοῖντο

Προστακτική

(ποιέε)	ποιεί	(ποιέου)	ποιοῦ
(ποιεέτω)	ποιεῖτω	(ποιεέσθω)	
	ποιεῖσθω		
(ποιέετε)	ποιεῖτε	(ποιεέσθε)	
	ποιεῖσθε		
(ποιεόντων)	ποιούντων	(ποιεέσθων)	
	ποιεῖσθων		

Απαρ.

(ποιέειν)	ποιεῖν	(ποιεέσθαι)	
	ποιεῖσθαι		

Μετοχή

(ποιέων)	ποιῶν	(ποιεόμενος)	
	ποιούμενος		
(ποιέουσα)	ποιουσα	(ποιεομένη)	
	ποιουμένη		
(ποιέον)	ποιούν	(ποιεόμενον)	
	ποιούμενον		

Ὅριστική Παρατατικού

(ἐποίειον)	ἐποίουν	(ἐποιεόμην)	
	ἐποιούμην		
(ἐποίειες)	ἐποίεις	(ἐποιέου)	ἐποιοῦ
(ἐποίειε)	ἐποίει	(ἐποιέετο)	ἐποιεῖτο
(ἐποιέομεν)	ἐποιοῦμεν	(ἐποιεόμεθα)	
	ἐποιούμεθα		
(ἐποιέετε)	ἐποιεῖτε	(ἐποιεέσθε)	
	ἐποιεῖσθε		
(ἐποίειον)	ἐποίουν	(ἐποιέοντο)	
	ἐποιούντο		

§ 229. Παράδειγμα συνηρημένου ῥήματος εἰς -όω (θ. δουλο-)

Ἐνεργητικὸν

(δουλόω)	δουλῶ
(δουλόεις)	δουλοῖς
(δουλόει)	δουλοῖ
(δουλόομεν)	δουλοῦμεν
(δουλόετε)	δουλοῦτε
(δουλόουσι)	δουλοῦσι

Μέσον καὶ Παθητικὸν

Ἐνεστῶτος

Ὅριστικὴ

(δουλόομαι)	δουλοῦμαι
(δουλόη, εἰ)	δουλοῖ
(δουλόεται)	δουλοῦται
(δουσόμεθα)	δουλούμεθα
(δουλόεσθε)	δουλοῦσθε
(δουλόονται)	δουλοῦνται

Ἐποτακτικὴ

(δουλόω)	δουλῶ
(δουλόης)	δουλοῖς
(δουλόη)	δουλοῖ
(δουλόωμεν)	δουλῶμεν
(δουλόητε)	δουλῶτε
(δουλόωσι)	δουλῶσι

(δουλόωμαι)	δουλῶμαι
(δουλόη)	δουλοῖ
(δουλόηται)	δουλῶται
(δουλόωμεθα)	δουλῶμεθα
(δουλόησθε)	δουλῶσθε
(δουλόωνται)	δουλῶνται

Εὐκτικὴ

(δουλόοιμι)	δουλοῖμι ἢ -οίην
(δουλόοις)	δουλοῖς ἢ -οίης
(δουλόοι)	δουλοῖ ἢ -οίη
(δουλόοιμεν)	δουλοῖμεν
(δουλόοιτε)	δουλοῖτε
(δουλόειεν)	δουλοῖεν

(δουλοοίμην)	δουλοίμην
(δουλόοιο)	δουλοῖο
(δουλόοιτο)	δουλοῖτο
(δουλοοίμεθα)	δουλοίμεθα
(δουλόοισθε)	δουλοῖσθε
(δουλόοιντο)	δουλοῖντο

Προστατικὴ

(δούλοε)	δούλου
(δουλοέτω)	δουλούτω
(δουλόετε)	δουλοῦτε
(δουλοόντων)	δουλούντων

(δουλόου)	δουλοῦ
(δουλοέσθω)	δουλούσθω
(δουλόεσθε)	δουλοῦσθε
(δουλοέσθων)	δουλούσθων

Ἀπαρ.

(δουλόειν)	δουλοῦν
------------	---------

(δουλόεσθαι)	δουλοῦσθαι
--------------	------------

Μετοχὴ

(δουλόων)	δουλῶν
(δουλόουσα)	δουλοῦσα
(δουλόον)	δουλοῦν

(δουλοόμενος)	δουλούμενος
(δουλοομένη)	δουλουμένη
(δουλοόμενον)	δουλούμενον

Όριστική Παρατατικού

(έδούλοον)	έδούλουν	(έδουλοόμην)	έδουλούμην
(έδούλοες)	έδούλους	(έδουλόου)	έδουλοῦ
(έδούλοε)	έδούλου	(έδουλόετο)	έδουλοῦτο
(έδουλόομεν)	έδουλοῦμεν	(έδουλοόμεθα)	έδουλούμεθα
(έδουλόετε)	έδουλοῦτε	(έδουλόεσθε)	έδουλοῦσθε
(έδούλοον)	έδούλουν	(έδουλόοντο)	έδουλοῦντο

§ 230. Εἰς τὰ συνηρημένα ῥήματα γίνονται αἱ ἑξῆς συναιρέσεις:

1) Εἰς τὰ εἰς **-άω, -ῶ** ῥήματα συναιροῦνται

α') τὸ **α+ε** ἢ **α+η** εἰς **α**: (τίμαε) *τίμα*, (τιμάητε) *τιμᾶτε*·

β') τὸ **α+ει** ἢ **α+η** εἰς **α**: (τιμάει) *τιμᾶ*, (τιμάη) *τιμᾶ*·

γ') τὸ **α+ο** ἢ **α+ω** ἢ **α+ου** εἰς **ω**: (τιμάομεν) *τιμῶμεν*, (τιμάωμεν) *τιμῶμεν*, (τιμάουσι) *τιμῶσι*·

δ') τὸ **α+οι** εἰς **ω**: (τιμάοιμι) *τιμῶμι*.

Σημείωσις. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον τὸ **α+ει** συναιρεῖται εἰς **α** ἀπλοῦν (καὶ ὄχι εἰς **α**), διότι ἡ κατάληξις αὐτοῦ **-ειν** προῆλθεν ἀπὸ τὴν κατάληξιν **-εεν** καὶ δὲν περιεῖχεν ἕξ ἀρχῆς **ι** (βλ. § 201, Σημ.).

2) Εἰς τὰ εἰς **-έω, -ῶ** ῥήματα συναιροῦνται

α') τὸ **ε+ε** εἰς **ει**: (ποιέε) *ποιέει*, (ποιέετε) *ποιεῖτε*·

β') τὸ **ε+ο** εἰς **ου**: (ποιέομεν) *ποιοῦμεν*·

γ') τὸ **ε** μὲ μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον εἰς τὸ ἴδιον μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον (ἦτοι **ε+ω=ω**, **ε+η=η**, **ε+ει=ει** κτλ.): (ποιέω) *ποιῶ*, (ποιέητε) *ποιῆτε*, (ποιέεις) *ποιεῖς*, (ποιέουσι) *ποιοῦσι* κτλ.

3) Εἰς τὰ εἰς **-όω, -ῶ** ῥήματα συναιροῦνται

α') τὸ **ο+ε** ἢ **ο+ο** ἢ **ο+ου** εἰς **ου**: (δηλόετε) *δηλοῦτε*, (δηλόομεν) *δηλοῦμεν*, (δηλόουσι) *δηλοῦσι*·

β') τὸ **ο+η** ἢ **ο+ω** εἰς **ω**: (δηλόητε) *δηλῶτε*, (δηλόω) *δηλῶ*·

γ') τὸ **ο+ει** ἢ **ο+η** ἢ **ο+οι** εἰς **οι**: (δηλόει) *δηλοῖ*, (δηλόη) *δηλοῖ*, (δηλόοιμεν) *δηλοῖμεν*.

Σημείωσις. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον τὸ **ο+ει** συναιρεῖται εἰς **ου** (καὶ ὄχι εἰς **οι**), διότι ἡ κατάληξις αὐτοῦ **-ειν** προῆλθεν ἀπὸ τὴν κατάληξιν **-εεν** καὶ δὲν περιεῖχεν ἕξ ἀρχῆς **ι** (βλ. § 201, Σημ.).

§ 231. Τὰ ῥ. **ζῶ, πεινῶ, διψῶ** καὶ **χρῶμαι** ἔχουν θέμα μὲ χαρακτῆρα **η** (καὶ ὄχι **α**) καὶ διὰ τοῦτο ταῦτα, ἂν καὶ ἐν γένει κλίνονται κατὰ τὰ εἰς **-άω** συνηρημένα ῥήματα, ἐν τούτοις ἔχουν **η** (ἢ **η**), ὅπου τὰ εἰς **-άω** ἔχουν **α** (**α**).

(ζή-ω)	ζῶ, ζῆς, ζῆ, ζῶμεν, ζῆτε κτλ.
(ἔζη-ον)	ἔζων, ἔζης, ἔζη, ἐζῶμεν, ἐζῆτε κτλ. ζῆ, ζήτω κτλ. ζῆν – ζῶν, ζῶσα, ζῶν.
(πεινή-ω)	πεινῶ, πεινῆς, πεινῆ, πεινῶμεν, πεινῆτε κτλ.
(ἐπείνη-ον)	ἐπείνων, ἐπείνης, ἐπείνη, ἐπεινῶμεν, ἐπεινῆτε κτλ. πεινῆν κτλ.
(διψή-ω)	διψῶ, διψῆς, διψῆ, διψῶμεν, διψῆτε κτλ.
(ἐδίψη-ον)	ἐδίψων, ἐδίψης, ἐδίψη, ἐδιψῶμεν, ἐδιψῆτε κτλ. διψῆν κτλ.
(χρή-ομαι)	χρῶμαι, χρῆ, χρῆται, χρώμεθα, χρῆσθε κτλ.
(ἐχρη-όμην)	ἐχρώμην, ἐχρῶ, ἐχρῆτο, ἐχρώμεθα, ἐχρῆσθε κτλ. χρῶ, χρῆσθω κτλ. χρῆσθαι – χρώμενος, χρωμένη, χρώμενον.

Σημείωσις. Τοῦ ῥ. ζῶ οἱ τύποι ζῶ, ζῆς, ζῆ, ζῆτε, ζήτω ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν κοινὴν ὀμιλουμένην.

§ 232. Τὰ εἰς –έω ῥήματα μὲ μονοσύλλαβον θέμα (ὡς πλέ-ω, πνέ-ω, δέ-ομαι) συναιροῦνται μόνον, ὅπου μετὰ τὸν χαρακτήρα ἀκολουθεῖ ε ἢ ει τῆς καταλήξεως:

(πλέ-ω)	πλεῖς, πλεῖ, πλέ-ομεν, πλεῖτε κτλ.
(ἔπλε-ον)	ἔπλεις, ἔπλει, ἐπλέ-ομεν, ἐπλεῖτε κτλ. πλεῖν κτλ.
(δέ-ομαι)	δέη (ἢ δέει), δεῖται, δε-όμεθα, δεῖσθε κτλ.
(ἐδε-όμην)	ἐδέου, ἐδεῖτο, ἐδε-όμεθα, ἐδεῖσθε κτλ. δεῖσθαι — δε-όμενος, δε-ομένη, δε-όμενον.

Σημείωσις. Τὸ ῥ. δέω, τὸ ὁποῖον σημαίνει δένω (καὶ ὄχι ἔχω ἀνάγκην), συνήθως συναιροῦται εἰς πάντας τοὺς τύπους:

(δέ-ω) δῶ, δεῖς, δεῖ, δοῦμεν, δεῖτε, δοῦσι — (ἔδε-ον) ἔδουν, ἔδεις, ἔδει κτλ.

§ 233. Τὸ ῥ. ριγῶ, τὸ ὁποῖον κλίνεται ἐν γένει κατὰ τὰ εἰς –όω, ἔχει θέμα μὲ χαρακτήρα ω (καὶ ὄχι ο) καὶ διὰ τοῦτο συνηρημένον ἔχει ω ἢ ω, ὅπου τὰ εἰς –οω ἔχουν ου ἢ οι

(ῥιγώ-ω) ῥιγῶ, ῥιγῶς, ῥιγῶ κτλ. — (ἐρριγώ-ον) ἐρριγῶν, ἐρριγῶς κτλ.

(ῥιγώ-οίην) ῥιγῶην, ῥιγῶης κτλ. — (ῥιγώ-ειν) ῥιγῶν, (ῥιγώ-ων) ῥιγῶν, ῥιγῶντος κτλ.

§ 234. Τῆς εὐκτικῆς τοῦ ἐνεργ. ἐνεστῶτος τῶν συνηρημένων ῥημάτων τὰ τρία ἐνικὰ σχηματίζονται συνηθέστερον μὲ τὰς καταλήξεις –οίην, –οίης, –οίη, αἱ ὁποῖαι λέγονται Ἀττικαὶ καταλήξεις:

(τιμαοίην) τιμῶην (τιμαοίης) τιμῶης (τιμαοίη) τιμῶη

(καλεοίην) καλοίην (καλεοίης) καλοίης (καλεοίη) καλοίη
 (δηλοοίην) δηλοίην (δηλοοίης) δηλοίης (δηλοοίη) δηλοίη

β') Οί ἄλλοι χρόνοι

§ 235. Οί ἄλλοι πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ χρόνοι τῶν φωνηεντολήκτων ῥημάτων ἐν γένει, συνηρημένων καὶ ἀσυναϊρέτων, σχηματίζονται, ἀφοῦ προστεθοῦν εἰς τὸ ῥηματικὸν θέμα αἱ σχετικαὶ καταλήξεις (-σω, -σα, -κειν, -σομαι, -σάμην, -θήσομαι, -θην, -μαι, -μην).

Ἀλλὰ εἰς τοὺς χρόνους τούτους ὁ βραχὺς χαρακτήρ τοῦ θέματος πρὸ τῶν (ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων) καταλήξεων τούτων κανονικῶς ἐκτείνεται, ἤτοι τὸ α γίνεται η (ἢ α (κατόπιν ε ἢ ι ἢ ρ), τὸ ε γίνεται ὡσαύτως η, τὸ ο γίνεται ω καὶ τὸ (ι ἢ) υ γίνεται (ι ἢ) υ:

τιμῶ (θ. τιμα-), τιμή-σω, ἐτίμη-σα, τετίμη-κα, ἐτετιμή-κειν

τιμή-σομαι, ἐτιμη-σάμην, τιμη-θήσομαι, ἐτιμή-θην

τε-τίμη-μαι, ἐτετιμή-μην·

εἰῶ (θ. εἶα-), εἶα-σω, εἶα-σα, εἶα-κα

εἶα-σομαι, εἶα-θην

εἶα-μαι·

ιῶμαι (θ. ια-), ιά-σομαι, ια-σάμην, ιά-θην·

θηρῶ (θ. θηρα-), θηρά-σω, ἐθήρα-σα, τεθήρα-κα, ἐτεθηρά-κειν

θηρά-σομαι, ἐθηρα-σάμην

θηρα-θήσομαι, μ ἐθηρά-θην

τεθήρα-μαι, ἐτεθηρά-μην·

μηνύω (θ. μηνυ-), μηνύ-σω, ἐμήνυ-σα, μεμήνυ-κα, ἐμεμηνύ-κειν

μηνύ-σομαι, ἐμηνυ-σάμην

μηνυ-θήσομαι, ἐμηνύ-θην

μεμήνυ-μαι, ἐμεμηνύ-μην.

Σημείωσις. (Ἀκροά-ομαι, ἀκροῶμαι), ἀκροά-σομαι, ἠκροα-σάμην, ὅπως (θηρά-ομαι, θηρῶμαι), θηρά-σομαι, ἐθηρα-σάμην.

§ 236. Παρὰ τὸν προηγούμενον κανόνα, ἀρκετὰ φωνηεντόληκτα ῥήματα εἰς τοὺς ἄλλους, πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ, χρόνους πάντας ἢ τινὰς μόνον

1) διατηροῦν τὸν βραχὺν χαρακτήρα τοῦ θέματος·

2) διατηροῦν τὸν χαρακτήρα βραχὺν ἢ τὸν ἐκτείνουν καὶ συγχρόνως προσλαμβάνουν σ πρὸ τοῦ θ τοῦ προσφύματος θη (θε) ἢ καὶ πρὸ τούτου καὶ πρὸ τῶν καταλήξεων, αἱ ὁποῖαι ἀρχίζουσιν ἀπὸ μ ἢ τ·

3) παρουσιάζουσιν προσέτι διαφόρους ἄλλας ἀνωμαλίας, οἷον.

ἐπ-αινέω, -ῶ

(παρ-)αινέ-σω

(ἐπ-)ήνε-σα

(ἐπ-)ήνε-κα

	ἐπ-αινέ-σομαι (= θὰ ἐπαινέσω)	(ἐπ-)ἠνέ-θην	(ἐπ-)ἠνη-μαι
αἰρέ-ω, -ῶ (= συλλαμ-)	αἰρή-σω βάνω, κυριεύω θ. αἰρε-, Φελ-)	εἶλ-ον	ἦρη-κα
αἰροῦμαι (= ἐκλέγω,	αἰρή-σομαι προτιμῶ)	εἰ-λόμην	ἦρη-μαι
αἰροῦμαι (= ἐκλέγομαι)	αἰρε-θήσομαι	ἦρέ-θην	ἦρη-μαι
δέ-ω, δῶ (= δένω)	δή-σω	ἔδη-σα	δέ-δε-κα
δέ-ομαι, δοῦμαι	δε-θήσομαι	ἐδέ-θην	δέ-δε-μαι
δύ-ω (= βυθίζω)	δύ-σω	ἔδυ-σα	δέ-δυ-κα
δύ-ομαι (= βυθίζομαι)	δύ-σομαι	ἔδυ-ν δυ-θήσομαι	δέ-δυ-μαι ἐδύ-θην
θύ-ω (= θυσιάζω)	θύ-σω	ἔθυ-σα	τέ-θυ-κα
θύομαι (= προσφέρω	θύ-σομαι θυσίαν)	ἐθυ-σάμην	τέ-θυ-μαι
θύ-ομαι (= θυσιάζομαι)	τυ-θήσομαι	ἐτύ-θην § 37,7	
λύ-ω	λύ-σω	ἔλυ-σα	λέ-λυ-κα
λύ-ομαι	λύ-σομαι	ἐλυ-σάμην λυ-θήσομαι	λέ-λυ-μαι ἐλύ-θην
χέ-ω (= χύνω, θ. χευ-,	χέ-ω χεF-, χυ-) χέ-ομαι	ἔχε-α χέ-ομαι	κέ-ψυ-κα ἔχε-άμην κέ-
χυ-μαι		χυ-θήσομαι	ἐχύ-θην
αἰδέ-ομαι (= ἐντρέπο-	αἰδέ-σομαι μαι, σέβομαι, θ. αἰ- δεσ-, αἶδε-)	ἦδε-σάμην	ἦδε-σ-μαι
άνύ-ω ἢ άνύτ-ω (= τε-	άνύ-σω λειώνω)	ἦνυ-σα	ἦνυ-κα ἦνύ-σ-θην
ἦνυ-σ-μαι			
γελά-ω, -ῶ (θ. γελασ-,	γελά-σομαι γελα-)	ἐγέλα-σα (= θὰ γελάσω) γελα-σ-θήσομαι	γε-γέλα-κα
ἐγελά-σ-θην	γε-γέλα-σ-μαι		
σπά-ω, σπῶ (= ἔλκω,	σπά-σω θ. σπασ-, σπα-)	ἔσπα-σα	ἔ-σπα-κα
(σπά-ομαι, -ῶμαι)	σπά-σομαι	ἐσπα-σάμην	ἔ-σπα-σ-μαι σπα-σ-θήσομαι
ἐσπά-σ-θην			
χαλά-ω, -ῶ (= χαλα-	χαλά-σω	ἐχάλα-σα	

	ρώνω)		ἐχαλά-σ-θην
τελέ-ω, -ῶ (= ἐκτελῶ) τελέ-ομαι, -οῦμαι	τελῶ	ἐτέλε-σα ἐτελε-σάμην τελε-σ-θήσομαι	τε-τέλε-κα τε-τέλε-σ-μαι
ἐτελέ-σ-θην καλέω, -ῶ καλέ-ομαι, -οῦμαι	καλῶ καλοῦμαι	ἐκάλε-σα ἐκαλε-σάμην κλη-θήσομαι	κέκκλη-κα κέκλη-μαι ἐκλή-θην
δρά-ω, ῶ (= πράττω)	δρά-σω	ἔδρα-σα ἔδρα-σ-θην	δέδρα-κα δέδρα-μαι
χό-ω ἢ χών-νυμι κέχω-σ-μαι	χώ-σω (= σκεπάζω μέ χῶμα)	ἔχω-σα	κέχω-κα ἐχώ-σ-θην
χρί-ω (= ἀλείφω, μυ- κέχρι-μαι	χρί-σω ρώνω)	ἔχρι-σα	κέχρι-κα ἐχρι-σάμην ἐχρί-σ-θην
ἀκού-ω (θ. ἀκου-, ἀκοF-, ἀκο-) θραύ-ω (= σπῶ, συν- τρίβω) κελεύ-ω (= διατάσσω)	ἀκού-σομαι (= θὰ ἀκούσω) — — κελεύ-σω	ἤκου-σα ἤκού-σ-θην ἔθραυ-σα ἐθραύ-σ-θην ἐκέλευ-σα ἐκελεύ-σ-θην	ἀκήκο-α ἤκου-σ-μαι τέθραυ-σ-μαι κεκέλευ-κα κεκέλευ-σ-μαι
κλεί-ω ἢ (κλή-ω)	κλεί-σω	ἔκλει-σα ἐκλει-σάμην	κέκλει-κα
παύ-ω (θ. παυσ-, παύ-)	κλει-σ-θήσομαι παύ-σω παύ-σομαι παυ-σ-θήσομαι	ἐκλεί-σ-θην ἔπαυ-σα ἐπαυ-σάμην ἐπαύ-σ-θην	κέκλει-μαι πέπαυ-κα πέπαυ-μαι
σειί-ω	σειί-σω	ἔσει-σα ἔσει-σάμην	σέσει-κα ἔσει-σ-θην
σέσει-σ-μαι πλέ-ω (θ. πλευ-, πλεF-, πλεύ-σομαι ἢ πλε-) πνέ-ω (θ. πλευ-, πλεF-, πλεύ-σομαι ἢ πλε-) πνέ-ω (θ. πνευ-, πνεF-, πνεύ-σομαι ἢ πνε-)	πλευ-σοῦμαι πλευ-σοῦμαι πνευ-σοῦμαι πνευ-σοῦμαι	ἔπλευ-σα ἔπλευ-σα ἔπνευ-σα	πέπλευ-κα πέπλευ-σ-μαι πέπλευ-κα πέπλευ-σ-μαι πέπνευ-κα

Σημείωσις. Τὸ **σ**, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ θέματος καὶ τῶν ἀπὸ θ, μ, τ ἀρχομένων καταλήξεων, εἰς μερικὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ῥημάτων ὑπῆρχεν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ θέμα αὐτῶν, καὶ ἀόριστοι, ὡς ὁ ἐτέλε-σα, ἐγέλα-σα, προῆλθον ἀπὸ παλαιότερους τύπους ἐτέλεσ-σα, ἐγέλασ-σα, με ἀπλοποίησιν τῶν δύο **σ** εἰς ἓν (βλ. § 33, 3, Σημ.).

Εἰς ἄλλα τὸ **σ** τοῦτο παρενεβλήθη κατ' ἀναλογίαν.

Ὁ συνηρημένος μέλλον τῶν ῥημάτων **καλῶ** καὶ **τελῶ** προῆλθεν ἐξ ἀρχικῶν τύπων *καλέ-σω*, *τελέ-σω* (βλ. § 217, 1, Σημ.).

Ὁ ἔνσιγμος καὶ συγχρόνως συνηρημένος μέλλον **πλευσοῦμαι**, **πνευσοῦμαι** τῶν ῥημάτων *πλέω* καὶ *πνέω* καλεῖται Δωρικός.